Eesti Uuringukeskus

Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2017

Tellija: Tallinna Linnakantselei

Töö teostaja: Eesti Uuringukeskus OÜ

Jaanuar 2017

SISUKORD

KOKKUVÕTE **3**
UURINGU TAUST **6**
VALIM JA KÜSITLUSMETOODIKA **7**
ANDMETE ANALÜÜS **9**
VASTAJA PROFIIL **10**
VASTAJATE MAJANDUSLIK TOIMETULEK 12

TULEMUSED **14**

1. ÜLDINE RAHULOLU TALLINNA LINNA KUI ELUKESKKONNAGA 14
2. RAHULOLU OMA LINNAOSAGA 16
3. HINNANGUD TALLINNA ELUKESKKONNALE VALDKONDADE LÕIKES 18
4. HINNANGUD OMA LINNAOSA OLUKORRALE 22
   4.1 Hinnangud oma linnaosa olmekeskkonnale 22
   4.2 Hinnangud oma linnaosa avalikule ruumile ja teenustele 25
   4.3 Hinnangud oma linnaosa teede olukorrale ning liikumisvõimalustele 32
5. LIIKLEMINE JALAKÄIJANA 37
   5.1 Häirivad asjaolud liikluses jalakäijana 37
   5.2. Ligipääs avalikesse kohtadesse jalakäijana 39
6. LIIKUMISVIISID JA VÕIMALUSED 42
   6.1. Liikumisvahendid 42
   6.2 Liikumise sihtkohad 43
   6.3 Erinevatev liikumisviiside kasutussagedus 44
7. ÜHISTRANSPORDIGA LIIKLEMINE 46
   7.1 Ühistranspordi kasutamissagedus ühistranspordi liikide lõikes 46
   7.2 Ühistranspordiga sõites ümberistumiste arv 47
   7.3 Hinnangud ühistranspordile 48
   7.4 Ühistranspordi kasutamissagedus 50
   7.5 Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi kasutamine 51
   7.6 Töökohast loobumine ühistranspordi tõttu 54
8. LIIKLUSKORRALDUSE MUUDATUSTE MÕJUD 56
9. LIIKLEMINE AUTOJUHINA JA JALGRATTURINA 58
   9.1 Liikumisvahendite arv leibkonnas 58
   9.2 Parkimine valveta ja valvega väliparklas 59
   9.3 Parkimisprobleemide lahendamise võimalused 61
10. LASTE TRANSPORTIMINE 63

LISA **66**

KOKKUVÕTE

- ✓ OÜ Eesti Uuringukeskus viis 2017. aasta sügistalvel Tallinna Linnakantselei tellimusel tallinlaste seas läbi küsitluse, mille peamiseks eesmärgiks oli saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele: üldine rahulolu linna ja linnakeskkonnaga, ligipääsetavus avaliku ruumi teenustele, ühistransport ja liiklus laiemalt.
- ✓ Uuring viidi läbi telefoniküsitlusena ajavahemikul 30.10-18.12.2017 Tallinna 15-aastaste ja vanemate elanike seas. Intervjuud toimusid vastavalt vastaja emakeelele kas eesti- või venekeelsena. Küsitluses osales 1500 vastajat.
- ✓ Tallinna elanikud on oma elukeskkonnaga rahul, alates 2006. aastast on positiivsete rahuloluhinnangute osakaal Tallinna kui elukeskkonnaga saavutanud juba teist aastat järjest oma kõrgeima taseme (95%).
- ✓ Oma linnaosaga on rahul 93% elanikest, kõige rahulolevamad on Nõmme ja Haabersti elanikud.
- ✓ Tallinna elukeskkonnale tervikuna antud hinnangutest selgub, et kõige enam positiivseid hinnanguid antakse ühistranspordi ja rannaalade seisukorrale (vastavalt 80% ja 65%). Kõige enam negatiivseid hinnanguid annavad pealinlased liikluskultuurile ja auto parkimisvõimalustele kesklinnas, sh vanalinnas (vastavalt 42% ja 40%).
- ✓ Võrreldes 2016. aastaga on hinnangud Tallinna linna elukeskkonnale kõige enam tõusnud rannaalade seisukorra, liikluskultuuri ning jalgrataste ja autode parkimisvõimaluste osas kesklinnas, sh vanalinnas. Langenud on rahulolu vaid Pargi & Reisi süsteemiga.
- ✓ Kuigi rahulolu oma linnaosa puudutavate valdkondadega on üldiselt kõrge, siis enim on Tallinna elanikud rahul tänavanimede ja majanumbrite tähistuse (84%), õhu puhtuse ja vibratsiooni taseme (vastavalt 84% ja 82%), haljasalade ja parkide piisavuse ning seisukorra (82%) ja liiklusolukorraga jalakäija perspektiivist (79%). Seevastu kõige madalamalt hindavad tallinlased oma linnaosa jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalusi kodu juures (rahulolematuid on 19%), jalgrattateede hooldamist talvel (23%) ning avalike tualettruumide piisavust (22%) ja seisukorda (25%).
- ✓ Võrreldes 2016. aastaga on 2017. aastal rahulolu oma linnaosa olmekeskkonna valdkondadest kõige enam tõusnud tänavate ja teeäärte puhtusega ning langenud prügimajandamisega ja tänavavalgustusega. Avaliku ruumile ja teenustele antud hinnangud tõusid kõige enam lemmikloomapidamise kultuuri ja turgude seisukorraga ning langesid enim lemmiklooma jalutamiskohtade seisukorraga. Teedeolukorrale ja liikumisvõimalustele antud positiivsete rahuloluhinnangute osakaal tõusis enim kõnniteede hooldusega talvel ning liikluse olukorraga jalakäija seisukohast, kõige enam langes aga rahulolu liikluse olukorraga jalgratturi seisukohast, jalgrattateede seisukorraga, jalgrataste ja auto parkimis- ja hoiuvõimalustega kodu juures.

- ✓ Neljandikku jalakäijaid häirisid Tallinnas enim ebaturvalised tänavate ületamise võimalused, samuti olid häirivad liiga lühikesed ülekäiguajad fooriga ristmikel (19%), kitsad kõnniteed (16%) ja kõnniteede ebapiisav valgustus (15%). Heitgaasid, liiklusmüra ja liiga pikad jalakäijate ooteajad fooriga ristmikel häirisid kuni kümnendikku jalakäijaid.
- ✓ Tööpäevadel liigutakse selgelt kõige enam oma kodust kesklinna (39%). Kõige vähem liigutakse aga Piritale (2%). Tallinna elanikest 6% liigub peamise tööpäevase sihtkohana väljapoole Tallinna.
- ✓ Viimase kaheteist kuu jooksul Tallinnas ringi liikumisel oli esinenud raskusi tervislikel põhjusel, lapsevankriga liikudes või erivajaduse tõttu ühistranspordisõidukisse sisenemisel ja väljumisel 19%, ristmike ületamisel 18%, ühistranspordi info saamisel ühistranspordipeatustest 14% ning avalikku hoonesse või ruumi sisenemisel 7% nende teemadega kokkupuutunud tallinlastest.
- ✓ Peamiseks liikumisviisiks tööpäeval tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta oli 2017. aastal pea poolte tallinlaste jaoks ühistransport. Autoga liikus tööpäevadel peamisesse sihtkohta veidi üle kolmandiku ning jalgsi alla viiendiku tallinlastest.
- ✓ Kõigi liikumisviiside puhul tehti rohkem käike tööpäevadel kui nädalavahetustel ning kõige rohkem käike tehti nii töö- kui puhkepäevadel jalgsi.
- ✓ Ühistranspordiliikidest on sarnaselt varasemale ka 2017. aastal kasutatud ülekaalukalt enim (80%) Tallinna tavaliini busse ja trolle.
- ✓ Pea 60% peamiselt ühistranspordiga liiklejatest ei tee oma teekonnal peamisesse sihtkohta mitte ühtegi ümberistumist, veerand teeb ühe, veidi üle kümnendiku kaks ning vaid 3% tuleb teha vähemalt kolm ümberistumist.
- ✓ Pea pooled tallinlased leiavad viimase kaheteistkümne kuu jooksul ühistranspordis toimunut hinnates, et muutusi pole toimunud ning olukord on jäänud samaks. Veidi alla 40% Tallinna elanike hinnangul on olukord muutunud viimase aastaga paremaks, samas kui negatiivset trendi tajus selles osas vaid 3%.
- ✓ Tallinna ühistranspordi suurimateks probleemideks peeti 2017. aastal sarnaselt eelnevale aastale transpordivahendite liiga suurt täituvust ja puudulikku puhtust, mille tõi välja viiendik tallinlastest. Neljandik tallinlastest oli samas ühistranspordiga rahul ega osanud välja tuua ühtki probleemi.
- ✓ Viimase nelja nädala jooksul on ühistransporti kokku kasutanud ligi 90% Tallinna elanikest. Ligi kolmadik tallinlastest on kasutanud ühistransporti pea iga päev, veidi enam kui viiendik mitmel päeval nädalas, pisut alla viiendiku ühel või kahel päeval nädalas ning 14% sellest harvemini.
- ✓ Ühiskaarti või mõnda muud sõitude valideerimise võimalusega kontaktivaba kaardi omas 2017. aastal 96% tallinlastest, kellest omakorda 96% oli oma kaardi ka isikustanud.
- ✓ Ühiskaardi või mõne analoogse kaardi valideerimise kohustus on Tallinna ühistranspordi kasutamisel nende endi sõnul ligi 80% vastavate kaartide omanikest. Kolmveerand kaartide omanikest valideerib selle ühistransporti sisenedes alati.

- ✓ Viimase kahe aasta jooksul on pidanud mõnest Tallinna piires asuvast töökohast transpordiga seotud probleemide tõttu loobuma 2% vastajatest või nende leibkonna liikmetest. Enim levinud põhjuseks on sealjuures 2017. aastal sarnaselt eelnevatele olnud ümberistumiste liiga suur hulk või ebamugavus.
- ✓ Tallinna liikluskorralduses viimastel aastatel läbi viidud muudatused, mis andsid sõiduteedel eelise ühistranspordile, on ligi 2/3 tallinlaste arvates avaldanud kas väga positiivset või pigem positiivset mõju nii Tallinna elukeskkonnale kui Tallinna liiklusele tervikuna. Veidi vähemal määral nähti tehtud liikluskorralduste muudatuste positiivset mõju elanike endi igapäevasele liikumisele, kuid ka selles osas olid positiivsed hinnangud selges ülekaalus.
- ✓ Tallinlaste arvates võiks kortermajade piirkondadesse täiendavaid parkimiskohti või -hooneid rajada eelkõige linna eelarvest, sealjuures oli võrdselt 28% ulatuses nii neid, kes sooviks rajatavaid parkimiskohti tasuta kasutamiseks kui tasuliste parkimiskohtadena.
- ✓ Veidi alla poolte tallinlaste leibkondades oli nii isiklike kui ametiautodena kasutusel üks auto. Kaks autot oli kasutusel ligi veerandil ning sellest rohkem autosid 6% leibkondadest. Neljandik tallinlaste leibkondadest olid autovabad.
- ✓ Vähemalt 15-aastaste leibkonnaliikmete kasutuses olevaid jalgrattaid oli kokku veidi vähem kui 2/3 leibkondades. Enam kui viiendiku ulatuses oli nii ühte kui kahte jalgratast omavaid leibkondi ning veidi vähem kui viiendik omas rohkem jalgrattaid.
- ✓ Autoomanikud olid enam valmis maksma valvega kui valveta kodulähedase parkla parkimiskoha eest – kui valveta parkla parkimiskoha eest ei olnud üldse nõus maksma üle kolmandiku, siis valvega parkla puhul oli vastav osakaal 14%.
- ✓ 7-14-aastased lapsed liiguvad nii kodust kooli kui koolist koju kõige sagedamini ühistranspordiga, teine peamine koolitee läbimise viis on jalgsi minek.
- ✓ Huviringidesse ei sõidutata 7-14-aastaseid lapsi pea 40% leibkondadest. Ligi neljandikku neist sõidutatakse huviringi või trenni ühel kuni kahel korral, viiendik kolm kuni neli korda ning 15% viis ja rohkem kordi nädalas.
- ✓ Kõige sagedasemad põhjused lapse kooli ja/või huviringidesse peamiselt autoga sõidutamiseks olid liiga suur ajakulu ühistranspordiga minekul (30%), arvamus, et lapse iseseisev liikumine pole ohutu (27%) ning sobiva ühistranspordiühenduse puudumine (20%)
- ✓ 26% uuringus osalenutest on kogenud viimase kaheteist kuu jooksul mingit laadi rahalisi raskusi. Alates 2014. aastast on vähenenud nende osakaal, kes ütlevad, et neil on mingidki majanduslikud raskused. Kui 2014. aastal oli majanduslikke raskusi 50%, siis 2017. aastal oli neid 29% tallinlastest.

UURINGU TAUST

OÜ Eesti Uuringukeskus viis 2017. aasta sügistalvel Tallinna Linnakantselei tellimusel tallinlaste seas läbi küsitluse, mille peamiseks eesmärgiks oli saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele. Uuringus käsitleti põhjalikumalt järgmisi valdkondi: üldine rahulolu linna ja linnakeskkonnaga, ligipääsetavus avaliku ruumi teenustele, ühistransport ja liiklus laiemalt.

Käesolev aruanne tutvustab uuringu tausta, annab ülevaate uuringu peamistest tulemustest ning teeb tulemuste põhjal kokkuvõtte. Aruande lisadena esitatakse elanikkonnaküsitluse eestikeelne ankeet ning andmetabelid erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

Võimaluse korral on aruandes 2017. aasta tulemusi võrreldud eelnevatel aastatel pealinlaste seas läbi viidud uuringute tulemustega. Võrdluse alusena on kasutatud järgmisi Tallinna uuringute infosüsteemist kättesaadavaid uuringuaruandeid: „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010-2016“, „Linnakodanike rahulolu Tallinna avalike teenustega“ (2009), „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2008“, „Tallinna Linnavalitsuse avalikud teenused“ (2007) ning „Tallinlaste rahulolu uuring: linnaruum“ (2006). Lisaks on tellijalt saadud loetletud uuringute kohta täiendavaid materjale.

VALIM JA KÜSITLUSMETOODIKA

Küsitlus viidi läbi telefoniküsitlusena ajavahemikul 30.10-18.12.2017 Tallinna 15-aastaste ja vanemate elanike seas. Intervjuud toimusid vastavalt vastaja emakeelele kas eesti- või venekeelsena. Küsitluses osales 1500 vastajat.

Valimi kujunemisel on arvesse võetud nii Tallinna linna kui ka linnaosade elanikkonna proportsioonidele vastavust vanuse, soo ja rahvuse lõikes. Lisaks on erinevate linnaosade elanike osakaalude kujunemisel lähtutud sellest, et väiksemates linnaosades oleks vastajate arv võrreldes üldpopulatsiooni jaotusega suurem.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks arvutati välja kaks kaalu vastavalt sotsiaal-demograafiliste tunnuste jaotusele Tallinna linna üleselt (vanus, sugu, rahvus, linnaosa) ja linnaosade siseselt (rahvus, sugu, vanus) (Tabel 1, 2).

Tabel 1. Tallinna linna üldpopulatsioon, kaalumata ja kaalutud valim.

		Üldpopulatsioon		Kaalumata valim		Kaalutud valim	
		%	N	%	N	%	N
KOKKU		100	374872	100	1500	100	1500
Sugu	Mees	44	165941	38	576	44	665
	Naine	56	208931	62	924	56	835
Rahvus	Eestlane	54	202431	57	850	54	807
	Mitte-eestlane	46	172441	43	650	46	693
Vanus	15-29	22	81626	22	332	22	327
	30-44	28	106384	28	423	28	426
	45-59	22	81743	22	329	22	328
	60+	28	105119	28	416	28	419
Linnaosa	Haabersti	10	37378	11	157	10	150
	Kesklinn	14	51001	13	193	14	210
	Kristiine	7	27921	8	115	7	105
	Lasnamäe	27	101 297	27	399	27	390
	Mustamäe	16	58 632	16	235	16	240
	Nõmme	9	32627	9	133	9	135
	Pirita	4	14747	4	78	4	60
	Põhja-Tallinn	14	51269	13	190	14	210

Sotsiaaldemograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud Tallinna linna statistilisi andmeid seisuga 01.10.2017.

Tabel 2. Kaalumata ja kaalutud valim linnaosa siseselt (%).

		Kaalumata								Kaalutud							
		Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Sugu	Mees	38	40	37	40	35	38	41	38	44	46	44	44	43	45	45	45
	Naine	62	60	63	60	65	62	59	62	56	54	56	56	57	55	55	55
Vanus	15-29	21	26	26	20	26	24	14	19	20	26	25	19	24	22	21	21
	30-44	30	34	28	29	25	25	24	27	28	34	28	29	25	26	30	28
	45-59	20	20	20	22	20	23	31	25	21	20	21	22	20	24	25	24
	60+	29	21	26	29	30	28	31	28	31	21	27	30	31	28	24	27
Rahvus	Eestlane	46	77	77	27	61	90	82	55	49	72	71	26	57	85	76	49
	Mitte-eestlane	54	23	23	73	39	10	18	45	51	28	29	74	43	15	24	51

ANDMETE ANALÜÜS

Käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad Tallinna vähemalt 15-aastasele elanikkonnale, sealjuures jääb maksimaalse valimivea suurus 95-protsendisel usaldusnivool 2,53% piiridesse (väiksemate alagruppide vaatlemisel võib viga olla suurem).

Tallinna linna üleselt analüüsiti andmeid linnakaaluga (andmebaasis weight2) ning linnaosasiseselt linnaosakaaluga (andmebaasis weight1). Küsimused "Kuivõrd Te olete rahul Tallinnaga kui elukeskkonnaga?" ja "Kuivõrd rahul Te olete järgmiste valdkondadega Tallinnas tervikuna?" on analüüsitud linnakaaluga ning "Kuivõrd Te olete rahul oma linnaosa elukeskkonnaga?" ja "Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega?" linnaosa kaaluga.

Avalike teenustega rahulolust parema ülevaate saamiseks analüüsiti küsimuste K1-K4 rahulolu hinnanguid nii kõikide vastajate osas kui ka ainult nende vastajate osas, kes oskasid vastavat teenust hinnata. Filtreeritud vastajate grupi tulemusi näitavad joonistel ja tabelites rahulolu hinnangute keskmised. Filtreeritud vastajate grupi tulemused osakaaludena on lisatud raporti lõppu.

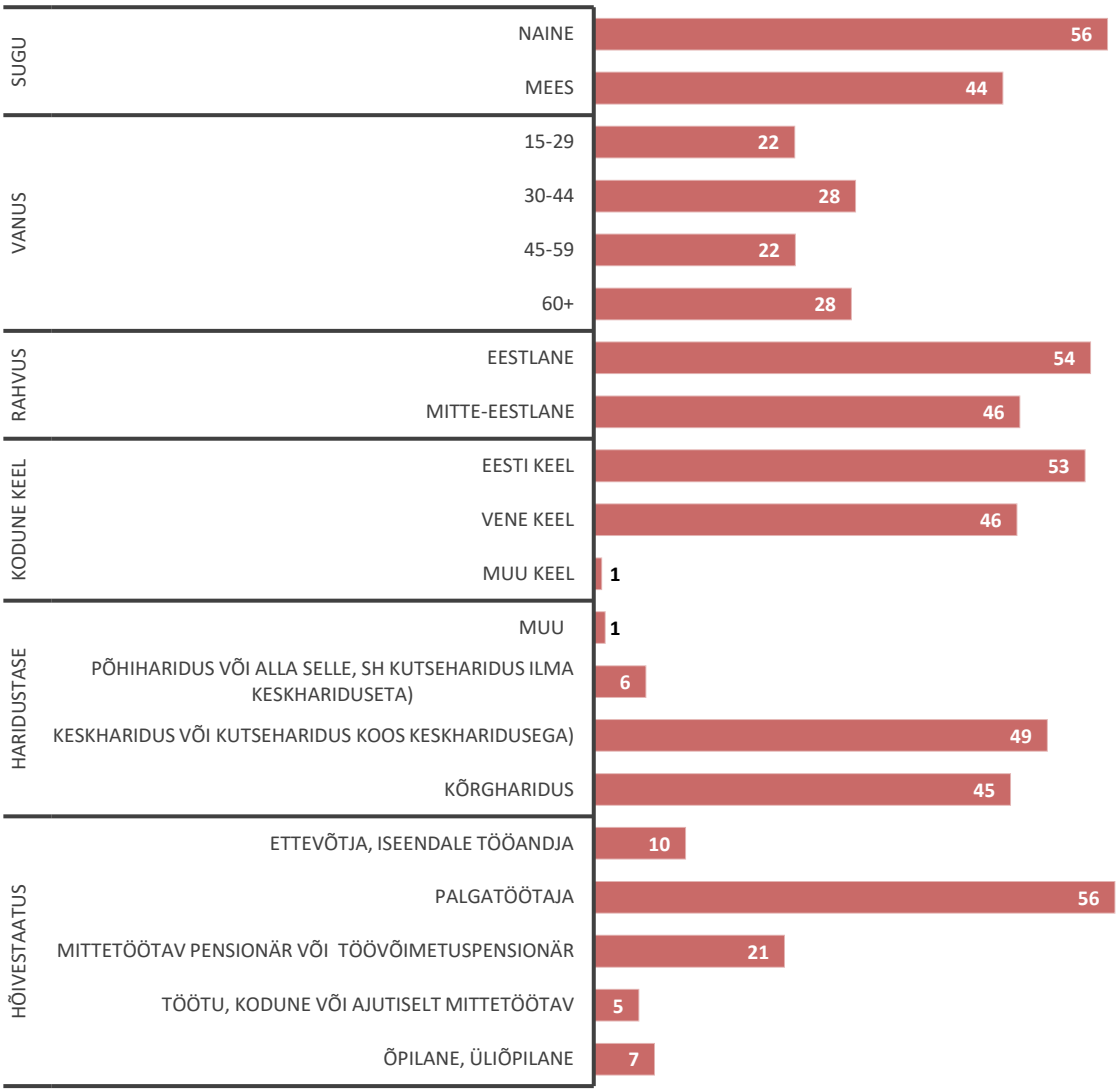
Statistilist olulisust mõõdeti Hii-ruut testidega. Statistilist olulisust mõõdeti taustatunnustest soo, vanuse, rahvuse ja linnaosade lõikes ning raportis on välja toodud vaid need erinevused, mis osutusid statistiliselt olulisteks ning mida saab seega laiendada ka üldkogumile.

Andmete analüüsimiseks kasutati statistikaprogramme SPSS ja MS Excel. Analüüsimeetodina kasutati sagedusanalüüsi.

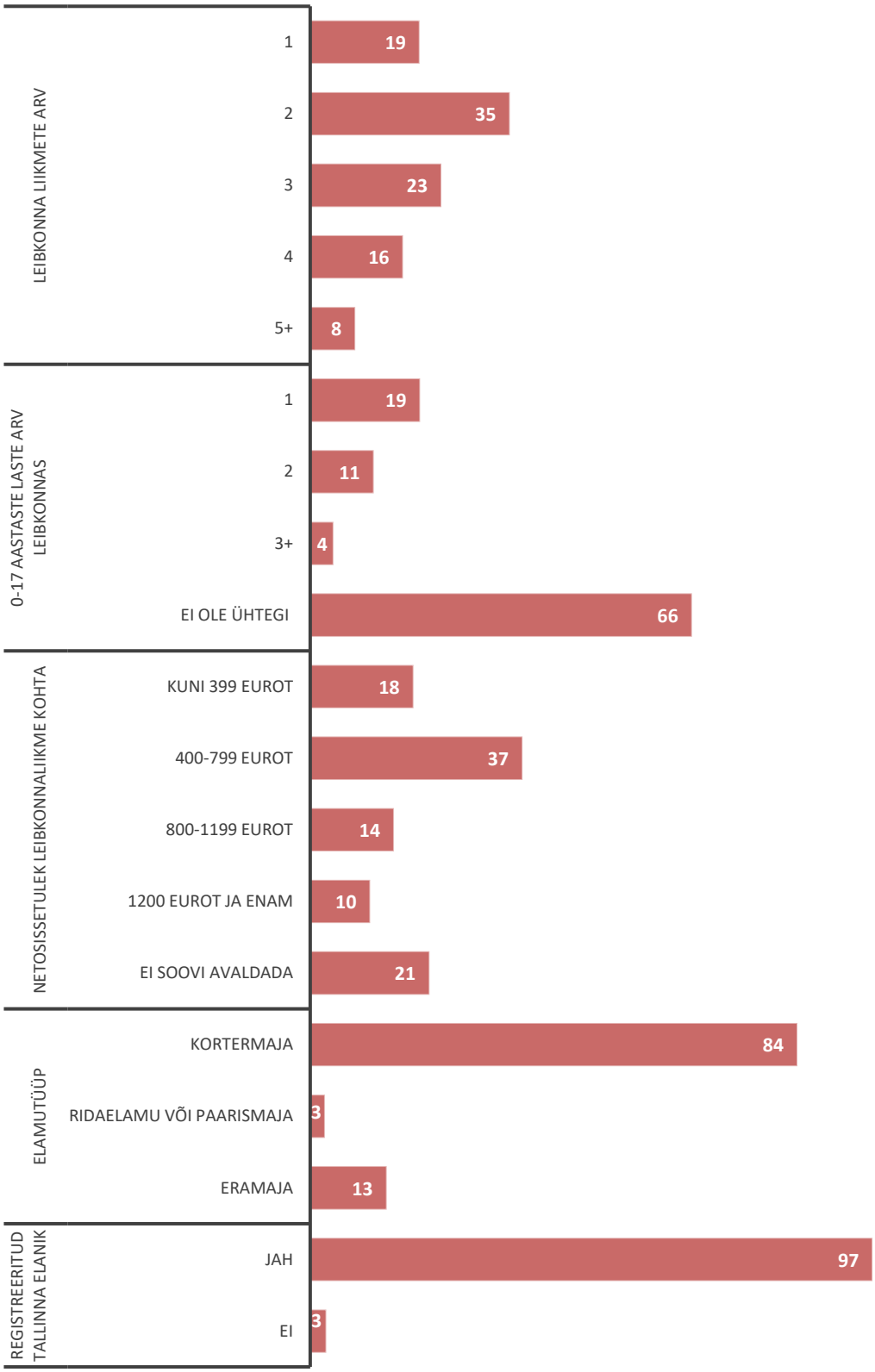
Käesolevas raportis on tulemused illustreeritud jooniste ja tabelitena. Joonistel ja tabelites toodud andmed on ümmardatud arvutiprogrammide poolt ja seetõttu võib ridade või veergude summa moodustada kohati 99% või 101%.

VASTAJA PROFIIL

Joonis 1 annab ülevaate uuringus osalenute üldistest sotsiaal-demograafilistest näitajatest ja Joonis 2 leibkonna profiilist ning elukohast.

Joonis 1. Vastaja profiil sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes (%, N=kõik vastajad).

Joonis 2. Vastaja profiil leibkonna ning elukoha lõikes (%, N=kõik vastajad).

Vastajate majanduslik toimetulek

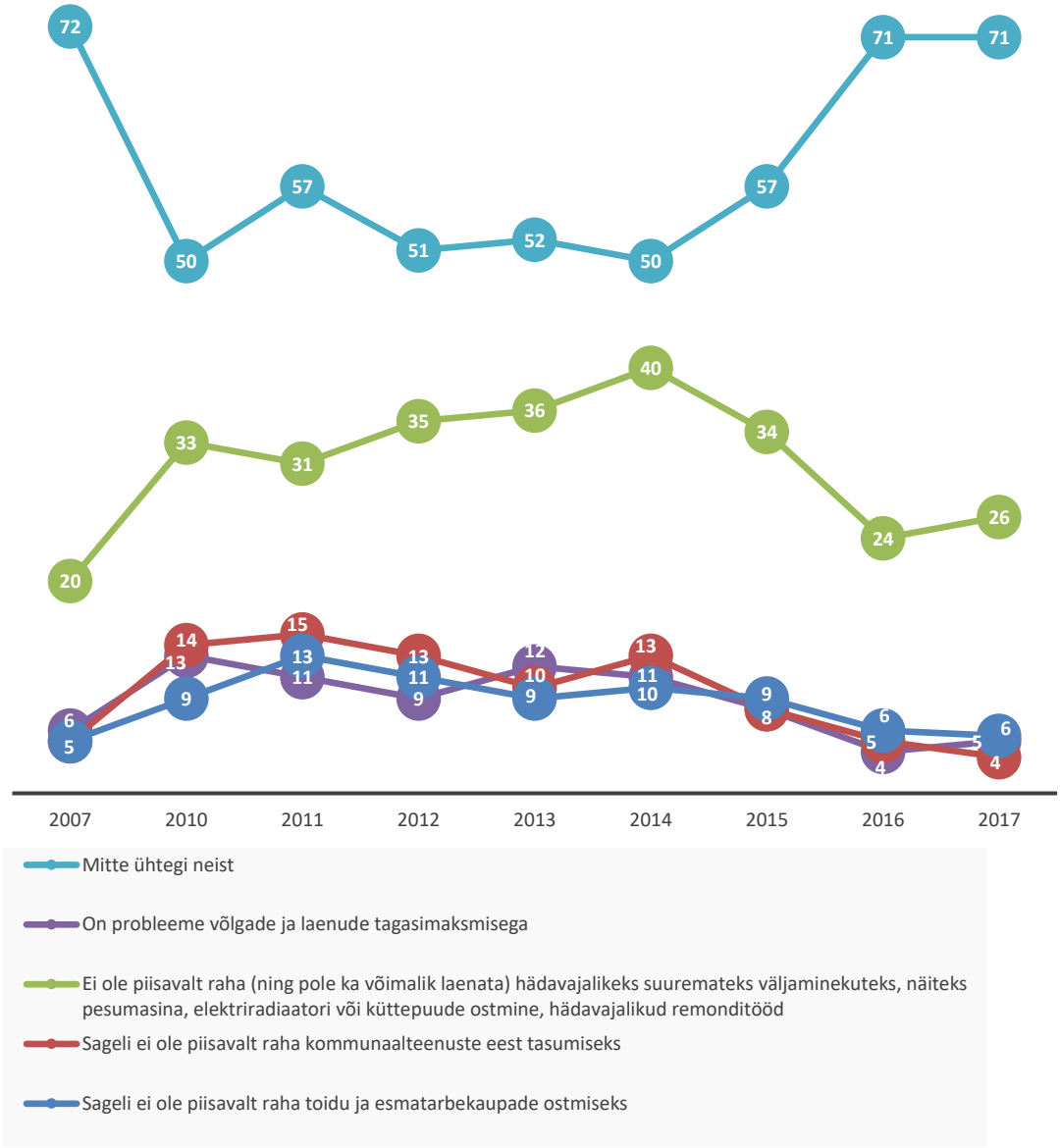
Uuringus osalenutest kolmandik on kogenud viimase kaheteist kuu jooksul mingit laadi rahalisi raskusi: 26% Tallinnas elavatest leibkondadest ei ole olnud piisavalt raha hädavajalikeks suurematеks väljaminekuteks, 4% ei ole sageli piisavalt raha kommunaalteenuste eest tasumiseks, 5% on probleeme võlgade ja laenude tagasimaksmisega ning 6% leibkondadest ei ole sageli piisavalt raha toidu ja esmatarbekaupade ostmiseks (Joonis 3).

Erinevaid toimetulekuraskusi on kogenud eelkõige need leibkonnad, kus igakuine keskmine netosissetulek ühe leibkonnaliikme kohta jääb alla 400 euro. Keskmiselt enam tõid mitte-eestlased välja, et sageli ei ole nende leibkonnal piisavalt raha toidu ja esmatarbekauba ostmiseks. Samuti tõid mitte-eestlased ning korteris elavad tallinlased, kelle sissetulek ühe leibkonnaliikme kohta oli alla 800 euro kuus, välja ka, et neil ei ole olnud piisavalt raha hädavajalikeks suurematеks väljaminekuteks.

Laiema konteksti tajumiseks on joonisel esitatud ka varasemate aastate tulemused. Kui ajaperioodil 2010-2014 kasvas igal aastal nende leibkondade osakaal, kellel oli keeruline olemasolevate sissetulekutega toime tulla kuni 50%-ni, siis alates 2014. aastast on hakanud nende osakaal langema. 2017. aastal oli olemasolevate sissetulekutega keeruline toime tulla 29% leibkondadest.

2017. aastal oli 26% neid, kellel ei olnud piisavalt raha hädavajalikeks suurematеks väljaminekuteks.

Alates 2014. aastast on langenud ka nende osakaal, kellel on olnud raskusi kommunaalteenuste eest või igapäevase toidu ja esmatarbekaupade või laenude ning võlgade eest tasumisega.

Joonis 3. Probleemid, millega on leibkonnad viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud (%; N = kõik vastajad).

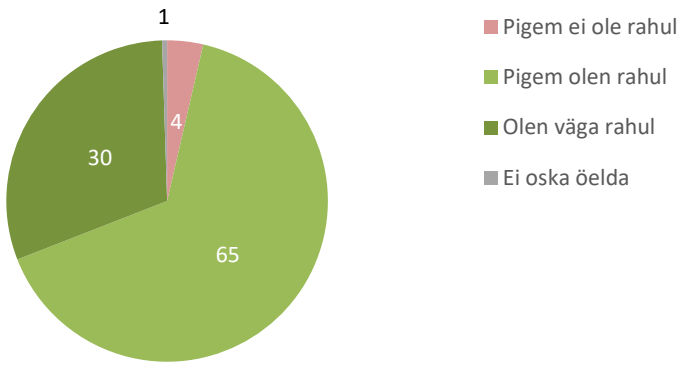
TULEMUSED

1. Üldine rahulolu Tallinna linna kui elukeskkonnaga

Käesolev peatükk annab ülevaate, kuidas pealinlased on rahul oma elukeskkonnaga ning milliseid hinnanguid antakse Tallinna ja oma linnaosa erinevatele valdkondadele. Kuigi hinnatavad valdkonnad ja rahulolu skaalad on aastate jooksul mõnevõrra muutunud, saab üldjoontes siiski analüüsida ka elanike rahulolu aastate lõikes.

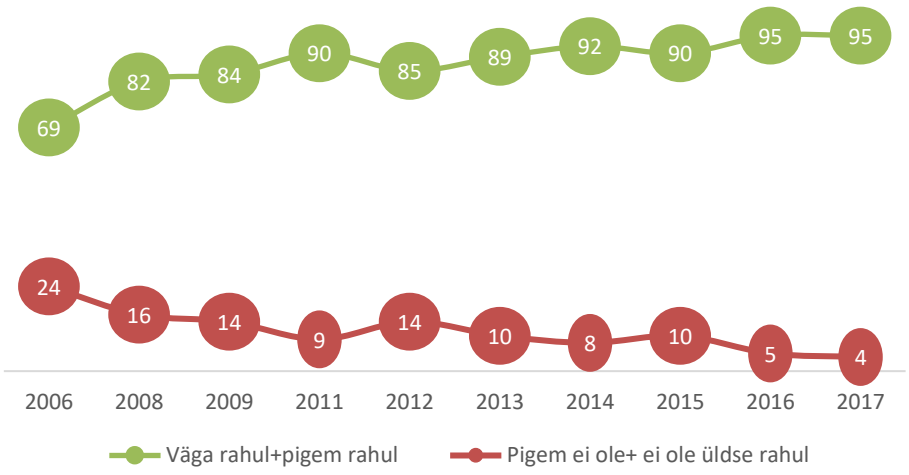
Uuringu tulemused näitavad, et Tallinna elanikud on oma elukeskkonnaga rahul (keskmine 3,3 palli 4-palli skaalal). Tallinna kui elukeskkonnaga on väga rahul 30%, pigem rahul 65% ning pigem ei ole rahul 4% elanikest (Joonis 4). Üldse ei olnud rahul Tallinna linna elukeskkonnaga vaid 4 vastajat ning hinnangut ei osanud anda 1% pealinlastest. Kui mõõta rahulolu ainult nende seas, kes oskasid hinnangut anda, siis on positiivsete rahuloluhinnangute osakaal 2% võrra kõrgem, ehk kokku 97%.

Vaadeldes rahulolu vanuse lõikes, selgub, et 45-59-aastased pealinlased on Tallinna kui elukeskkonna suhtes veidi rahulolevamad kui ülejäänud elanikkond. Veidi rohkem on Tallinna kui elukeskkonnaga rahul ka mitte-eestlased. Linnaosade lõikes ei olnud erinevused statistiliselt olulised.

Joonis 4. Rahulolu Tallinna linna kui elukeskkonnaga (%, N= kõik vastajad).

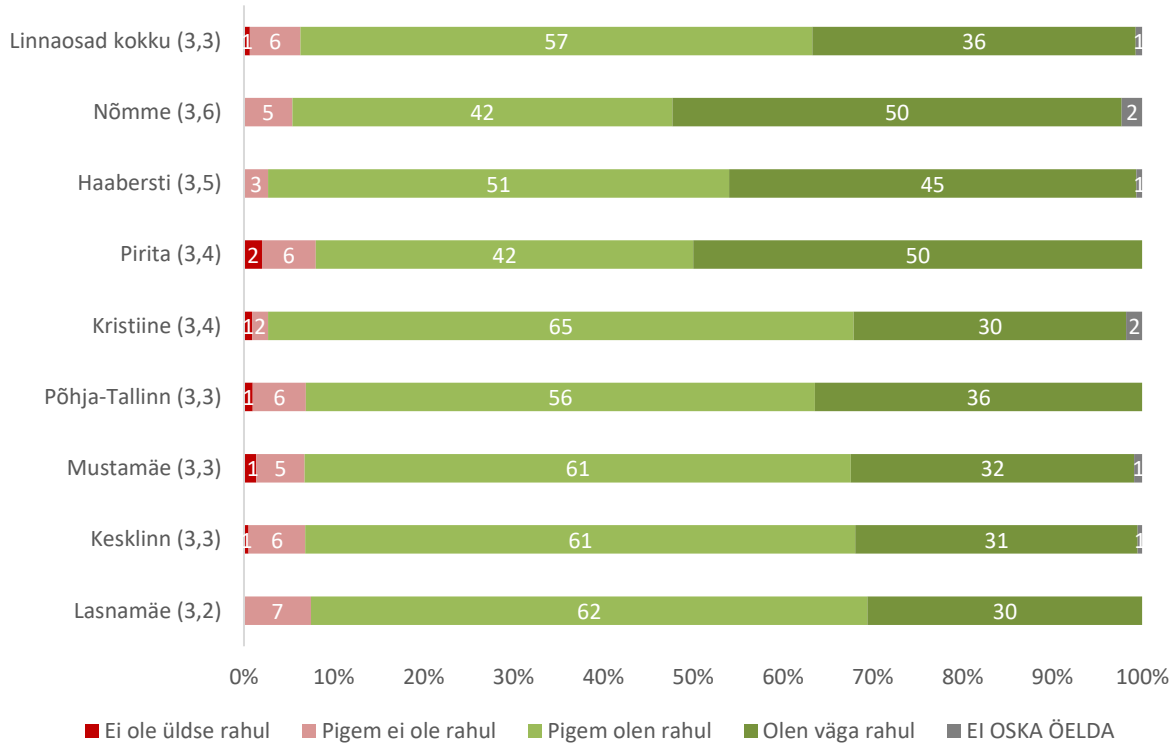
Alates 2006. aastast on positiivsete rahuloluhinnangute osakaal Tallinna kui elukeskkonnaga saavutanud juba teist aastat järjest oma kõrgeima taseme (95%) (Joonis 5). Üheteistkümne aasta perspektiivis joonistub selgelt välja rahulolu kasvu trend (69%-95%).

Joonis 5. Rahulolu Tallinna linna kui elukeskkonnaga aastate lõikes (%, N= kõik vastajad)

2. Rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga

Oma linnaosa elukeskkonnaga on väga rahul 36%, pigem rahul 57%, pigem ei ole rahul 6% ning üldse ei ole rahul 1% Tallinna elanikest. Hinnagut ei osanud anda 1% pealinlastest. Oma linnaosaga on kõige rahulolevamad Haabersti elanikud, kellest hindas oma linnaosa positiivselt 96% (Joonis 6). Kui vaadata aga tulemusi ainult nende elanike lõikes, kes oskasid rahuloluhinnangut anda, olid kõige rahulolevamad Nõmme elanikud (keskmine 3,6 palli 4-palli skaalal). Üldiselt saab aga öelda, et kõigi linnosade elanikud on oma linnaosa elukeskkonnaga rahul.

Joonis 6. Rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga linnaosade lõikes (%, N= kõik vastajad)

Vaadeldes rahulolu vanuse lõikes, selgub, et 15-29- ja 45-59-aastased pealinlased on oma linnaosa elukeskkonna osas veidi rahulolevamad kui teised elanikud. Veidi rohkem on oma linnaosa elukeskkonnaga rahul ka mitte-eestlased.

Tabelis 3 on esitatud oma linnaosa elukeskkonnaga rahulolevate vastajate osakaalud erinevate aastate lõikes. Võrreldes 2016. aastaga on tõusnud Haabersti (+7%), Kesklinna (+2%) ja Mustamäe (+2%) elanike rahulolu oma linnaosaga ning langenud rahulolu Nõmme (-6%), Pirita (-5%), Põhja-Tallinna, Lasnamäe ja Kristiine linnaosas (-1%).

*Tabel 3. Rahulolu **oma linnaosa** elukeskkonnaga **elukeskkonnaga** aastate lõikes (%, N=kõik vastajad; pigem rahul+väga rahul).*

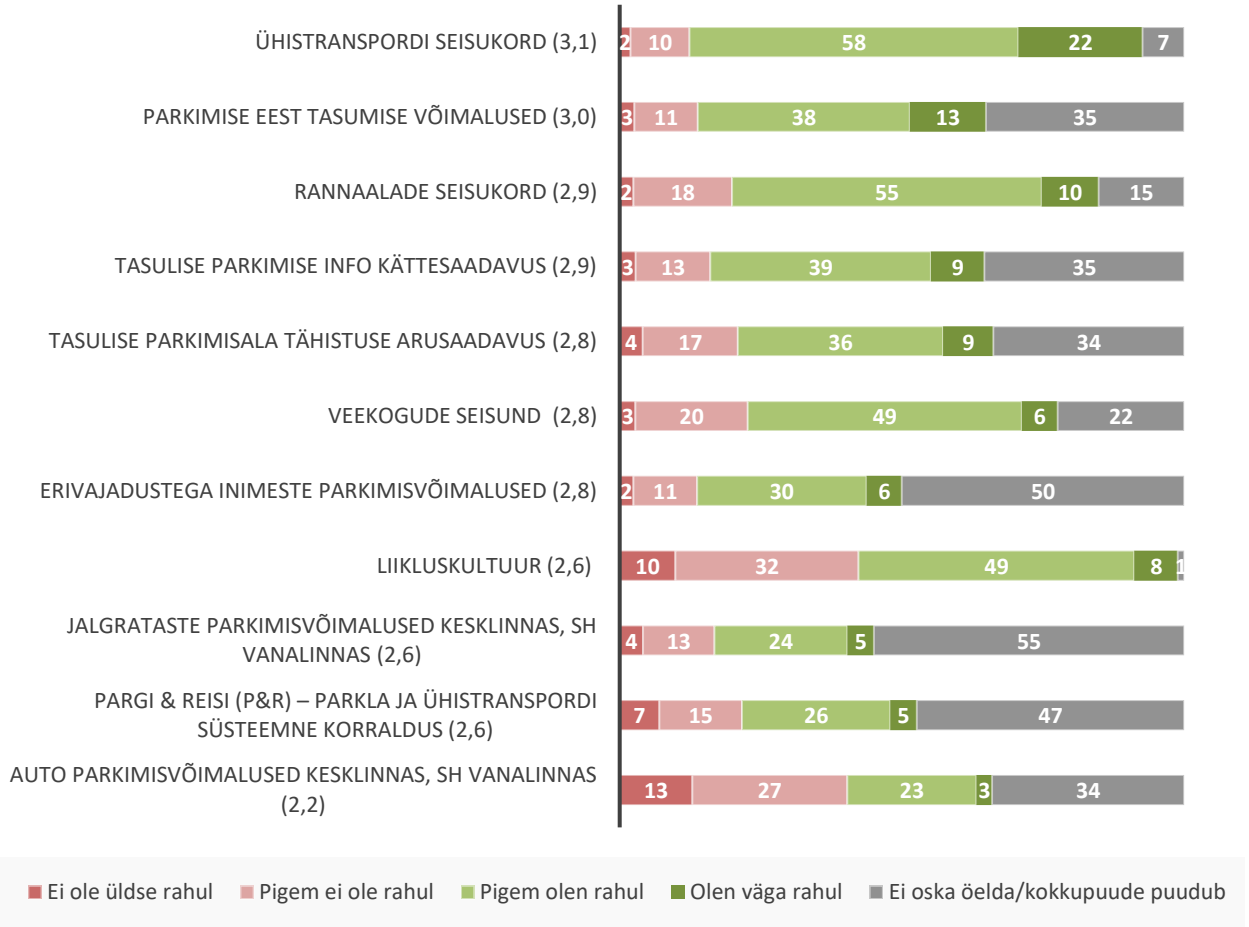
	2015	2016	2017	Erinevus
Haabersti	89	89	96	7%
Kesklinn	89	90	92	2%
Kristiine	89	96	95	-1%
Lasnamäe	86	93	92	-1%
Mustamäe	96	91	93	2%
Nõmme	95	99	93	-6%
Pirita	96	97	92	-5%
Põhja-Tallinn	90	93	92	**-1%**
Linnaosad kokku	**95**	**93**	93	0%

3. Hinnangud Tallinna elukeskkonnale valdkondade lõikes

Tallinna elukeskkonnale tervikuna antud hinnangutest nähtub, et pealinlased annavad kõige enam positiivseid hinnanguid ühistranspordi seisukorrale (pigem+väga rahul 80%) ja rannaalade seisukorrale (65%) (Joonis 7).

Kõige enam negatiivseid hinnanguid annavad pealinlased liikluskultuurile (pigem+ei ole üldse rahul 42%) ja auto parkimisvõimalustele kesklinnas, sh vanalinnas (40%).

Samas kui vaadata tulemit keskmiste lõikes, kus välja on jäetud nende arvamus, kes ei andnud hinnangut, siis lisaks ühistranspordi seisukorrale (keskmine 3,3) hinnati kõrgelt ka parkimise eest tasumise võimalusi (3,0). Kõige madalamalt hinnati lisaks auto parkimisvõimalustele kesklinnas (2,2) ning liikluskultuurile (2,6) ka Pargi ja Reisi süsteemi korraldust (2,6) ja jalgrataste parkimise võimalusi kesklinnas sh vanalinnas (2,6).

*Joonis 7. Rahulolu **Tallinna linna** erinevate elukeskkonna valdkondadega (%, N=kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").*

Kuna 11-st hinnatud Tallinna elukeskkonna aspektist üheksa puhul oli pealinlaste osakaal, kes ei osanud eri valdkondadele hinnangut anda, üle 15%, on raporti lisas toodud välja ka tulemused ainult nende vastajate lõikes, kes oskasd erinevaid valdkondi hinnata (LISA: Joonis 1, Tabel 1).

Järgnevalt on välja toodud Tallinna linna erinevate elukeskkonna valdkondadega rahulolu statistilised **erinevused vanuse, soo ja rahvuse lõikes**.

Tallinna **rannaalade seisukorraga** on keskmisest enam rahul alla 45-aastased, mitte-eestlased ja naised. Tallinna **veekogude seisundiga** on enam rahul 60-aastased ja vanemad elanikud, eestlased ja mehed. Tallinna **liikluskultuuri ja ühistranspordi seisukorraga** on enam rahul 60-aastased ja vanemad elanikud, mitte-eestlased ja mehed. **Pargi ja Reisi** süsteemiga on enam rahul kuni 30-aastased pealinlased, mitte-eestlased ning naised. **Parkimise eest tasumise võimaluste ja tasulise parkimise info kättesaadavusega** pealinnas on enam rahul kuni 45-aastased elanikud ja mehed. **Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavuse ja erivajadustega inimeste parkimisvõimalustega** on enam rahul kuni 45-aastased, eestlased ja mehed. **Jalgrataste parkimisvõimalustega kesklinnas** on enam rahul kuni 15-29-aastased tallinlased, eestlased ja mehed, **auto parkimisvõimalustega kesklinnas** aga kuni 45-aastased pealinlased ja mehed.

Järgnevalt on vaadeldud Tallinna linna elukeskkonna erinevatele valdkondadele antud hinnanguid kõrvutades omavahel linnaosasid (Tabel 4). **Ühistranspordi seisuga** on kõige enam rahul Lasnamäe elanikud (keskmine 3,2 palli 4-palli skaalal), kõige rahulolematumad on aga Nõmme ja Pirita elanikud (2,9).

Tallinna linna **tasuliste parkimisalade tähistuse arusaadavusega** on kõige rahulolematumad Nõmme elanikud (2,6). **Parkimise eest tasumise võimalustega** on kõige rohkem rahul Kesklinna ja Kristiine elanikud (3,1) ning sagedamini rahulolematud Lasnamäe, Pirita ja Põhja-Tallinna elanikud (2,9). **Tasulise parkimise info kättesaadavusega** on enam rahulolematud Haabersti, Kristiine, Lasnamäe, Nõmme elanikud (2,8).

Jalgrataste parkimisvõimalustega kesklinnas, sh vanalinnas on enim rahul Lasnamäe (2,8) ja kõige vähem rahul Kesklinna elanikud (2,5).

Tallinna **liikluskultuuriga** on keskmisest enam rahul Haabersti, Lasnamäe ja Põhja-Tallinna (2,7) ning kõige vähem rahul Kesklinna, Pirita ja Nõmme elanikud (2,4).

Rannaalade seisukorraga on kõige rohkem rahul Põhja-Tallinna (3,0) ja kõige vähem rahul Kesklinna elanikud (2,7).

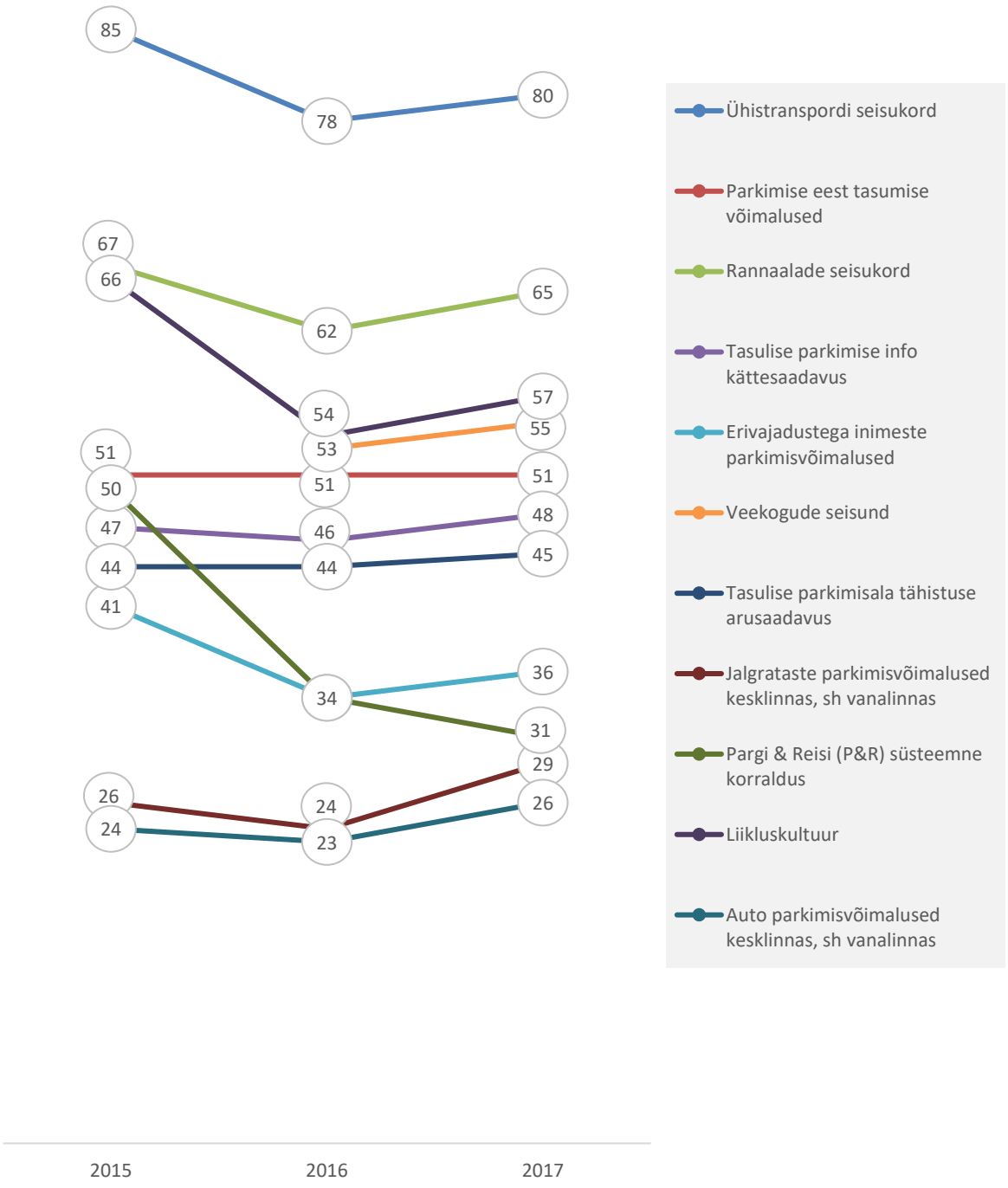
Statistiliselt olulisi erinevusi rahuloluhinnangutes ei esinenud linnaosade lõikes järgmistes kategooriates: veekogude seisund; Pargi & Reisi (P&R) – parkla ja ühistranspordi süsteemne korraldus; erivajadustega inimeste parkimisvõimalused; auto parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas.

Tabel 4. Elanike hinnangud Tallinna linna elukeskkonna valdkondadele linnaosade lõikes (keskmine, N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul")

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Ühistranspordi seisukord	**3,1**	3,1	3,0	2,9	3,2	3,1	2,9	2,9	3,1
Parkimise eest tasumise võimalused	**3,0**	3,0	3,1	3,1	2,9	3,0	3,0	2,9	2,9
Rannaalade seisukord	**2,9**	2,9	2,7	2,9	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0
Tasulise parkimise info kättesaadavus	**2,9**	2,8	2,9	2,8	2,8	2,9	2,8	2,9	2,9
Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavus	**2,8**	2,8	2,8	2,7	2,8	2,8	2,6	2,7	2,8
Jalgrataste parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	**2,6**	2,6	2,5	2,6	2,8	2,7	2,4	2,4	2,7
Liikluskultuur	**2,6**	2,7	2,4	2,5	2,7	2,5	2,4	2,4	2,7

Joonisel 8 on võrreldud elukeskkonnale antud hinnangute tulemusi ajaperioodil 2015-2017. Võrreldes 2016. aastaga on positiivsed rahuloluhinnangud 2017. aastal enamjaolt kõikides kategooriates tõusnud. Kõige enam on tõusnud rahulolu jalgrataste parkimisvõimalustega kesklinnas, sh vanalinnas (+5%), rannaalade seisukorraga (+3%), auto parkimisvõimalustega kesklinnas, sh vanalinnas ning liikluskultuuriga (3%). Langenud on rahulolu vaid Pargi & Reisi süsteemiga (-3%).

Võrreldes erinevatele valdkondadele antud hinnanguid, hinnatakse kõikidest valdkondadest kõige kõrgemalt järjepidevalt ühistranspordi ja rannaalade seisukorda. Kuigi võrreldes 2016. aastaga on autode ja jalgrataste parkimisvõimalustele antud hinnangud kesklinnas, sh vanalinnas, tõusnud, siis võrreldes teiste valdkondadega hinnatakse neid aspekte aastast aastasse siiski kõige madalamalt.

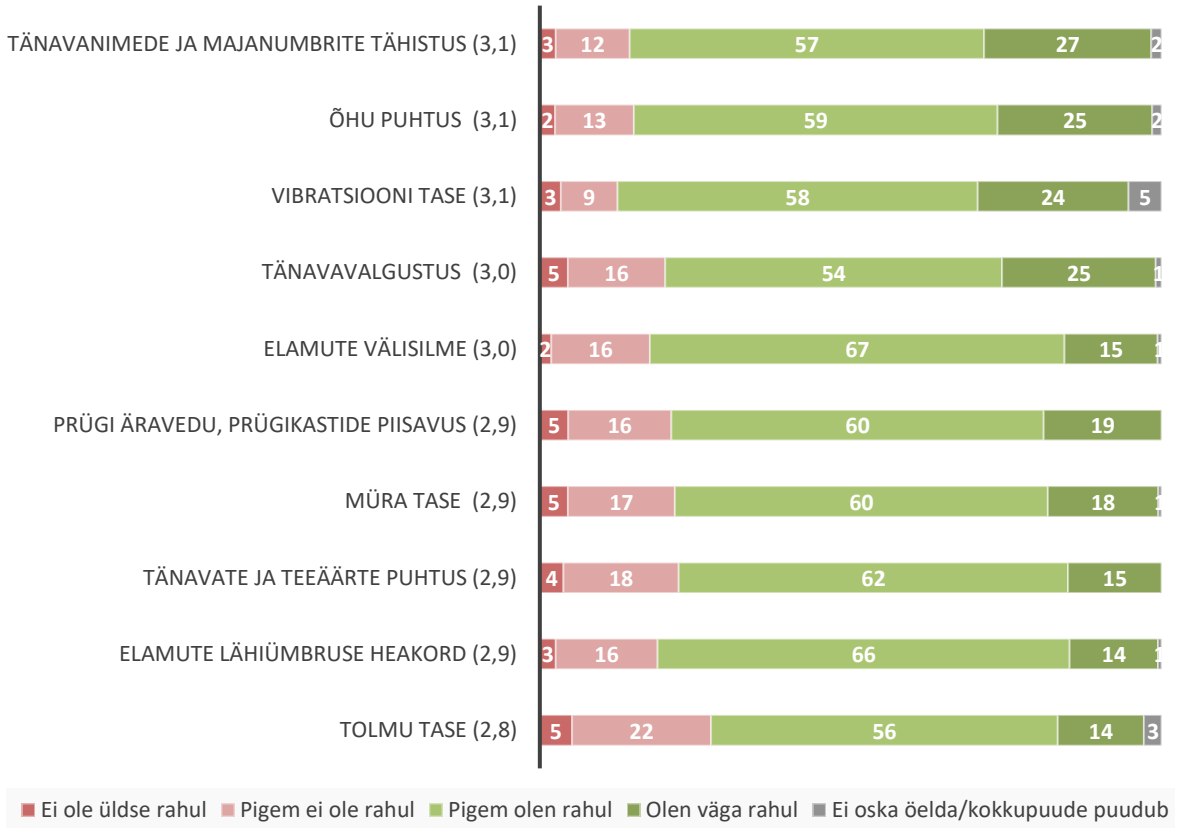
Joonis 8. Rahulolu Tallinna linna erinevate elukeskkonna valdkondadega 2015 – 2017 aastate võrdlus (%, N= kõik vastajad; osakaal nendest, kes on "Väga rahul"+ "Pigem rahul").

4. Hinnangud oma linnaosa olukorrale

Linnaosadele antud hinnangute analüüs on lihtsustamise eesmärgil jagatud tinglikult kolme erinevasse teemablokki: rahulolu olmetingimustega, avaliku ruumi ja teenustega ning teede olukorra ja liiklemisvõimalustega oma linnaosas. Kõiki tulemusi on analüüsitud nii rahulolu hinnangute jaotuse kui keskmiste lõikes. Samuti on vaadeldud eraldi tulemusi linnaosade lõikes ning aastate perspektiivis.

4.1 Hinnangud oma linnaosa olmekeskkonnale

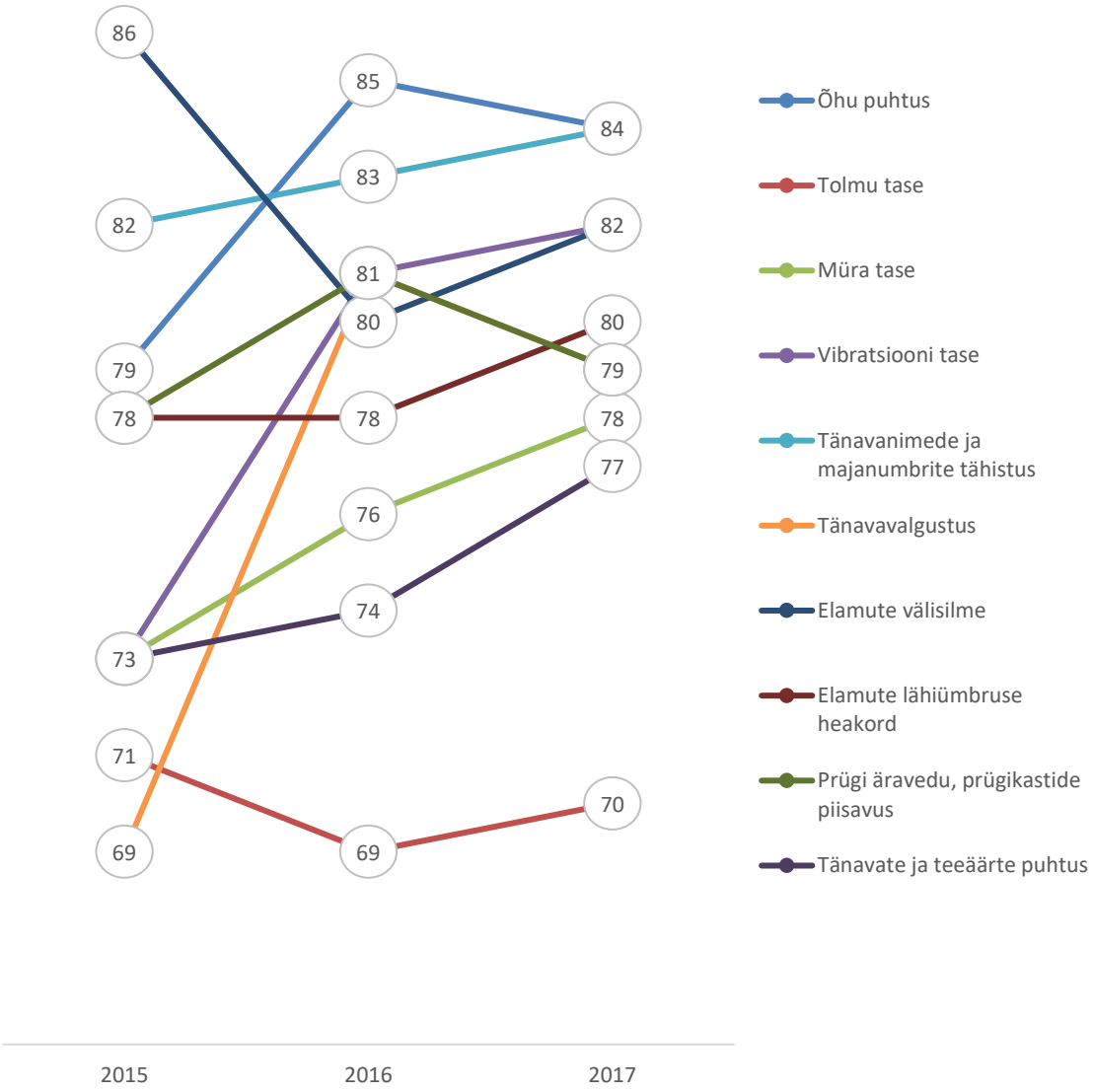
Rahulolu oma linnaosa olmekeskkonda puudutavate valdkondadega on üldiselt kõrge (Joonis 9), sealjuures kõige enam on Tallinna elanikud rahul õhu puhtuse ja vibratsiooni tasemega (väga + pigem rahul vastavalt 84% ja 82%; keskmised hinnangud mõlemal 3,1 palli). Lisaks hinnatakse väga kõrgelt ka tänavanimede ja majanumbrite tähistusi (väga + pigem rahul 84%; keskmine 3,1 palli). Olmekeskkonna valdkondadest kõige kriitilisemad on tallinlased seevastu oma linnaosa tolmu taseme osas (pigem+ei ole üldse rahul 27%; keskmine hinne 2,8).

*Joonis 9. Rahulolu **oma linnaosa** olmekeskkonnaga (N= kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul")*

Võrreldes 2016. aastaga on 2017. aastal rahulolu oma linnaosa olmekeskkonna valdkondadest enim tõusnud tänavate ja teeäärte puhtusega (+3%) ning langenud prügimajandamise (-2%) ja tänavavalgustusega (-2%) (Joonis 10).

Võrreldes aastate lõikes keskkonna erinevatele valdkondadele antud hinnanguid oma linnaosas, eristub teistest veidi enam rahulolu oma linnaosa tolmu tasemega, mis on aastate võrdluses olnud teistest olmekeskkonna valdkondadest veidi madalam.

*Joonis 10. Rahulolu **oma linnaosa** olmekeskkonnaga aastate võrdlus 2015 – 2017 (%, N=kõik vastajad; osakaal nendest, kes on "Väga rahul" või "Pigem rahul").*

Järgnevalt on välja toodud statistiliselt olulised erinevused oma linnaosa olmekeskkonnaga rahulolus vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Oma linnaosas **õhu puhtusega** on keskmisest enam rahul 30-59- aastased pealinlased ja naised. **Tolmu tasemega** on enam rahul 30-44-aastased tallinlased ning **müra tasemega** kuni 30-aastased ning üle 60-aastased Tallinna elanikud. **Vibratsiooni tasemega** on enam rahul mehed ning kuni 30- ja üle 60-aastased elanikud. **Tänavanimede ja majanumbrite tähistusega** on enam rahul kuni 30-aastased pealinlased ja naised. **Tänavavalgustusega** on enam rahul mehed ja 60-aastased ning vanemad elanikud. **Elamute välisilmega** on enam rahul 45-aastased ja vanemad ning **elamute lähiümbruse heakorraga** 15-29-aastased tallinlased. **Prügimajandamisega** on veidi enam rahul 60-aastased ja vanemad elanikud ning mitte-eestlased. **Tänavate ja teeäärte puhtusega** on keskmiselt enam rahul 15-29-aastased ja mitte-eestlased.

Järgnevalt on analüüsitud linnaosade lõikes oma linnaosa olmekeskkonnale antud rahulolu hinnanguid.

Kõige rahulolevamad on **olmekeskkonnaga** oma linnaosas Pirita, Nõmme ja Haabersti elanikud ning kriitilisemad Mustamäe, Lasnamäe ja Kesklinna elanikud (Tabel 5). Kõige enam erineb pealinlaste rahulolu linnaosade võrdluses müra taseme osas – kui Pirita elanikud hindavad müra taset keskmiselt 3,3 palliga, siis kesklinna elanikud 2,7 palliga.

Kui analüüsida tulemusi linnaosade lõikes detailsemalt, ilmneb, et Haabersti, Nõmme ja Pirita elanikud on kõige rahulolematud **prügimajandusega** (vastavalt 2,9; 2,9 ja 3,1), Kesklinna, Kristiine, Lasnamäe ja Põhja-Tallinna elanikud **tolmu tasemega** (vastavalt 2,5; 2,8; 2,7 ja 2,9) ning Mustamäe elanikud **elamute lähiümbruse heakorraga** (2,7).

Tabel 5. Rahulolu oma linnaosa olmekeskkonnaga linnaosade lõikes (keskmine, N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1=”ei ole üldse rahul” ja 4=”olen väga rahul”).

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Õhu puhtus	**3,1**	3,3	2,8	3,0	2,9	3,0	3,4	3,5	3,2
Tolmu tase	**2,8**	3,0	2,5	2,8	2,7	2,8	3,0	3,2	2,9
Müra tase	**2,9**	3,1	2,7	2,9	2,8	2,9	3,2	3,3	3,0
Vibratsiooni tase	**3,1**	3,2	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,1
Elamute välisilme	**3,0**	3,0	3,0	3,0	2,8	2,9	3,1	3,2	2,9
Elamute lähiümbruse heakord	**2,9**	3,0	2,9	2,9	2,9	2,7	3,1	3,2	2,9
Prügi äravedu, prügikastide piisavus	**2,9**	2,9	2,9	3,0	2,9	2,8	2,9	3,1	3,0
Kokku	**3,0**	**3,1**	**2,9**	**3,0**	**2,9**	**2,9**	**3,1**	**3,2**	**3,0**

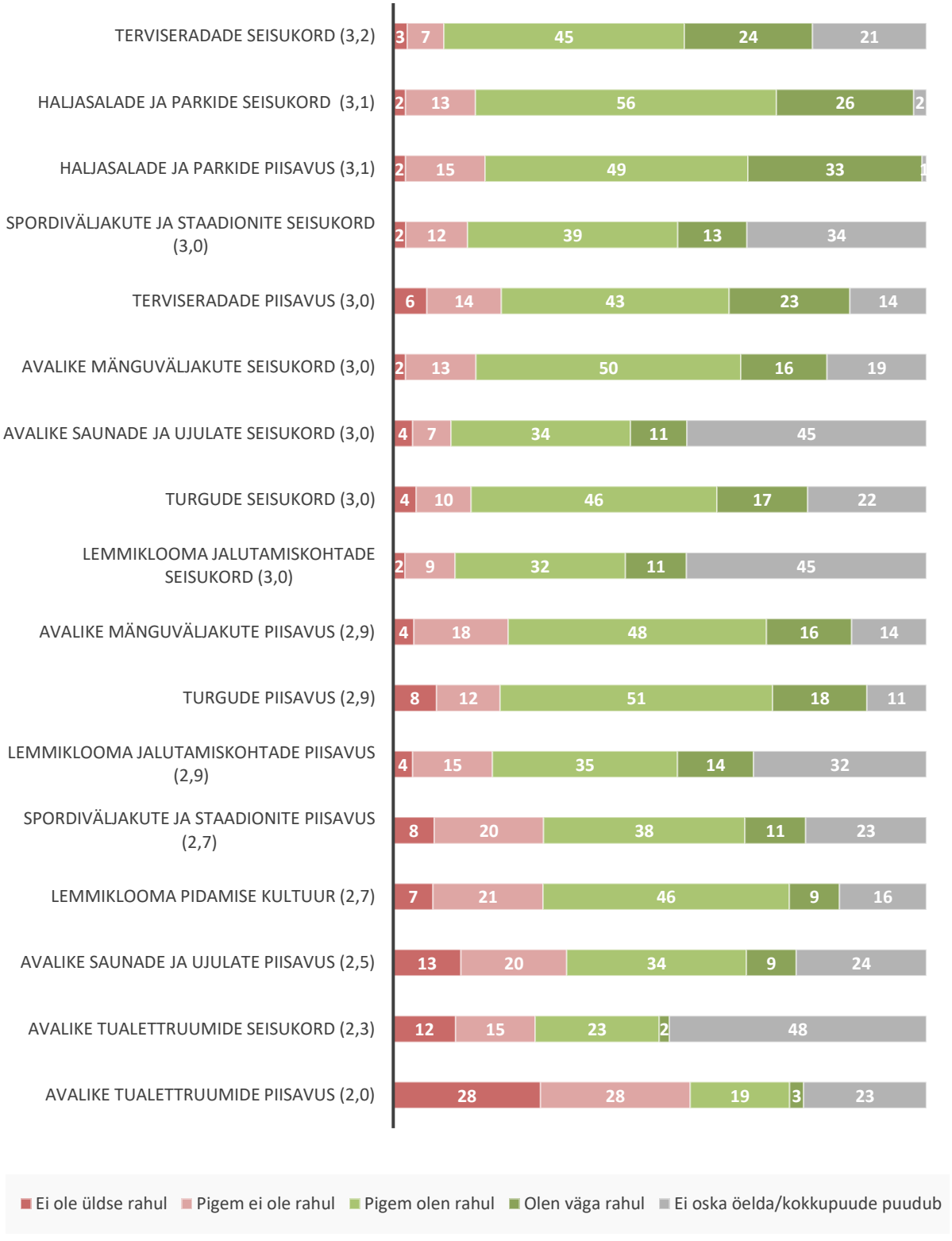
Statistiliselt olulisi erinevusi rahulolus ei esinenud linnaosade lõikes järgmistes kategooriates: tänavanimede ja majanumbrite tähistus; tänavavalgustus; tänavate ja teeäärte puhtus.

4.2 Hinnangud oma linnaosa avalikule ruumile ja teenustele

Kõige enam ollakse avalikus ruumis rahul haljasalade ja parkide piisavuse ning seisukorraga, millega on kas väga või pigem rahul 82% elanikest (keskmine hinnang 3,1 palli) (Joonis 11). Samas, kui vaadata tulemit keskmiste lõikes, kus välja on jäetud nende arvamus, kes ei osanud hinnangut anda, ollakse enim rahul terviseradade seisukorraga (3,2 palli).

Väga suurt rahulolematust tekitab elanike seas asjaolu, et linnaosades on liiga vähe avalikke tualettruume – antud olukorraga ei olnud pigem või üldse rahul 56% Tallinna elanikest (keskmine hinnang 2,0 palli). Võrreldes teiste valdkondadega ollakse vähem rahul ka avalike tualettruumide seisukorra (27%; 2,3 palli), avalike saunade ja ujulate piisavuse (33%; 2,5), lemmikloomade pidamise kultuuri (28%; 2,7) ning spordiväljakute ja staadionide piisavusega (28%; 2,7).

Kuna enamiku hinnatud aspektide puhul oli pealinlaste osakaal, kes ei osanud hinnanguid kujundada, üle 10%, on raporti lisas toodud välja ka tulemused ainult nende vastajate lõikes, kes oskasid erinevaid valdkondi hinnata (LISA: Joonis 2, Tabel 2).

*Joonis 11. Rahulolu **oma linnaosa** avaliku ruumi ja teenustega (%, N=kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1=”ei ole üldse rahul” ja 4=”olen väga rahul”)).*

Järgnevalt on välja toodud oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega rahulolu statistilised erinevused vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Haljasalade ja parkide piisavusega on keskmiselt enam rahul 60-aastased ja vanemad Tallinna elanikud. **Haljasalade ja parkide seisukorraga** ning **turgude piisavuse ja seisukorraga** on enam rahul eestlased ku mitte-eestlased. **Lemmiklooma jalutamiskohtade piisavuse, seisukorra ja kultuuri** ning **avalike tualettruumide piisavuse ja seisukorraga** on enim rahul 15-29-aastased tallinlased. **Avalike saunade ja ujulate piisavuse ning seisukorraga** on enam rahul kuni 44-aastased elanikud. Samuti on saunade ja ujulate seisukorraga sagedamini rahul mehed kui naised. **Avalike mänguväljakute piisavuse ja seisukorraga** on enam rahul kuni 29-aastased elanikud ning **terviseradade piisavusega** enam rahul 60-aastased ja vanemad elanikud, mitte-eestlased ja mehed. **Terviseradade seisukorraga** on enam rahul 60-aastased ja vanemad tallinlased, **spordiväljakute ja staadionite piisavusega** aga nii 15-29-aastased kui 60-aastased ja vanemad elanikud. Spordiväljakute ja staadionite seisukorraga on enam rahul naised kui mehed.

Kui vaadelda keskmisi tulemusi **linnaosade lõikes**, arvestades vaid nende vastajatega, kes oskasid hinnagut anda, on avaliku ruumi erinevate teenustega enim rahul Nõmme ja Pirita elanikud ning kõige rahulolematud Mustamäe elanikud (Tabel 6).

Järgnevalt on vaadeldud avalikule ruumile ja teenustele antud hinnanguid detailsemalt kõrvutades erinevaid linnaosasid. Valdkondade lõikes on välja toodud keskmiselt kõige varieeruvamad ja madalama hinnangu saanud linnaosad.

Rahulolu erineb oluliselt **turgude piisavuse** osas – turgudest tunnevad kõige rohkem puudust Haabersti elanikud (keskmine hinnang 2,2 palli). **Avalikest saunadest ja ujulatest** tunnevad kõige enam puudust Mustamäe ja Kristiine elanikud (vastavalt 2,1 ja 2,2 palli). Kristiine elanikud tunnevad lisaks enim puudust ka **terviseradadest** (2,5 palli).

Samuti tunnevad ka Lasnamäe elanikud avaliku ruumi teenustest kõige enam puudust just **ujulatest ja saunadest** (2,3). Põhja-Tallinnas tuntakse aga enim puudust **spordiväljakutest ja staadionitest** (2,6).

Statistiliselt olulisi erinevusi tallinlaste rahuloluhinnangutes ei esinenud linnaosade lõikes lemmiklooma jalutamiskohtade seisukorra ja avalike tualettruumide piisavuse osas.

Tabel 6. Rahulolu oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega linnaosade lõikes (keskmine, N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1=”ei ole üldse rahul” ja 4=”olen väga rahul”)).

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Haljasalade ja parkide piisavus	**3,1**	3,1	3,0	3,0	2,9	3,2	3,5	3,4	3,3
Haljasalade ja parkide seisukord	**3,1**	3,0	3,1	2,9	3,0	3,0	3,2	3,2	3,3
Lemmiklooma jalutamiskohtade piisavus	**2,9**	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	3,1	3,1	2,8
Lemmiklooma pidamise kultuur	**2,7**	2,6	2,8	2,8	2,5	2,6	2,8	2,9	2,7
Avalike tualettruumide seisukord	**2,3**	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2	2,3	2,4	2,3
Turgude piisavus	**2,9**	2,2	2,9	2,6	2,9	3,2	3,3	2,4	3,0
Turgude seisukord	**3,0**	2,4	2,8	3,0	2,8	3,2	3,5	2,7	3,2
Avalike saunade ja ujulate piisavus	**2,5**	2,8	2,6	2,2	2,3	2,1	3,0	2,6	2,8
Avalike saunade ja ujulate seisukord	**2,9**	3,0	2,9	2,6	2,8	2,7	3,2	3,1	3,1
Avalike mänguväljakute piisavus	**2,9**	2,9	2,9	2,8	2,9	2,8	3,2	2,9	2,9
Avalike mänguväljakute seisukord	**3,0**	3,0	3,1	2,9	3,0	2,8	3,1	2,9	3,1
Terviseradade piisavus	**3,0**	3,2	2,6	2,5	2,8	2,8	3,4	3,4	3,1
Terviseradade seisukord	**3,2**	3,2	2,9	3,0	3,1	3,1	3,5	3,3	3,2
Spordiväljakute ja staadionite piisavus	**2,7**	2,8	2,8	2,6	2,7	2,5	3,0	2,7	2,6
Spordiväljakute ja staadionite seisukord	**3,0**	2,9	2,9	3,0	3,0	2,7	3,1	3,2	3,0
Kokku	**2,6**	**2,5**	**2,5**	2,5	2,3	**2,7**	**2,7**	**2,6**	2,6

Kõigilt vastajatelt uuriti ka avatud vastusena, millistest rajatisest, ühiskondlikest asutusest või ettevõtetest tunnevad nad oma linnaosas kõige suuremat puudust. Avatud vastused kinnitasid eelnevalt väljatoodud tulemusi linnaosade lõikes, kuid kõikide linnaosade puhul esitati ka täiendavaid probleemkohti.

Ühest või mitmest rajatisest tundis oma linnaosas puudust kokku 43% vastajatest.

Haabersti elanikud tõid puuduolevate rajatiste all enim välja, et nende linnaosas võiks olla rohkem turgusid (12 korral), spordivõimalusi (8 korral), kino ja parkimiskohti (7 korral), lasteaedu, ujulaid, avalikke saunu, poode (kõiki 6 korral), laste mänguväljakuid (4 korral), lastele mõeldud huviringe (3), kohvikuid (3 korral), avalikke tualette ning noorte- ja kultuurikeskusi (kõiki 2 korral). Ühel korral mainiti ka vajadust haigla, kohtuasutuse, koolimaja, politseijaoskonna, spa, raamatukogu ning puhke- ja lõbustusasutuse järele.

Kesklinna elanikud tunnevad enim puudust toidupoest (18 korral), ujulast (17 korral), sportimisvõimalustest (15 korral) ja jalgrattateedest (7 korral). Samuti leiti, et kesklinnas võiks olla rohkem parke (4 korral), mänguväljakuid, lasteaedu, söögikohti (kõiki 3 korral), turgusid, kultuurikeskusi, kauplusi (kõiki 2 korral), koerte jalutusplatse, kõnniteid, lastele huviringe, panku, prügikaste, pinke, saunu, valgusteid ning kohvikuid.

Kristiine linnaosa elanikud tunnevad enim puudust ujulast (21 korral). Lisaks toodi välja, et linnaosas võiks olla turg, saun ning spordiväljak (kõiki 4 korral). Puudus on ka kinost, jalgrataste parklast ning parkimiskohtadest (kõiki 2 korral). Lisati, et juurde oleks vaja haiglat, kõnniteid, kõrtsi, parki, teatrit, toidupoodi, veekeskust ning täiendavaid vaba aja veetmise võimalusi.

Lasnamäel tuntakse enim puudust ujulast (85 korral), kinost (35 korral), spordivõimalustest (32 korral) ja autoparklatest (30 korral). Lisaks võiks Lasnamäel olla saun (15 korral), haigla (12 korral), rohkem laste mänguväljakuid (11 korral), pinke (10 korral), parke (9 korral), noortekeskusi (8 korral), kaubanduskeskuseid (7 korral), teatreid, terviseradu (mõlemaid 6 korral), pangaautomaate ja lasteaedu (mõlemaid 5 korral). Puudust tuntakse ka raamatukogust ja muudest kultuuriasutustest (mõlemaid 4 korral), turgudest (3 korral), huvikeskustest, valgusfooridest, postkontoritest ning avalikest tualettidest (kõiki 2 korral). Mainiti ka, et Lasnamäel võiks olla rohkem R-kioskeid, uusi kortermaju, kohvikuid, apteeke, loomaparke, munitsipaalelamuid ja trammiteid.

Mustamäe elanikud on arvamusel, et nende linnaosas on vähe ujulaid (59 korral), spordivõimalusi (27 korral) ning saunasid (13 korral). Puudust tundakse parklast (11 korral), haiglast (6 korral), terviseradadest (6 korral), jalgrattateedest (5 korral), parematest kõnniteedest, vaba aja veetmise kohtadest, pangaautomaatidest ning tööstuskaupade poodidest (kõiki 2 korral). Lisati, et rohkem võiks olla ka kirikuid, raamatupoode, parke, perekohvikuid, bowlingukohti, kultuurihooneid, mänguväljakuid, avalikke tasuta tualette, turge ning puhkekeskuseid.

Nõmmel on enim puudus spordivõimalustest (19 korral) ning ujulatest (11 korral). Juurde soovitakse veel kauplusi (6 korral), korralikke kõnniteid (5 korral), jalgrattateid, kino (mõlemaid 4 korral), panku ning lasteaedu (mõlemaid 3 korral). Lisaks soovitakse juurde avalikke tualette, saunasid, postkontoreid, parklaid, kangapoode, koole ning perearstikeskusi.

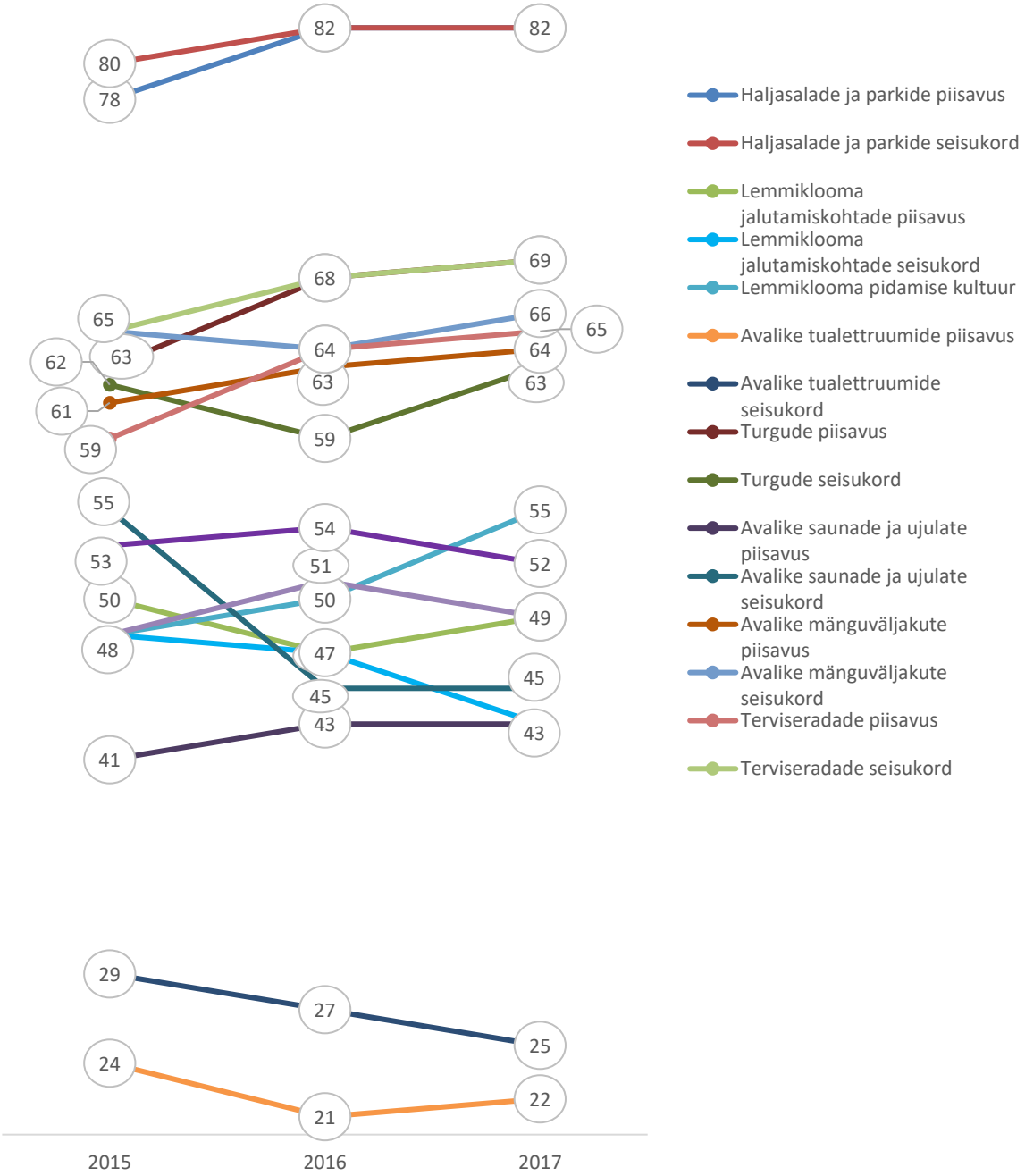
Pirita elanike arvates võiks nende linnaosas olla rohkem toidupoode (12 korral), spordivõimalusi (9 korral), tööstuskaupade poode (7 korral), ujulaid (5 korral), lasteaedu, turge, koole, kergliiklusteid (kõiki 3 korral), saunasid, kõnniteid, kultuurikeskusi (kõiki 2 korral), mänguväljakuid, töökohti, söögikohti ning veekeskuseid.

Põhja-Tallinna elanikud tunnevad enim puudust ujulast ning spordivõimalustest (mõlemaid 22 korral). Samuti võiks linnaosas olla kino (12 korral), saun (9 korral), rohkem kaubanduskeskusi ja jalgrattateid (mõlemaid 8 korral), haigla (8 korral), rohkem laste mänguväljakuid (6 korral), vabaajakeskusi (5 korral), kohvikuid (4 korral), koole, turge, kultuurikeskusi (kõiki 3 korral), parklaid, raamatukogusid ning postkontor (2 korral). Lisaks

mainiti täiendavat vajadust apteekide, valgusfooride, mänguasjapoodide, avalike tualettide ja juuksurisalongide järele.

Järgnevalt on vaadeldud avalikule ruumile ja teenustele antud hinnanguid aastate lõikes. Võrreldes 2016. aastaga on 2017. aastal tõusnud enim rahulolu lemmikloomapidamise kultuuri (+5%) ja turgude seisukorraga (+4%) ning langenud lemmiklooma jalutamiskohtade seisukorra osas (-4%) (Joonis 12).

Võrreldes aastate lõikes avaliku ruumile ja selle teenustele antud hinnanguid oma linnaosas, eristub teistest veidi enam rahulolu oma linnaosa haljasalade ja parkide piisavuse ja seisukorraga, millega on stabiilselt rahul olnud ligikaudu 4/5 elanikest. Samas avalike tualettruumide piisavuse ja seisukorraga ollakse aastast aastasse kõige rahulolematumad – üle 70% elanikest hindavad antud valdkonda problemaatiliseks.

*Joonis 12. Rahulolu **oma linnaosa** avaliku ruumi ja teenustega (N= kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").*

4.3 Hinnangud oma linnaosa teede olukorrale ning liikumisvõimalustele

Oma linnaosa teede olukorda ja liikumisvõimalusi hinnates on rahulolu kõige kõrgem liiklusolukorraga jalakäija perspektiivist (pigem+väga rahul 79%; keskmine 2,9 palli) (Joonis 13). Samas liiklusolukorda oma linnaosas autojuhi ja jalgratturi perspektiivist hindavad pealinlased oluliselt kriitilisemalt (vastavalt 46% ja 31%; keskmine 2,7 ja 2,5).

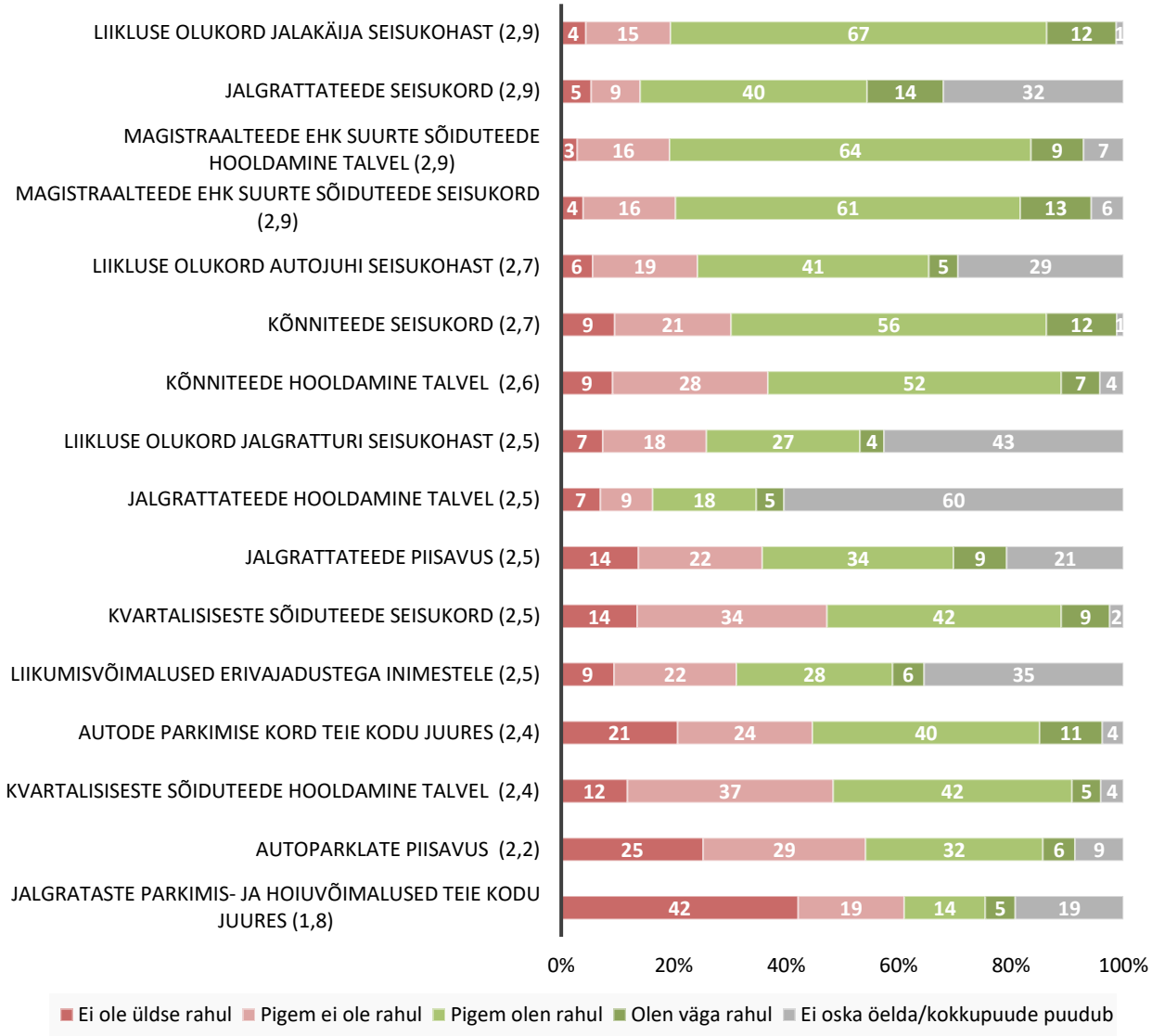
Küllaltki paljude valdkondade suhtes väljendatakse ka märkimisväärsel määral rahulolematust. Enim tekitavad sealjuures rahulolematust jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused kodu juures (pigem+üldse ei ole rahul 61%; keskmine 1,8). Lisaks tuuakse välja, et autoparklaid on ebapiisavalt (54%; 2,2) ning arusaamatu on ka parkimiskord kodu juures (45%; 2,4). Pooled tallinlased on rahulolematud ka kvartalisiseste sõiduteede seisukorraga ja hooldusega talvel (vastavalt 48%ja 49%; 2,5 ja 2,4).

Kuigi üldiselt hinnati liiklusolukorda jalakäija perspektiivist oma linnaosas kõrgelt (keskmine hinne 2,9 palli), siis kõnniteede seisukorra (2,7) ja hooldamise suhtes talveperioodil ollakse kriitilisemad (2,6). Samuti ollakse kriitilised erivajadustega inimeste liikumisvõimaluste suhtes (2,5).

Liiklusolukorda jalgratturi perspektiivist hinnati keskmiselt 2,5 palliga. Enam rahul ollakse jalgrattateede seisukorraga (2,9), samas kui jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused kodu juures tekitavad rahulolematust (1,8). Mainitud aspekt on ühtlasi ka teede olukorra ja liikumisvõimaluste valdkonnas kõige madalam rahulolunäitaja.

Liiklusolukorda autojuhi perspektiivist hinnati keskmiselt 2,7 palliga. Eriti ollakse rahul magistraalteede seisukorraga ja hooldusega talvel (2,9), kuid rahulolematust tekitab autoparklate piisavus (2,2), kvartalisiseste teede hooldus talvel (2,4) ja autode parkimise kord kodu juures (2,4).

Kuna üle 15% tallinlastest ei osanud teede olukorra ja liikumisvõimaluste valdkonna aspekte hinnata, on raporti lisas toodud välja ka tulemused ainult nende vastajate lõikes, kes omasid antud teemadel seisukohta (LISA: Joonis 3, Tabel 3).

Joonis 13. Rahulolu oma linnaosa teede olukorraga ja liikumisvõimalustega (%, N=kõik vastajad, valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1=”ei ole üldse rahul” ja 4=”olen väga rahul”))

Järgnevalt on välja toodud oma linnaosa teede olukorra ja liikumisvõimalustega rahulolu puudutavad statistiliselt olulised erinevused vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Erivajadustega inimeste liikumisvõimalustega on enam rahul 60-aastased ja vanemad elanikud ning mehed. **Magistraalteede ja kvartalisiseste sõiduteede seisukorraga** on keskmiselt enam rahul 60-aastased ja vanemad pealinlased ning mitte-eestlased. **Kõnniteede seisukorraga on keskmiselt** enam rahul 15-29-aastased, mitte-eestlased ja mehed. **Magistraal- ja kvartalisiseste ning kõnniteede hooldamisega talvel** on enam rahul 15-29-aastased pealinlased, **jalgrattateede piisavuse, seisukorra ning hooldamisega talvel** aga nii 15-29- kui 60-aastased ja vanemad tallinlased, samuti mitte-eestlased ja mehed. **Jalgrataste**

parkimisvõimalustega kodu juures on enam rahul 60-aastased ja vanemad ning eesti rahvusest elanikud. **Autoparklate piisavuse ja parkimiskorraga kodu juures** on enam rahul 15-29-aastased, eestlased ja mehed ning **liikluse olukorraga autojuhi, jalgratturi ja jalakäija seisukohast** 15-29-aastased, mitte-eestlased ja mehed.

Järgnevalt on vaadeldud oma linnaosa teedeolukorrale ja liikumisvõimalustele antud hinnangute keskmisi linnaosade lõikes kõrvutades linnaosasid omavahel. Kõige enam on rahul Haabersti, Nõmme ja Pirita (2,7) ning kõige rahulolematumad Mustamäe elanikud (2,3) (Tabel 7). Rahulolu erineb oluliselt **jalgrataste parkimisvõimaluste osas oma kodu juures**, kus Lasnamäe ja Mustamäe elanikud hindavad seda keskmiselt vaid 1,5 palliga. Mustamäe elanikke häirib teiste linnaosade elanikest rohkem ka **jalgrattateede hooldus talvel** (2,1). Kesklinna elanikud tunnevad teiste linnaosade elanikega võrreldes rohkem **puudust jalgrattateedest** (2,1). **Autode parklate vähesus ja ebamäärane parkimiskord** kodu juures häirib teistest enam Lasnamäe (vastavalt 1,9 ja 2,1) ja Mustamäe (vastavalt 1,9 ja 2,1) elanikke.

Linnaosa siseselt tuuakse kõigis linnaosades peale Nõmme ja Pirita kõige problemaatilisema teemana teede- ja liiklemisvaldkonnas välja asjaolu, et oma kodu juures ei ole kuhugi jalgratast parkida. Nõmme elanikud on enim rahulolematud kõnniteede olukorraga (2,4) ja Pirita elanikud erivajadustega inimeste liikumisvõimalustega (2,3).

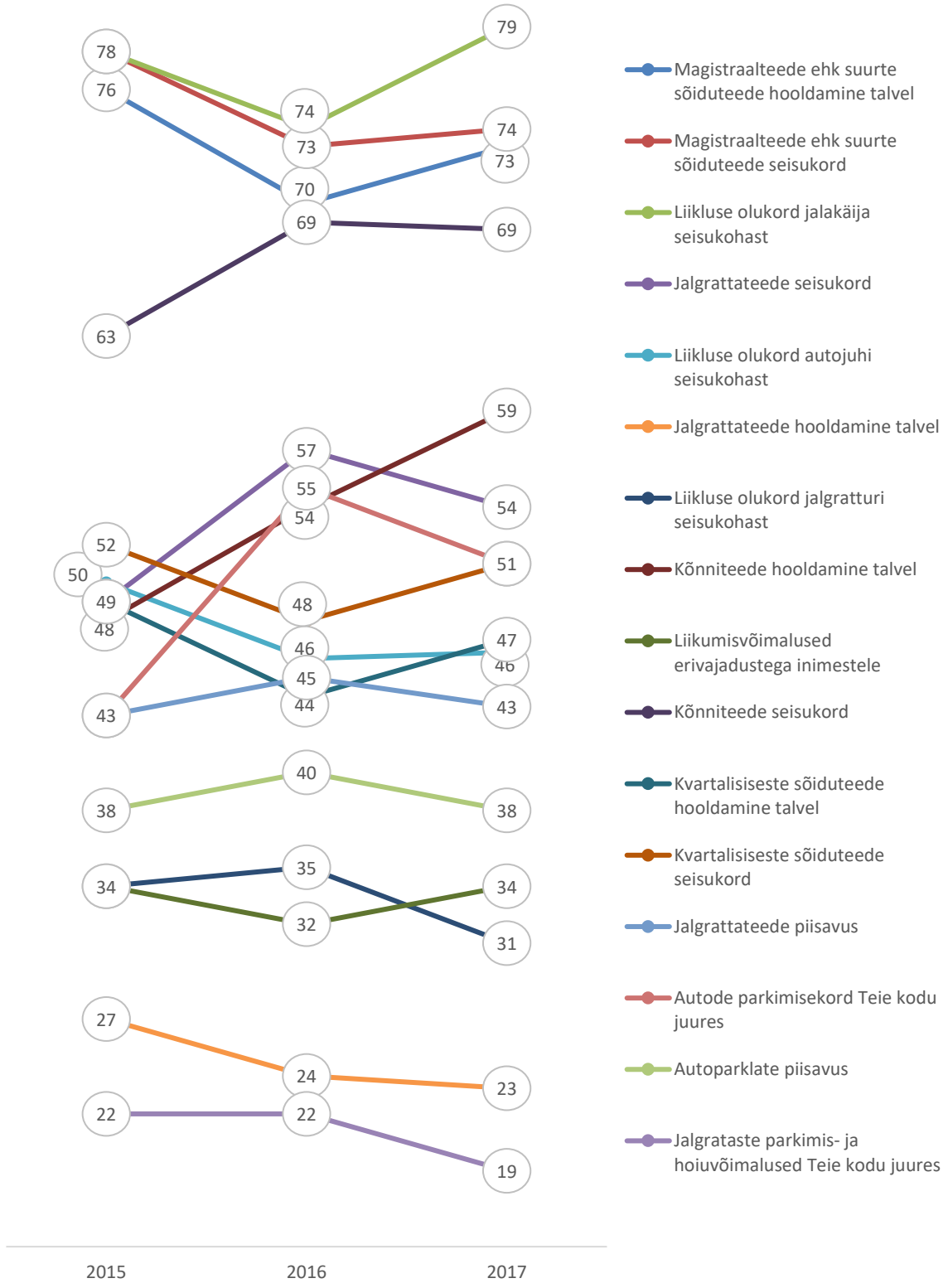
Statistiliselt olulisi erinevusi linnaosade lõikes ei esinenud elanike rahulolus magistraalteede, ehk suurte sõiduteede, talvise hooldamise osas.

Tabel 7. Rahulolu oma linnaosa teede olukorra ja liiklemisvõimalustega linnaosade lõikes (keskmine, N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Liikumisvõimalused erivajadustega inimestele	**2,5**	2,7	2,3	2,5	2,5	2,3	2,5	2,3	2,5
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord	**2,9**	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,9	2,9
Kvartalisiseste sõiduteede seisukord	**2,5**	2,8	2,4	2,6	2,4	2,2	2,5	2,9	2,5
Kõnniteede seisukord	**2,7**	2,9	2,6	2,7	2,8	2,6	2,4	2,5	2,8
Kvartalisiseste sõiduteede hooldamine talvel	**2,4**	2,6	2,5	2,4	2,3	2,2	2,5	2,6	2,5
Kõnniteede hooldamine talvel	**2,6**	2,7	2,5	2,6	2,7	2,4	2,6	2,6	2,7
Jalgrattateede piisavus	**2,5**	2,9	2,1	2,2	2,6	2,2	2,7	2,7	2,5
Jalgrattateede seisukord	**2,9**	3,1	2,7	2,8	3,0	2,6	3,1	3,0	2,9
Jalgrattateede hooldamine talvel	**2,5**	3,1	2,4	2,4	2,6	2,1	2,6	2,6	2,5
Jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused Teie kodu juures	**1,8**	1,7	2,0	1,7	1,5	1,5	2,5	2,6	1,8
Autoparklate piisavus	**2,2**	2,3	2,4	2,4	1,9	1,9	2,7	2,6	2,4
Autode parkimise kord Teie kodu juures	**2,4**	2,5	2,6	2,6	2,1	2,1	3,0	3,0	2,5
Liikluse olukord autojuhi seisukohast	**2,7**	2,7	2,6	2,7	2,7	2,5	2,7	2,8	2,7
Liikluse olukord jalgratturi seisukohast	**2,5**	2,8	2,3	2,3	2,5	2,2	2,7	2,7	2,5
Liikluse olukord jalakäija seisukohast	**2,9**	3,0	2,9	2,8	2,9	2,8	2,9	2,7	2,9
Kokku	**2,6**	**2,7**	**2,5**	**2,5**	**2,5**	**2,3**	**2,7**	**2,7**	**2,6**

Võrreldes 2016. aastaga on teedeolukorrale ja liikumisvõimalustele antud positiivsete rahuloluhinnangute osakaal 2017. aastal tõusnud enim kõnniteede hooldusega talvel ning liikluse olukorraga jalakäija seisukohast (kõik +5%) (Joonis 14). Kõige enam on langenud aga rahulolu liikluse olukorraga jalgratturi seisukohast (-4%), jalgrattateede seisukorraga (-3%) ning jalgrataste ja auto parkimis- ja hoiuvõimalustega kodu juures (vastavalt -3% ja -4%).

Aastate võrdluses on stabiilselt kõrged olnud hinnangud liikluse olukorrale jalakäija seisukohast ning magistraal- ja sõiduteede seisukorrale ja hooldusele talvel. Kõige madalamaid hinnanguid on saanud aastate võrdluses jalgrattateede hooldamine talvel ja parkimisvõimalused kodu juures, millega on rahule jäänud vaid kuni komandik pealinlastest.

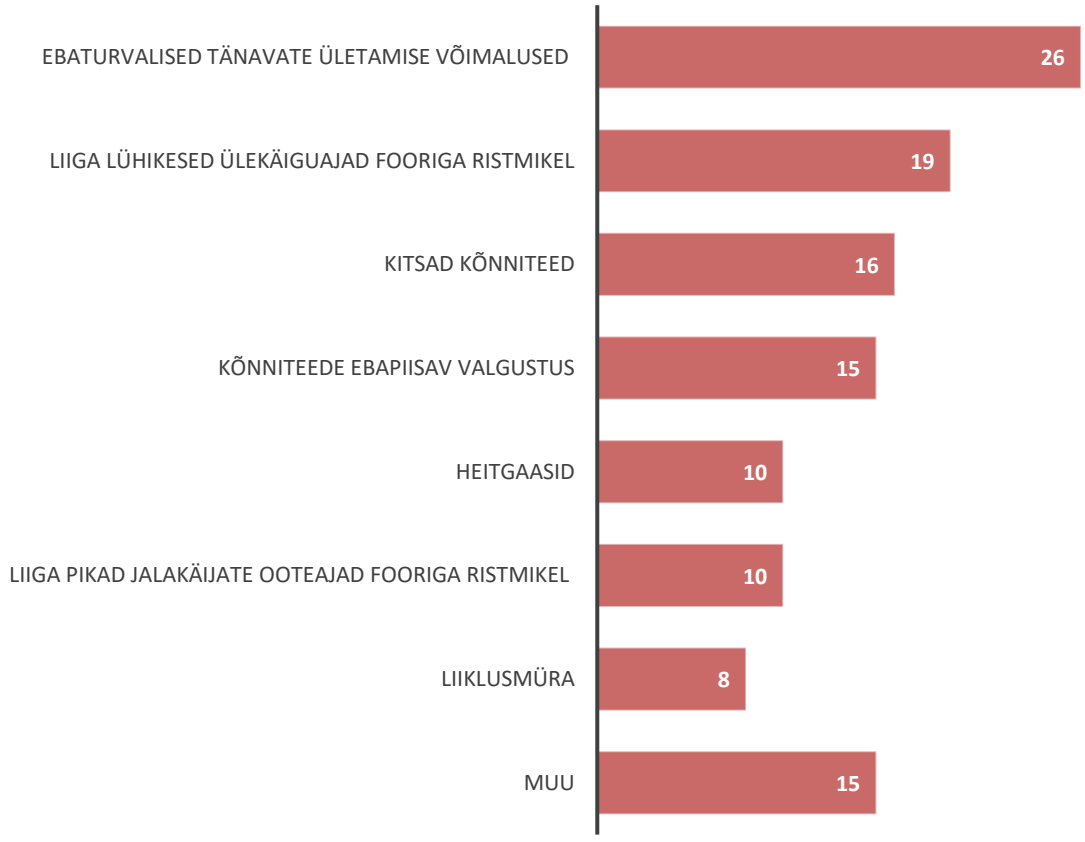

Joonis 14. Rahulolu oma linnaosa teede olukorra ja liiklemisvõimalustega 2015-2017 aastate võrdluses (%, N=kõik vastajad; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

5. Liiklemine jalakäijana

5.1 Häirivad asjaolud liikluses jalakäijana

Kõigilt vastajatelt, kes polnud liikluse olukorraga jalakäija seisukohast väga rahul, küsiti, mis neid isiklikult liikluses jalakäijana kõige rohkem häirib (kuni 2 vastust). Ilmnes, et 2017. aastal häirisid jalakäijaid Tallinnas enim ebaturvalised tänavate ületamise võimalused, mida tõi välja üle neljandiku vastajatest (Joonis 15). Järgnesid liiga lühikesed ülekäiguajad fooriga ristmikel (19%), kitsad kõnniteed (16%) ja kõnniteede ebapiisav valgustus (15%). Heitgaasid, liiklusmüra ja liiga pikad jalakäijate ooteajad fooriga ristmikel häirisid kuni kümnendikku vastajatest ning viiendik ei osanud konkreetseid rahulolematuse põhjuseid välja tuua.

Joonis 15. Kõige häirivamad asjaolud liikluses jalakäijate jaoks, kes polnud liikluse olukorraga jalakäija seisukohast väga rahul (kuni 2 vastust; %).

Linnaosade lõikes esines olulisi erinevusi jalakäijate seisukohast liikluses kõige häirivamate asjaoludena kitsaid kõnniteid ja fooriga ristmike liiga lühikesi ülekäiguaegu väljatoonute hulgas.

Liiga lühikesi ülekäiguaegu fooriga ristmikel mainisid jalakäijate seisukohast kõige häirivamate asjaoludena enim Kesklinna (29%) ja Kristiine (21%) ning kitsaid kõnniteid Nõmme (29%) ja Põhja-Tallinna (21%) elanikud, kes polnud liikluse olukorraga jalakäija seisukohast väga rahul.

Naisi häirivad meestest sagedamini nii liiga lühikesed ülekäiguajad (21% vs 16%) kui liiga pikad jalakäijate ooteajad (12% vs 7%) fooriga ristmikel.

Liikluse olukorraga jalakäija seisukohast mitte väga rahulolevad eestlased on mitte-eestlastest sagedamini häiritud kitsastest kõnniteedest (20% vs 11%) ja liigpikkadest ooteaegadest fooriga ristmikel (12% vs 8%).

Kõige nooremat, 15-29-aastaste, vanusegruppi häirisid teistest sagedamini ebaturvalised tänavate ületamise võimalused (33%) ja kitsad kõnniteed (23%), 30-44-aastaste jaoks oli teistest vanusegruppidest häirivam kõnniteede ebapiisav valgustus (24%) ning 60-aastased ja vanemad oli enim häiritud liiga lühikestest ülekäiguaegadest fooriga ristmikel (24%).

Liiklusmüra ja heitgaaside kõige häirivamate asjaoludena väljatoomisel sotsiaal-demograafiliste gruppide vahel statistiliselt olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Lisaks tõid 15% vastajatest jalakäijana linnas liikumist enim häirivana välja mõne muu asjaolu, millest on antud alljärgnevalt ülevaade linnaosade lõikes.

Haaberstis toodi “muude” asjaoludena välja, et ülekäigurajad puuduvad (3 korral) ja olemasolevad on kehvasti valgustatud (2 korral). Samuti mainiti, et kõnniteedel on liiga kõrged ääred, parkimine segab jalakäijate ristmikke, autojuhid sõidavad liiga kiiresti ning sõidu- ja kõnnitee vahel võiks olla roheline riba.

Kesklinna liiklusega jalakäija seisukohast mitte väga rahulolevad pealinlased tõid muude häirivate asjaoludena välja, et liikluskultuur ei ole paigas (7 korral), üldine korrashoid on puudulik (4 korral), teehooldus talvel annab soovida (3 korral) ja autod pritsivad (2 korral). Lisaks on puudu valgusfooridest, teemärgistused ei ole nähtavad, jalgrattateid on vähe ja oleks vaja rohkem tunneleid.

Kristiine linnaosas häiris jalakäijad, et kõnniteid on üldiselt vähe või puuduvad need sootuks (6 korral), autod pritsivad (4 korral), kõnniteede olukord on halb (3 korral) ja teed on libedad (2 korral). Mainiti ka asjaolu, et autod ei jälgi foorituld ning pargivad kõnniteel, tänavad on kitsad, liiklus on ohtlik ning lapsevankriga on raske liikuda.

Lasnamäel jalakäijana liiklemisega mitte väga rahulolevad elanikud tõid “muude” põhjustena välja ebakorrektse liikluskultuuri, vähesed ülekäigukohad ja valgusfoorid (kõiki 4 korral) ning autojuhid, kes pritsivad jalakäijaid veega, eiravad valgusfoore ja ülekäigukohti (kõiki 3 korral). Lisaks leiti, et jalakäijate ülekäigurajad on halvasti valgustatud, autod pargivad valesti (mõlemaid 2 korral), talvel on teed koristamata, jalgratturid sõidavad kõnniteel ning autod on pargitud kõnniteedele liiga lähedale.

Mustamäelased tõid "muude" rahulolematuse põhjustena välja asjaolu, et kõnniteed puuduvad (7 korral), autod pritsivad (3 korral) ning jalgsi liiklemist häirivad jalgratturid, katkised kõnniteed, vähesed ülekäigurajad ja autojuhtide üldiselt halb sõidukultuur (kõiki 2 korral). Lisati ka asjaolu, et Tammsaare Maxima juures on reguleerimata ristmik ning kvartalis ei jätku autodele parkimiskohti.

Nõmmel jalakäijana liikluskultuuriga mitte väga rahulolevad elanikud tõid välja asjaolu, et kõnniteed puuduvad ning olemasolevad on viletsad (6 korral), liikluskultuur on ebakorrektne (2 korral), autod pritsivad, lumevallid on koristamata ning jalgrattateed puuduvad.

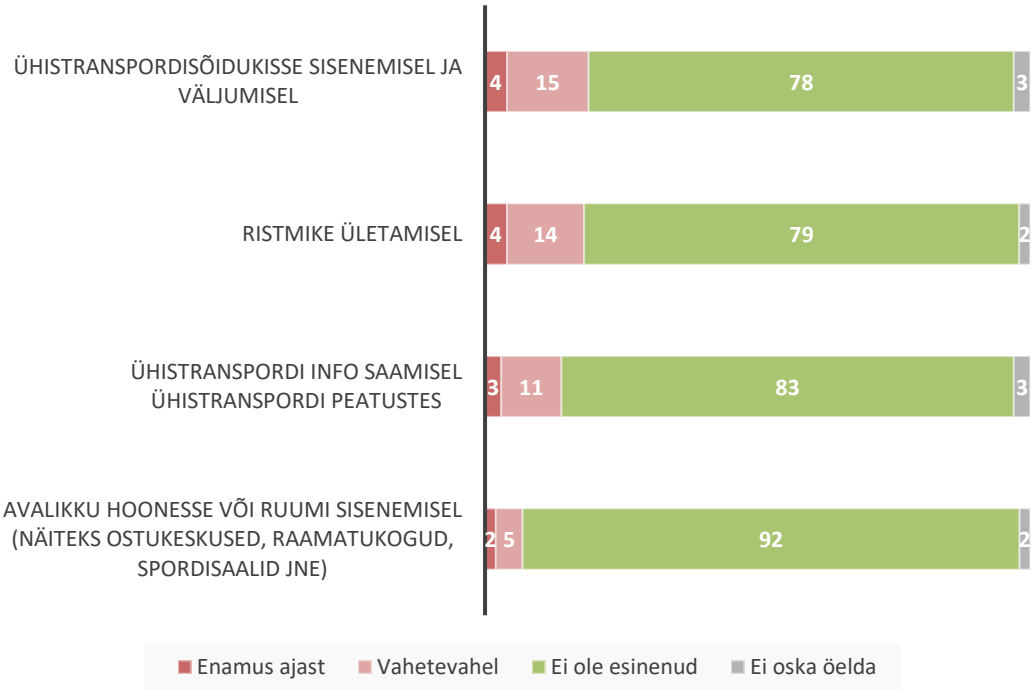
Pirita linnaosas tõid jalakäijad puudustena välja, et kõnniteid pole piisavalt (5 korral) ning olemasolevad on halvad ja autod pritsivad vihmase ilmaga (mõlemaid 2 korral). Lisaks mainiti, et autod sõidavad jalakäijatest mööda liiga lähedalt, ülekäiguradasid on liiga vähe, tänavaäärd on liiga kõrged, autojuhid ei jälgi foore ning Merivälja õuealal ei peeta kinni liikluskultuurist.

Põhja-Tallinnas liikluse olukorraga jalakäija seisukohast mitte väga rahulolevad elanikud tõid "muude" põhjustena enim välja, et liikluskultuur on üldiselt halb (7 korral) ja autojuhid pritsivad lompidest vett (6 korral). Lisaks on teed libedad (3 korral), autod pargivad kõnniteel ja jalgratturid ehmatavad (mõlemaid 2 korral), tipptundidelt on ristmikel ohtlik, kõnniteid ja valgusfoore on vähe ning autod ei pea piirkiirusest kinni.

5.2. Ligipääs avalikesse kohtadesse jalakäijana

Viimase kaheteist kuu jooksul Tallinnas ringi liikumisel oli esinenud raskusi tervislikel põhjusel, lapsevankriga liikudes või erivajaduse tõttu kuni viiendikul vastavate teemadega kokku puutunud tallinlastest (Joonis 16).

Ühistranspordisõidukisse sisenemisel ja väljumisel oli raskusi esinenud 19%, ristmike ületamisel 18%, ühistranspordi info saamisel ühistranspordipeatustest 14% ning avalikku hoonesse või ruumi sisenemisel 7% nende teemadega kokkupuutunud tallinlastest. Pidevaks probleemiks on loetletud raskused 2-4% vastajatest.

Joonis 16. Tervislikel põhjusel, lapsevankriga liikudes või erivajaduse tõttu Tallinnas ringi liikumisel tekkinud raskused viimased 12 kuul (%).[1]

Viimase kaheteist kuu jooksul Tallinnas ringi liikumisel oli tervislikel põhjusel, lapsevankriga liikudes või erivajaduse tõttu esinenud raskusi sagedamini naistel kui meestel. Kõige suuremad erinevused olid sealjuures ühistransporti sisenemise ja sealt väljumise osas, millega oli tekkinud eelpooltoodud põhjustel raskusi 16% ühistranspordiga liigelnud meestest ja 26% naistest. Ristmike ületamisel, ühistranspordi info saamisel ühistranspordi peatustes ning avalikku hoonesse või ruumi sisenemisel oli naistel esinenud raskusi 3-4% võrra sagedamini kui meestel. Naiste sagedasemad raskused Tallinna linnas ringi liikumisel võivad osaliselt tuleneda asjaolust, et lapsevankriga liigutakse meestest sagedamini ning seetõttu puututakse enam kokku ka sellest tulenevate kitsaskohtadega.

Linnaosa, vanuse ega rahvuse lõikes tervislikel põhjusel, lapsevankriga liikudes või erivajaduse tõttu Tallinnas viimasel kaheteistkümnel kuul ringi liikumisel tekkinud raskuste osas statistiliselt olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Vastajatelt, kel oli esinenud raskusi avalikku hoonesse või ruumi sisenemisel, uuriti ka seda, kus täpsemalt on neid raskusi esinenud.

Kõige sagedamini oli esinenud raskusi sisenemisega poodidesse (14 korral) ning Tallinna Kaubamajja/Viru Keskusesse (5 korral). Lisati ka üldisemaid probleeme seoses sellega, et

[1] Analüüsist jäeti välja 11-17% vastajatest, kellel puudus antud teemaga kokkupuude.

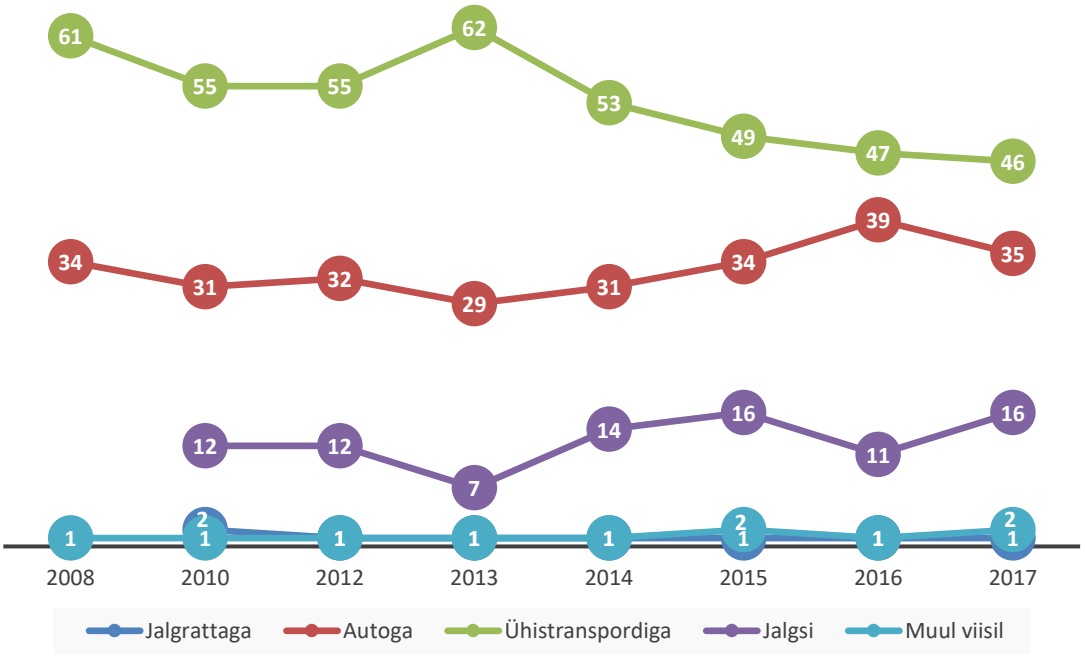
asutuste uksed on rasked ning polikliinikusse ja apteekidesse on raske siseneda (kõiki 3 korral), eskalaatoritega sõitmine on raskendatud ning raamatukogud (2 korral), juuksurid, ja ühistransport raskesti ligipääsetavad. Kohtadena, kuhu liikumisraskustega indiviididel on raske siseneda, toodi välja ARK, Coca-Cola Plaza, Lasnamäe Medicum, Mustika Keskus, Rocca Al Mare Keskus, lauluväljaku hoone, Laagri raamatukogu, ministeeriumite ühishoone, Pääsküla raamatukogu ja Nordea kontserdimaja.

6. Liikumisviisid ja võimalused

6.1. Liikumisvahendid

Peamiseks liikumisviisiks tööpäeval tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta on läbi aastate püsinud ühistransport, mille osatähtsus on samas alates 2014. aastast järjepidevalt vähenenud, jõudes 2017. aastal 46%-ni (Joonis 17). Autoga liigub tööpäevadel peamisesse sihtkohta veidi üle kolmandiku ning jalgsi alla viiendiku tallinlastest. Võrreldes eelneva aastaga on autoga liikumine 2017. aastal mõnevõrra vähenenud ning jalgsi liiklemine kasvanud, jäädes sealjuures väga sarnasele tasemele 2015. aastaga. Jalgrattaga ning muul viisil liikujaid on jätkuvalt minimaalselt.

Ühistranspordiga liiguvad tööpäevadel oma peamisesse sihtkohta kõige sagedami Põhja-Tallinna (53%) ja Nõmme (50%) ning kõige harvemini Pirita (38%) ja Kesklinna (41%) elanikud. Autoga liiguvad enim tallinlased, kes elavad Pirital (52%) ja Haaberstis (42%) ning vähim mustamäelased (29%) ja põhjatallinlased (29%). Tööpäevadel jalgsi liiklemine on enim levinud Mustamäel (23%) ja Kesklinnas (21%) ning vähim tehakse seda Pirital (7%) ja Nõmmel (9%).

Joonis 17. Peamine liikumisviis tööpäeval tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta (%).

Naised liiguvad tööpäevadel oma peamisesse sihtkohta meestest oluliselt sagedamini ühistranspordiga (54% vs 37%) ning mehed omakorda liiklevad naistest enam autoga (47% vs 26%). Jalgsi liiklemine on veidi enam levinud naiste kui meeste seas (18% vs 14%).

Vanusegruppide lõikes on tööpäevadel peamisesse sihtkohta ühistranspordiga liiklemine enim levinud 60-aastaste ja vanemate vanusegrupis (57%) ning kõige vähem kasutavad seda liikumisviisi 30-44-aastased (35%) tallinlased. Ka jalgsi liiguvad kõige sagedamini 60-aastased ja vanemad (23%) ning kõige harvemini 30-44-aastased (12%) Tallinna elanikud. Autoga liikumisel on olukord aga täpselt vastupidine – kõige levinum on see 30-44-aastaste seas (51%) ning kõige harvem vanimas vanusegrupis (17%).

Rahvuse lõikes tööpäevadel peamisesse sihtkohta liikumisel statistiliselt olulisi erinevusi ei ilmnenud.

6.2 Liikumise sihtkohad

Kaardistamaks Tallinna elanike tavapärast liikumist, paluti vastajatel aadressi täpsusega öelda, kuhu nad tööpäevadel kodust põhiliselt lähevad. Tulemuste üldistamiseks on peamised sihtkohad grupeeritud linnaosade järgi. Tööpäevadel liigutakse selgelt enim Kesklinna – 39% Tallinna elanikest nimetab seda oma peamiseks sihtkohaks. Kõige vähem liigutakse aga Piritale (2%). Tallinna elanikest 6% liigub peamise tööpäevase sihtkohana väljapoole Tallinna.

Tallinna elanike peamiseks sihtpunktiks tööpäevadel on kas Kesklinn või oma linnajagu (Tabel 8).

Võrreldes 2016. aastaga ei ole liikumissihtkohtades tööpäevadel linnaosade lõikes olulisi muutusi toimunud.

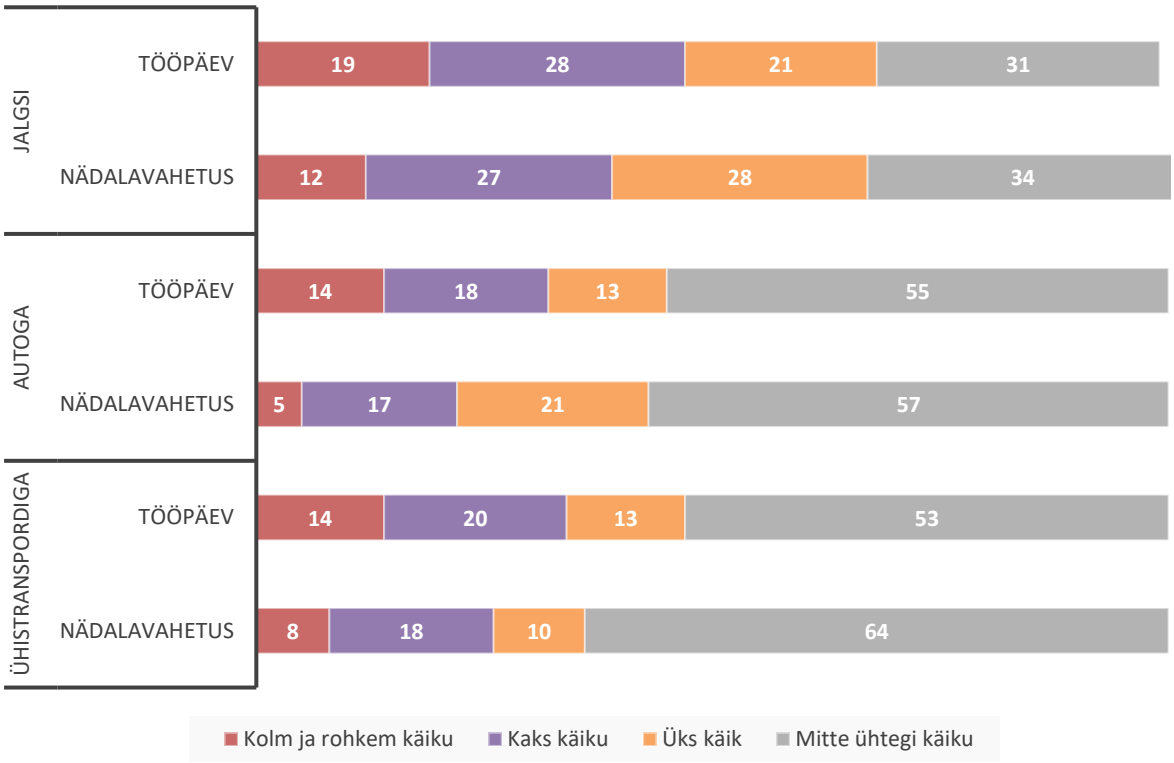
Tabel 8. Peamine sihtkoht tavapärasetel tööpäevadel (%, N=kõik vastajad (va ei oska öelda või mitu sihtkohta).

Sihtkoht	Lähtekoht								
	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn	Kokku
Haabersti	22	5	-	1	3	2	-	4	4
Kesklinn	33	55	38	31	32	29	49	39	37
Kristiine	3	8	18	4	15	4	6	4	8
Lasnamäe	8	9	13	40	10	12	9	11	18
Mustamäe	21	11	16	6	27	14	10	15	14
Nõmme	4	4	4	2	4	33	0	2	5
Pirita	2	1	2	2	1	-	14	1	2
Põhja-Tallinn	-	4	6	5	4	3	-	19	6
Linnast välja	2	3	2	10	3	3	13	4	5

6.3 Erinevatev liikumisviiside kasutussagedus

Erinevate liikumisviiside kasutussageduse kaardistamiseks paluti vastajatel iga liikumisviisi kohta öelda, kui mitmel korral ta tegi eelmisel päeval oma käigud sel viisil. Käigu all on peetud silmas inimese liikumist ühest punktist teise sihtpunkti, näiteks kodust tööle, koolist koju, kodust sõbra juurde või sisseoste tegema jne. Juhul kui vastaja kasutas ühe käigu jooksul mitut liikumisviisi, siis tal paluti arvestada neist peamist.

Joonisel 18 on toodud ülevaade vastajate eelmisel päeval tehtud käikudest lähtuvalt sellest, kas see oli tööpäev või nädalavahetus.

Joonis 18. Eelneval päeval erinevatel viisidel tehtud käigud (%).

Kõigi liikumisviiside puhul tehti rohkem käike tööpäevadel kui nädalavahetustel ning kõige rohkem käike tehti nii töö- kui puhkepäevadel jalgsi. Tööpäevadel tehti kõigi liikumisviiside puhul kõige sagedamini kaks käiku, ühistranspordi osas kehtis sama ka nädalavahetusel. Autoga tehti nädalavahetustel kõige sagedamini üks käik päevas ning jalgsi liikumisel oli ühe ja kahe käigu tegijate osakaal pea võrdne.

Jalgrattaga oli nii tööpäevadel kui nädalavahetustel käike teinud vaid 1% ning muudel viisidel 2% tallinlastest.

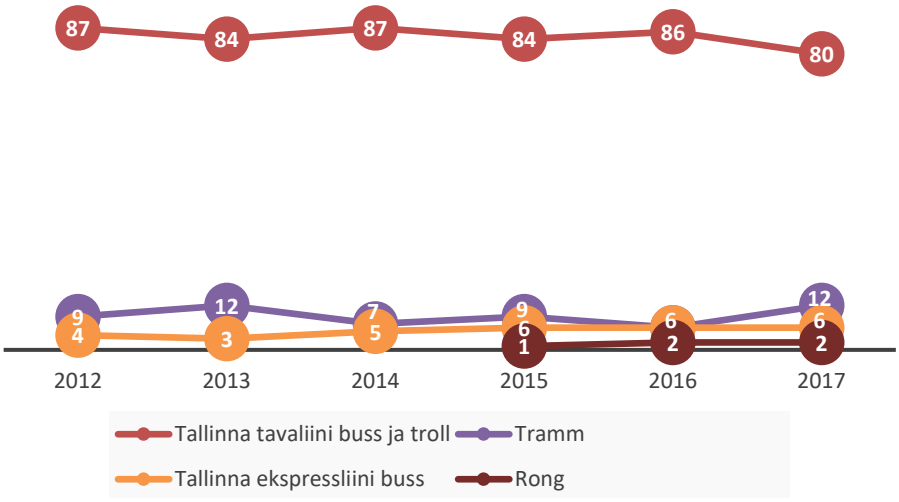
Keskmiselt tehti tööpäevadel jalgsi 1,36, ühistranspordiga 0,94 ja autoga 0,91 ning nädalavahetustel jalgsi 1,16, ühistranspordiga 0,71 ja autoga 0,70 käiku.

7. Ühistranspordiga liiklemine

7.1 Ühistranspordi kasutamissagedus ühistranspordi liikide lõikes

Peamiselt ühistranspordiga liikuvatelt tallinlastelt uuriti, millise ühistranspordiliigiga nad üldiselt kõige enam liiklevad ning kui mitu ümberistumist peavad nad tööpäeval ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta sõites tavaliselt tegema.

Ühistranspordiliikidest on kõigil uuringuaastatel kasutatud ülekaalukalt enim Tallinna tavaliini busse ja trolle, mille osatähtsus on püsinud aastate lõikes stabiilne (Joonis 19). Võrreldes eelneva aastaga on 2017. aastal tavaliini busside ja trollidega liiklejate osatähtsus mõnevõrra langenud ning kasvanud trammiga sõitjate osakaal, mis on ilmselt seotud trammiliinide edasi arendamisega. Peamiselt Tallinna ekspressliini bussidega liiklejaid on läbi aastate olnud 3-6% ning rongiga sõitjaid 2% ulatuses. Harjumaa avaliku või komertsliini bussidega liiklesid vaid üksikud vastajad (0,3%).

Joonis 19. Peamiselt ühistranspordiga liikujate enim kasutatav ühistranspordiliik (%).

Tallinna tavaliini bussi ja trolliga liiguvad kõige sagedamini Pirita (100%), Kristiine (94%) ja Mustamäe (91%) peamiselt ühistransporti kasutavad elanikud. Tallinna ekspressliini bussidega liiklevad enim Haaberstis elavad peamiselt ühistransporti kasutavad tallinlased. Trammi kasutavad ülekaalukalt enim kesklinna (39%) ja Põhja-Tallinna (30%) ning rongi Nõmme (12%) peamiselt ühistranspordiga liiklevad elanikud.

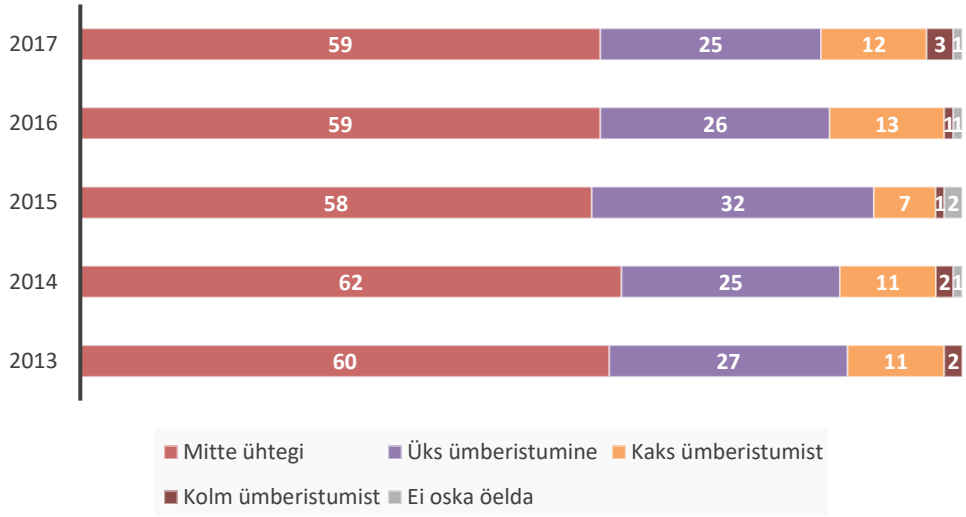
Vanusegruppide lõikes kasutasid Tallinna tavaliini busse ja trolle kõige sagedamini 60-aastased ja vanemad (86%), Tallinna ekspressliini busse 30-59-aastased (9%) ja trammi 30-44-aastased

(14%) ühistranspordiga liiklejad. Peamiselt rongiga liiklejaid ei olnud aga üldse 60-aastaste ja vanemate küsitletute seas.

Mitte-eestlastest peamiselt ühistranspordiga liiklejad kasutavad eestlastega võrreldes enam Tallinna ekspressliini busse (8% vs 4%), eestlased seevastu sagedamini trammi (13% vs 10%) ja rongi (3% vs 0,3%). Meeste ja naiste vahel antud teemal olulisi erinevusi ei ilmnenud.

7.2 Ühistranspordiga sõites ümberistumiste arv

Tööpäevadel ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta sõitmisel tehtavate ümberistumiste arv on püsinud viimasel viiel aastal üsna stabiilne ning 2017. aastal eelnevaga võrreldes pea identne (Joonis 20).

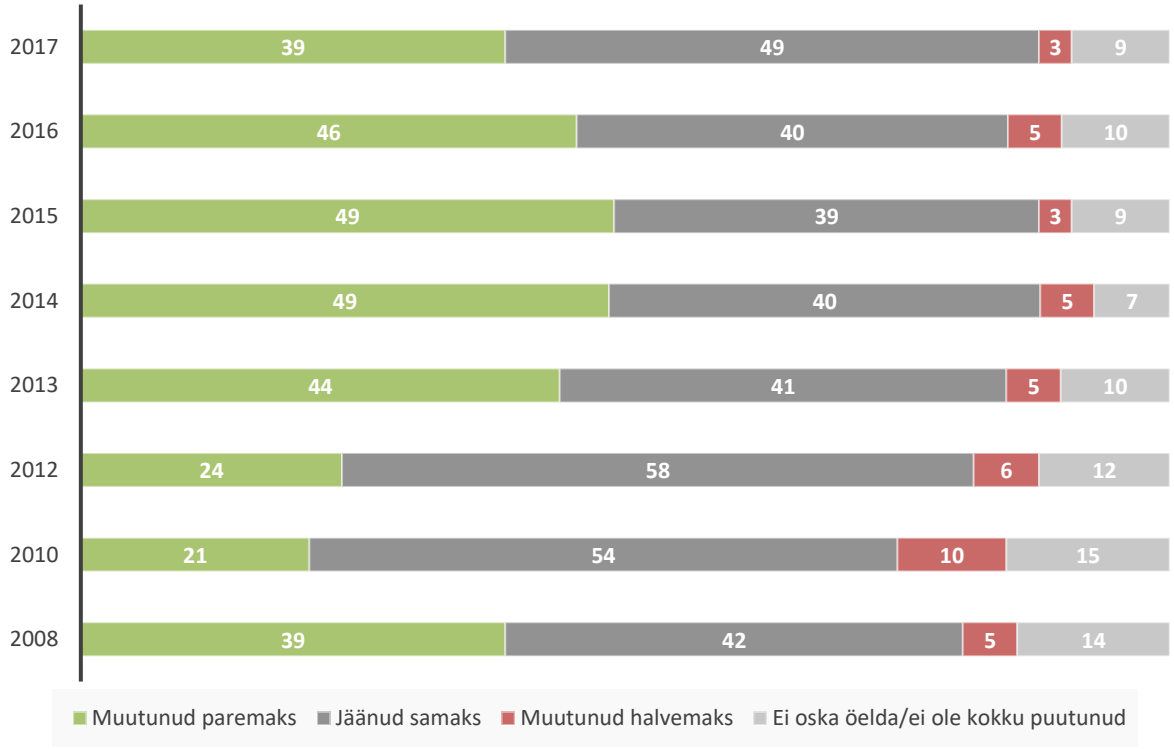
Joonis 20. Peamiselt ühistranspordiga liikujate ümberistumiste arv tööpäeval ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta sõites (%).

Pea 60% peamiselt ühistranspordiga liiklejatest ei tee oma teekonnal peamisesse sihtkohta mitte ühtegi ümberistumist, veerand teeb ühe, veidi üle kümnendiku kaks ning vaid 3% tuleb teha vähemalt kolm ümberistumist.

Soo, vanuse, rahvuse ega linnaosa lõikes ümberistumiste arvus olulisi erinevusi ei esinenud.

7.3 Hinnangud ühistranspordile

Pea pooled tallinlased leiavad ühistranspordis viimase kaheteistkümne kuu jooksul toimunut hinnates, et muutusi pole toimunud ning olukord on jäänud samaks (Joonis 21). Veidi alla 40% Tallinna elanike hinnangul on aga olukord muutunud viimase aastaga paremaks, samas kui negatiivset trendi tajus selles osas vaid 3%. Viimasel paaril aastal on kasvanud ühistranspordi olukorda stabiilseks pidanute osatähtsus ning paremuse poole liikumist täheldanuid on jäänud vähemaks.

Joonis 21. Hinnangud ühistranspordi arengutele viimasel 12 kuul (%)

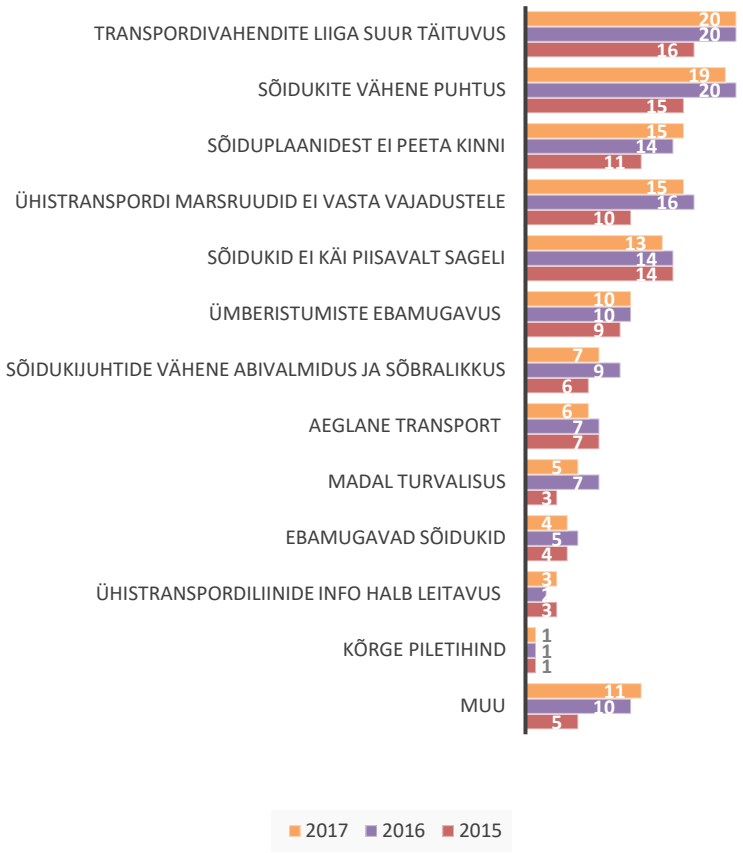
Tallinna ühistranspordi suurimateks probleemideks (kuni 3 probleemi) peeti 2017. aastal sarnaselt eelnevatele aastatele transpordivahendite liiga suurt täituvust ja puudulikku puhtust, mille tõi välja viiendik tallinlastest (Joonis 22). Järgnesid sõiduplaanidest mitte kinnipidamine, ühistranspordi marsruutide mitte vajadustele vastamine ning sõidukite liikumine ebapiisava sagedusega. Ülejäänud probleemide väljatoojate osakaalud jäid 10% piiresse.

Neljandik tallinlastest oli ühistranspordiga rahul ega osanud välja tuua ühtki probleemi ning ligi kümnendik ei osanud selles osas seisukohta võtta või polnud olukorra hindamiseks sellega piisavalt kursis.

Tallinna ühistransport on muutunud viimase kaheteistkümne kuu jooksul paremaks kõige sagedamini Põhja-Tallinna (50%) ja Kesklinna (46%) elanike hinnangul, samas kui Mustamäe ja Haaberti elanikud (mõlemad 5%) on enim seisukohal, et ühistranspordi arengud on liikunud halvemuse suunas.

Mitte-eestlased leiavad eestlastest sagedamini, et Tallinna ühistransport on muutunud viimase kaheteist kuu jooksul paremaks (46% vs 33%), samas kui eestlaste seas on enam neid, kelle hinnangul on olukord jäänud samaks (56% vs 41%).

Soo ega vanuse lõikes Tallinna ühistranspordi arengute hindamisel olulisi erinevusi ei olnud.

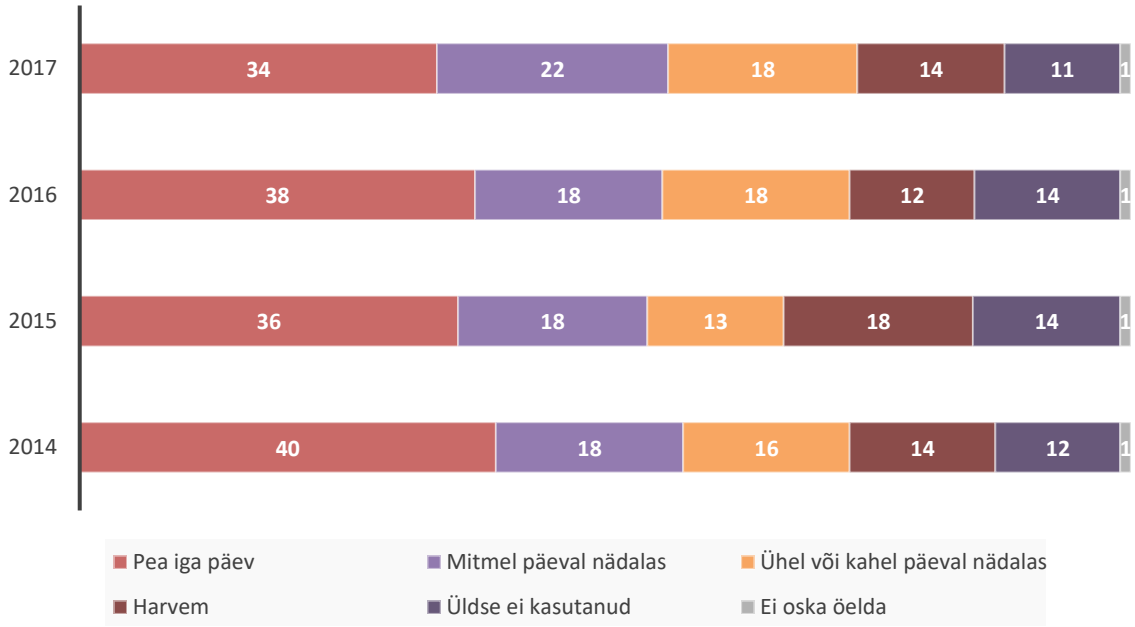
Joonis 22. Suurimad probleemid Tallinna ühistranspordis (kuni 3 olulisemat; %).

Muude Tallinna ühistransporti puudutavate probleemidena toodi enim välja ühistranspordis sõitvad asotsiaalid (44 korral). Samuti mainiti busside liikumise ebastabiilset intervalli (13 korral), vanu busse, ebaühtlast temperatuuri (mõlemaid 8 korral), madalapõhjaliste busside vähesust (7 korral), juhtide äkilist pidurdamist (7 korral) ja ebaadekvaatset sõidustiili (6 korral), ebameeldivat lõhna (5 korral) ning busside ülerahvastatust tipptundidel (4 korral). Kurdeti ka selle üle, et bussijuhid ei saa eesti keelest aru, bussid teevad liigset müra (mõlemaid 2 korral),

ühistranspordis on aknad läbipaistmatud, bussiradu on ebapiisavalt, bussidel on halb tehniline seisukord, esineb raskusi lapsevankritega sisenemisel ning piletikontrolle käib liiga harva.

7.4 Ühistranspordi kasutamissagedus

Viimase nelja nädala jooksul on ühistransporti kokku kasutanud ligi 90% Tallinna elanikest (Joonis 23). Ligi kolmandik tallinlastest on kasutanud ühistransporti pea iga päev, veidi enam kui viiendik mitmel päeval nädalas, pisut alla viiendiku ühel või kahel päeval nädalas ning 14% sellest harvemini. Võrreldes eelneva aastaga on 2017. aastal vähenenud nii igapäevaste ühistranspordiga liiklejate kui seda üldse mitte kasutajate osakaal.

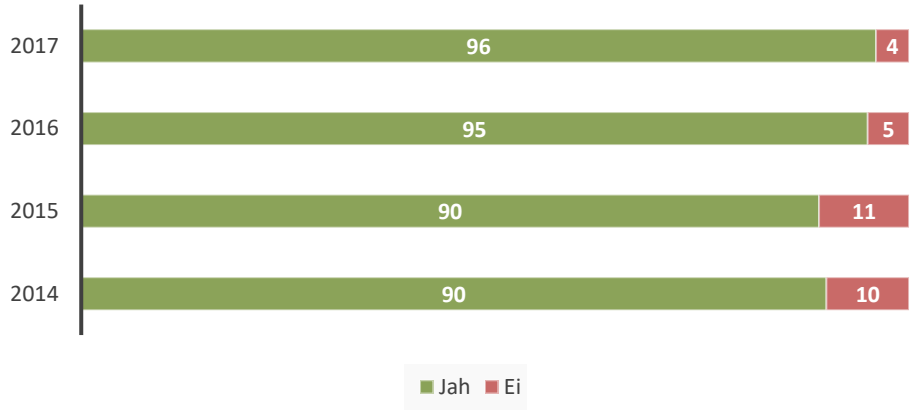
Joonis 23. Tallinna ühistransporti kasutamise sagedus viimase 4 nädala jooksul (%).

Sotsiaaldemograafiliste tunnuste osas ilmnes Tallinna ühistranspordi kasutamise sageduses erinevusi soo ja vanuse lõikes.

Naised on viimase nelja nädala jooksul kasutanud ühistransporti meestest märkimisväärselt sagedamini nii igapäevaselt kui mitmel päeval nädalas. Pea igapäevaselt on ühistransporti viimase nelja nädala jooksul kasutanud enim 15-29-aastased (44%) ning üldse polnud sel perioodil ühistranspordiga sõitnud kõige sagedamini 30-44-aastased (16%) tallinlased.

7.5 Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi kasutamine

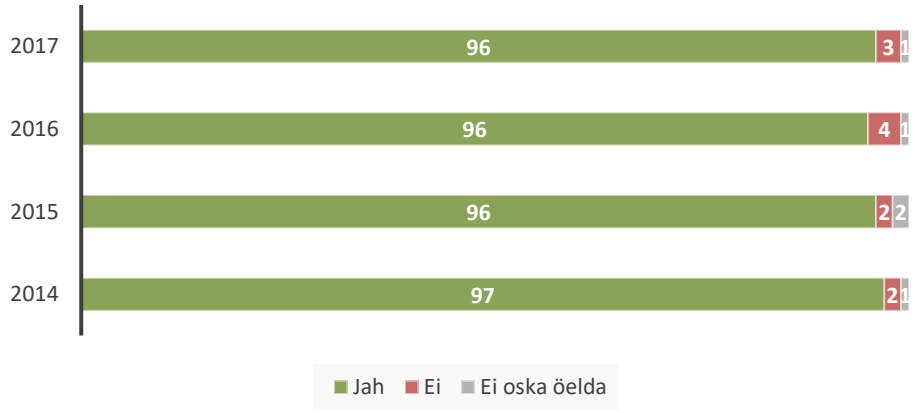
Ühiskaardi või mõne muu sõitude valideerimise võimalusega kontaktivaba kaardi (nt õpilaspilet) omanike hulk on viimasel kahel aastal kasvanud ning jõudnud 2017. aastaks juba 96%-ni (Joonis 24).

Joonis 24. Sõitude valideerimist võimaldava kontaktivaba kaardi (Ühiskaart, õpilaspilet vms) olemasolu (%).

Ühiskaart või mõni muu valideerimise võimalusega kontaktivaba kaart on sagedamini olemas naistel ja mitte-eestlastel (97%). Kaarti ei omanud nooremate vanusegruppidega võrreldes mõnevõrra sagedamini 60-aastased ja vanemad tallinlased (7%). Linnaosade lõikes ühiskaardi või mõne muu samade funktsioonidega kaardi omamises olulisi erinevusi ei esinenud.

Oma ühiskaardi või mõne muu sõitude valideerimise võimalusega kontaktivaba kaardi on viimasel neljal aastal isikustanud valdav enamik selle omanikest (Joonis 25).

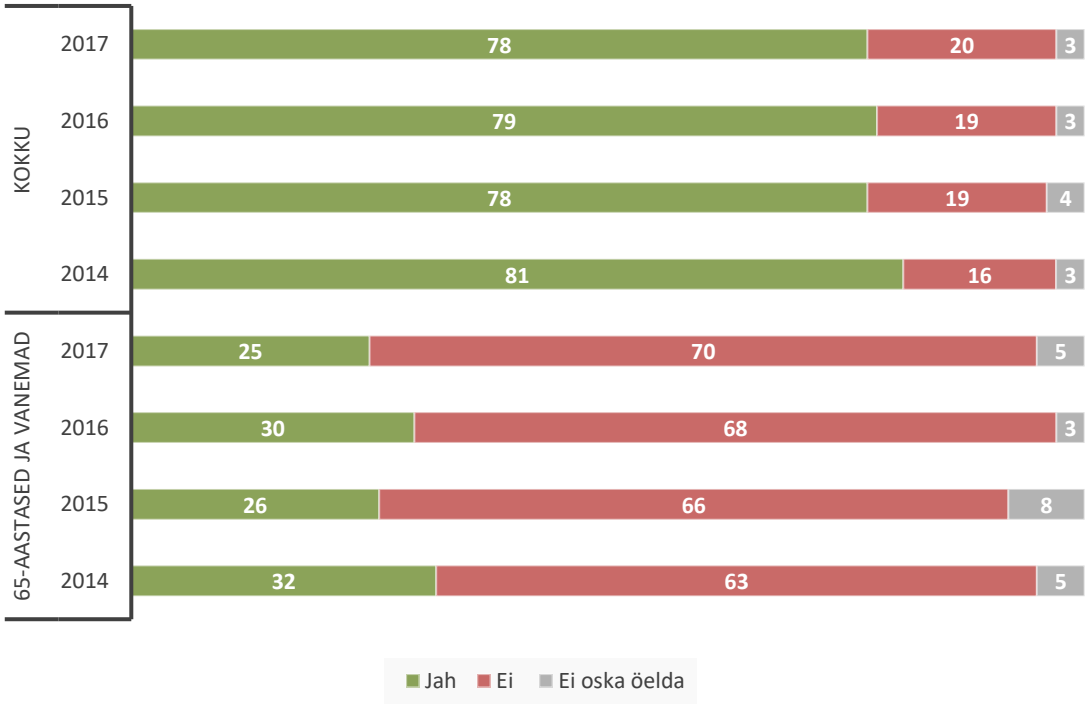
Joonis 25. Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi isikustamine (% kaardi omanikest).

Ühiskaardi või mõne muu kontaktivaba kaardi on jätnud veidi sagedamini isikustamata 60-aastased ja vanemad kaarti omavad tallinlased (6%). Rahvuse, soo ega linnaosa lõikes kaardi isikustamise osas olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Ühiskaarti või mõnda muud kontaktivaba kaarti omavatest tallinlastest 80% kinnitas, et neil on Tallinna ühistranspordi kasutamisel kaardi valideerimise kohustus (Joonis 26). Antud osakaal on püsinud pea muutumatuna viimased neli aastat. 2017. aastal peab kontaktivaba kaardi valideerimist kohustuslikuks ka veerand 65-aastastest ja vanematest tallinlastest, kellele tegelikult antud nõue ei kehti. Võrreldes eelneva aastaga on samas vanema eagrupi teadlikkus selles valdkonnas veidi paranenud.

15-29-aastased ja 30-44-aastased kaardiomanikud kinnitavad sagedamini, et neile ühistranspordiga sõites kontaktivaba kaardi valideerimise kohustus ei kehti (vastavalt 7% ja 6%), samas kui 45-59-aastastest puudub nende endi hinnangul kaardi valideerimise kohustus vaid 2%.

Kontaktivaba kaardi valideerimise kohustus ühistranspordiga sõitmisel on enda sõnul sagedamini mitte-eestlastel kui eestlastel (84% vs 72%) ning naistest sagedamini meestel (83% vs 74%). Linnaosade lõikes siinkohal olulisi erinevusi ei esinenud.

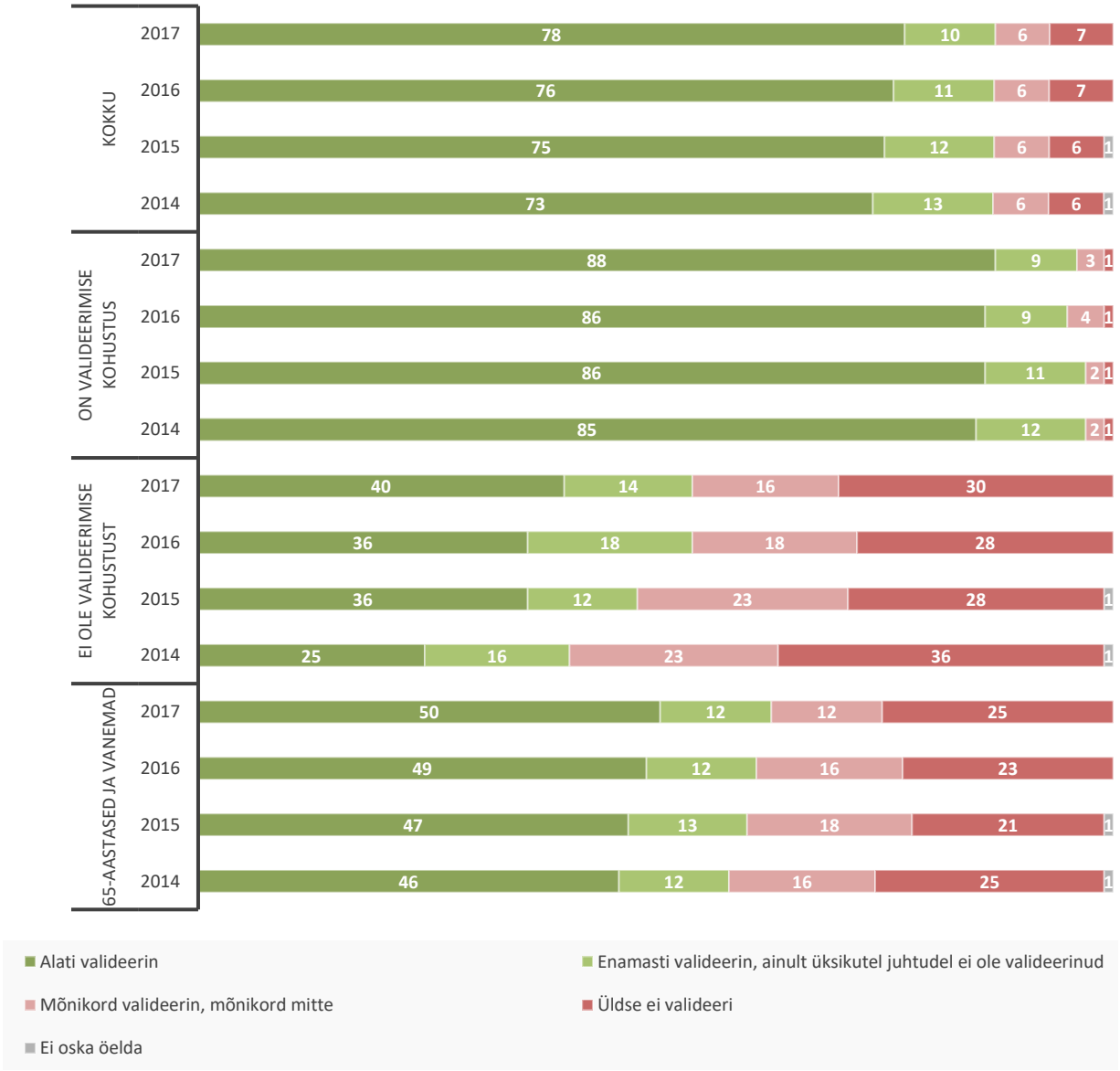
Joonis 26. Hinnang Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimise kohustusele (% nendest, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ja omavad Ühiskaarti).

Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerib ühistransporti sisenemisel alati enam kui kolmveerand selle omanikest (Joonis 27). Valideerimata jätab kaardi üksikutel juhtudel kümnendik, mõnikord 6% ning alati 7% kaarti omavatest tallinlastest. Ühistransporti sisenedes alati oma kaarti valideerivate kaardi omanike osakaal näitab viimasel neljal aastal ka stabiilset kasvutrendi.

Ühissõidukisse sisenemisel valideerivad alati Ühiskaarti või mõnda muud kontaktivaba kaarti kõige sagedamini Pirita (83%), Lasnamäe (81%) ja Nõmme (80%) elanikud.

Vanuse kasvades suurenes kaarti alati valideerijate osakaal kuni 45-59-aastaste vanusegrupini ning langes seejärel järsult 60-aastaste ja vanemate seas. Rahvuse lõikes ilmnes, et kontaktivaba kaarti valideerivad alati, kui ühissõidukisse sisenevad, sagedamini mitte-eestlased kui eestlased (84% vs 72%). Meeste ja naiste vahel antud teemal olulisi erinevusi ei esinenud.

Tallinlased, kellel on enda hinnangul kontaktivaba kaardi valideerimise kohustus, täidavad seda kohustust 2017. aastal ühistransporti sisenedes alati pea 90% ulatuses, samas kui enda hinnangul valideerimise kohustuseta Tallinna elanikest valideerivad oma kaardi 40% ning 65-aastastest ja vanematest pooled (Joonis 27). Mõlema mainitud grupi puhul on võrreldes eelneva aastaga 2017. aastal kasvanud nii kaarti alati kui mitte kunagi valideerijate hulk.

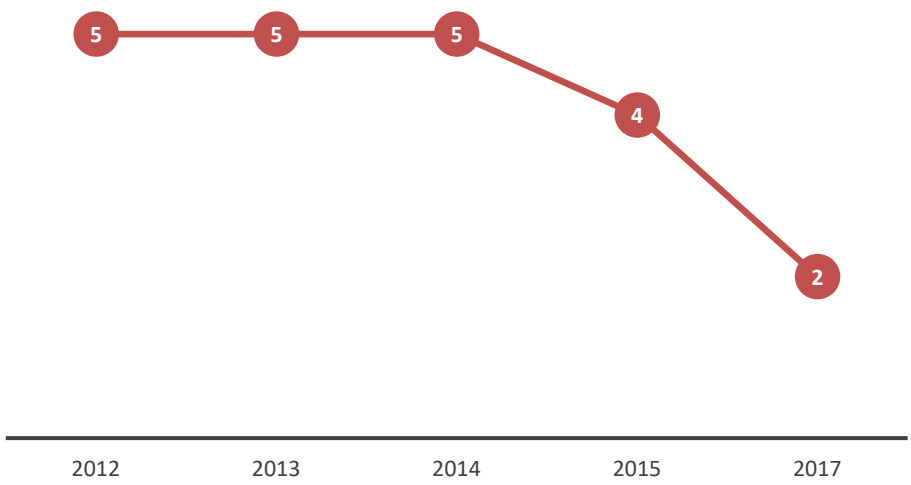

Joonis 27. Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimise sagedus ühistransporti sisenemisel (% nendest, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ja omavad Ühiskaarti).

7.6 Töökohast loobumine ühistranspordi tõttu

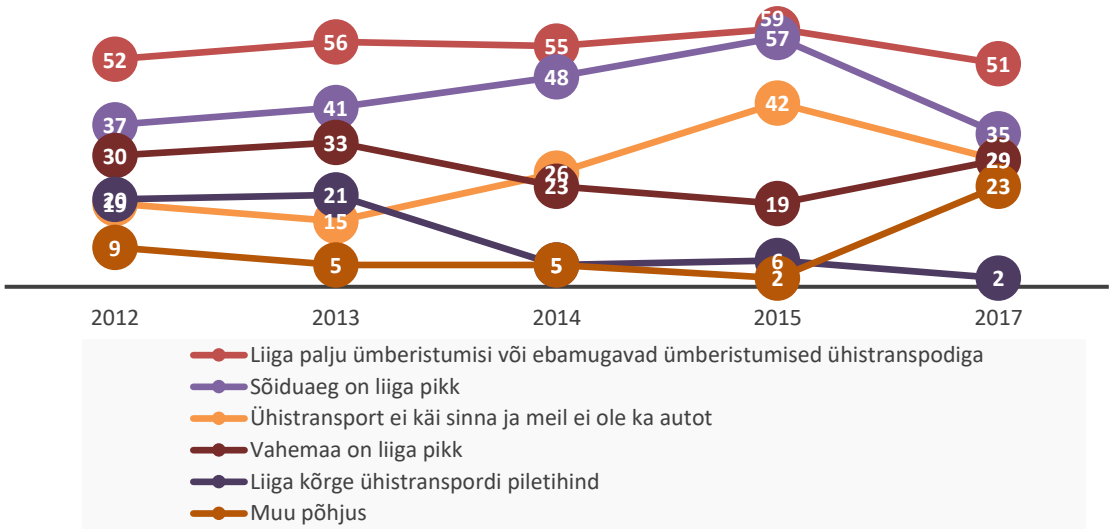
Viimase kahe aasta jooksul on pidanud mõnest Tallinna piires asuvast töökohast transpordiga seotud probleemide tõttu loobuma 2% vastajatest või nende leibkonna liikmetest (Joonis 28). Aastatel 2012-2015 on vastav osakaal ulatunud 4-5%ni.

Soo, vanuse, rahvuse ega linnaosade lõikes ühistranspordiga seonduvatel põhjustel töökohast loobumisel olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Joonis 28. Vastaja või tema leibkonnaliikme loobumine mõnest Tallinna piires asuvast töökohast transpordiga seotud probleemide tõttu viimase 2 aasta jooksul (%).

Enim levinud põhjuseks transpordiga seotud probleemide tõttu töökohast loobumisel on 2017. aastal sarnaselt eelnevatele olnud ümberistumiste liiga suur hulk või ebamugavus (Joonis 29).

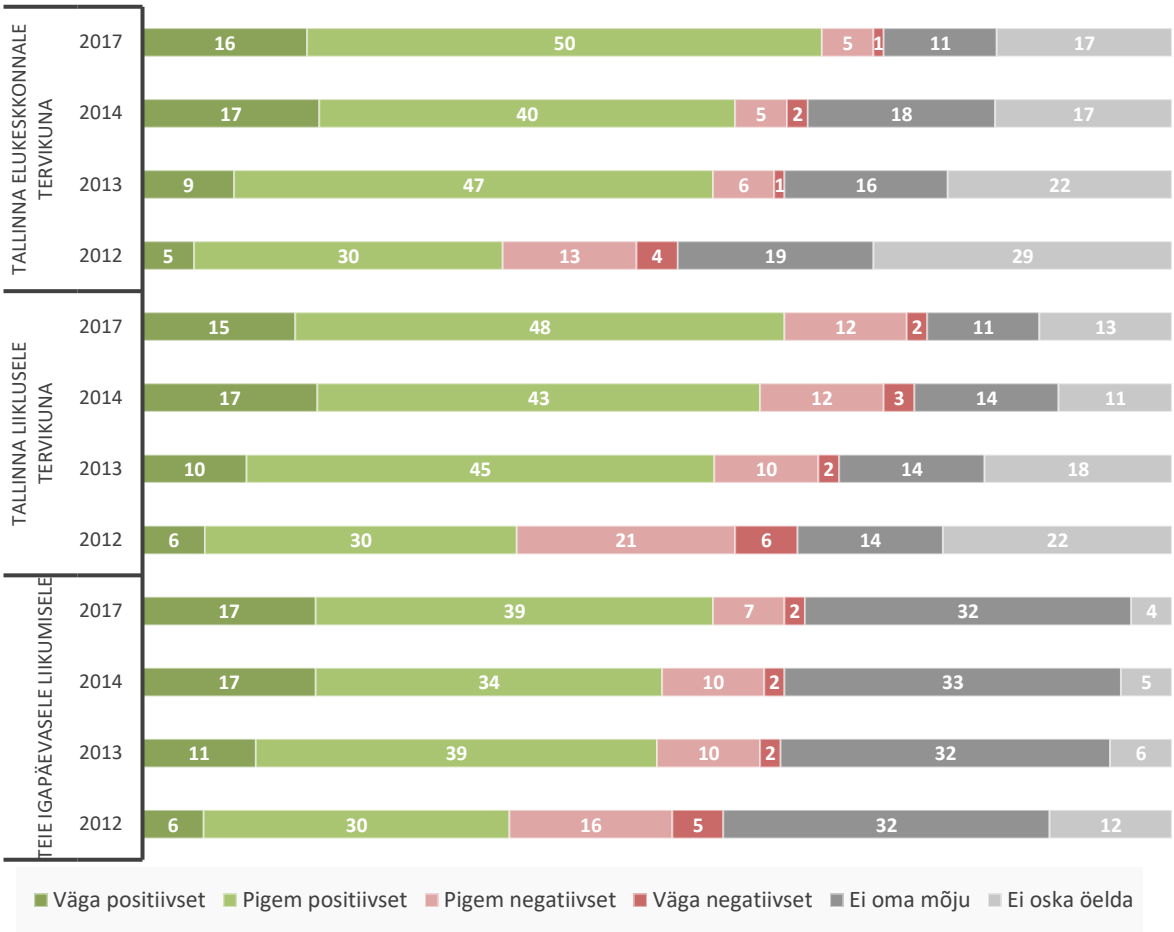

Joonis 29. Vastaja või tema leibkonnaliikme mõnest Tallinna piires asuvast töökohast transpordiga seotud probleemide tõttu loobumise põhjused viimase 2 aasta jooksul (%).

8. Liikluskorralduse muudatuste mõjud

Tallinna liikluskorralduses viimastel aastatel läbi viidud muudatused, mis andsid sõiduteedel eelise ühistranspordile, on ligi 2/3 tallinlaste arvates avaldanud kas väga positiivset või pigem positiivset mõju nii Tallinna elukeskkonnale kui Tallinna liiklusele tervikuna (Joonis 30).

Veidi vähemal määral nähti tehtud liikluskorralduste muudatuste positiivset mõju elanike endi igapäevasele liikumisele, kuid ka selles osas olid positiivsed hinnangud selges ülekaalus. Nii isiklikust kui elukeskkonna kui terviku seisukohast antud positiivsete hinnagute osakaalud on aastate lõikes ka stabiilselt kasvanud.

Joonis 30. Viimastel aastatel sõiduteedel ühistranspordile eelist andva liikluskorralduse muudatuse mõju (%).

Nii oma igapäevasele liikumisele kui Tallinna liiklusele ja elukeskkonnale tervikuna nägid ühistranspordile eelist andvates liikluskorralduse muudatustes positiivset mõju enim 60-aastased ja vanemad elanikud, mitte-eestlased ja naissoost tallinlased.

Linnaosade lõikes nägid liikluskorralduse muudatustes positiivset mõju Tallinna liiklusele ja elukeskkonnale tervikuna kõige sagedamini Haabersti, Mustamäe ja Põhja-Tallinna elanikud. Tallinlaste igapäevase liikumise osas linnaosade lõikes olulisi erinevusi ei esinenud.

9. Liiklemine autojuhina ja jalgratturina

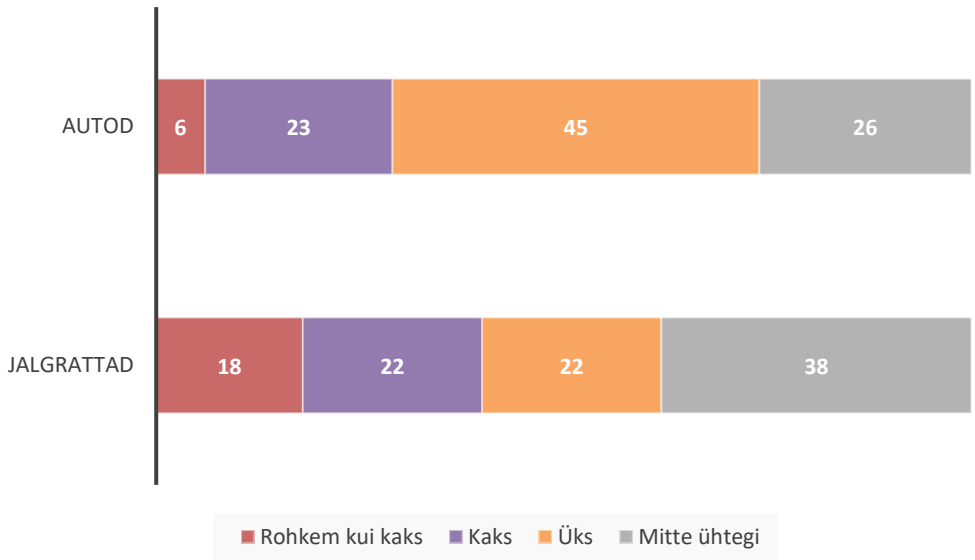
9.1 Liikumisvahendite arv leibkonnas

Tallinlaste leibkondades oli nii isiklike kui ametiautodena kasutusel kõige sagedamini üks auto (45%). Kaks autot oli kasutusel ligi veerandil ning sellest rohkem autosid 6% leibkondadest. Neljandik tallinlaste leibkondadest olid autovabad (Joonis 31).

Kaks või enam sõiduautot on kõige sagedamini Pirital (49%) ja Nõmmel (41%) elavates leibkondades. Vanusegruppidest on kaks või rohkem autot enim 15-29-aastaste (41%) ja meessoost (35%) vastajate leibkondades.

2016. aastal küsiti vastajatelt, mitu töökorras isiklikku või ametiautot on nende leibkonnas. Kuigi küsimuse püstitus oli mõnevõrra erinev, olid tulemused võrreldes 2017. aastaga peaaegu identsed: mitte ühtegi töökorras sõiduautot oli 26%, üks auto 46%, kaks autot 22% ning rohkem kui kaks autot 6% leibkondadest.

Vähemalt 15-aastaste leibkonnaliikmete kasutuses olevaid jalgrattaid oli kokku veidi vähem kui 2/3 leibkondades. Enam kui viiendiku ulatuses oli nii ühte kui kahte jalgratast omavaid leibkondi ning veidi vähem kui viiendik leibkondadest omas rohkem jalgrattaid.

Joonis 31. Autode ja jalgrataste arv leibkondades (%).

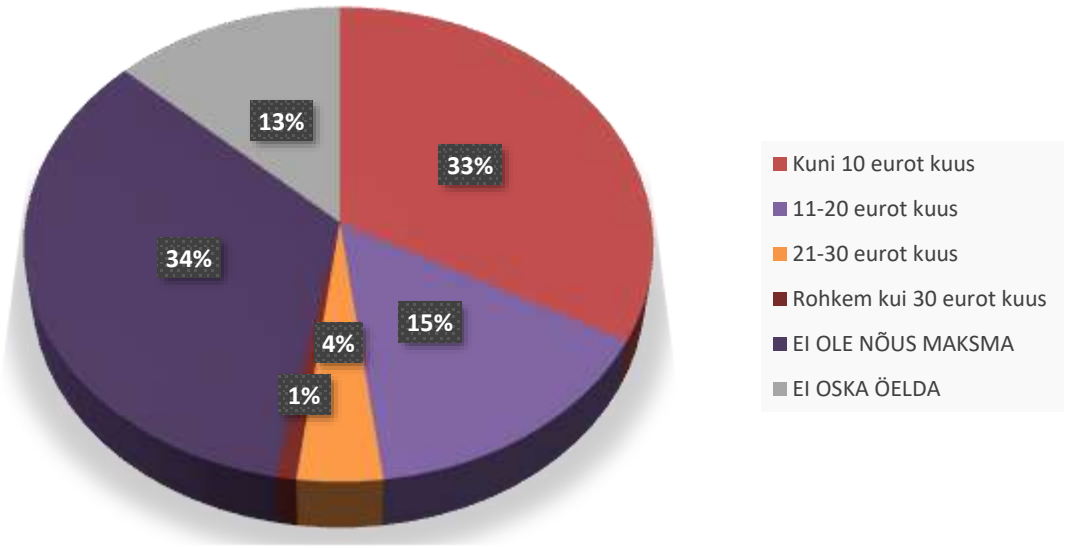
Kaht või rohkemat jalgratast omavad kõige sagedamini Nõmme (64%), Pirita (53%) ja Haabersti (51%) linnaosades elavad leibkonnad. Samuti on jalgrattaid kaks või rohkem sagedamini meessoost kui naissoost vastajate (47% vs 34%) ning eestlaste kui mitte-eestlaste (44% vs 36%) leibkondades.

9.2 Parkimine valveta ja valvega väliparklas

Autoomanikelt uuriti, kui palju nad oleksid nõus maksma parkimiskoha eest nii valveta kui valvega parklas, mis asub nende kodu läheduses (kuni 250 m kauguses).

Autoomanikud olid enam valmis maksma valvega kui valveta parkla parkimiskoha eest – kui valveta parkla parkimiskoha eest ei olnud üldse nõus maksma üle kolmandiku, siis valvega parkla puhul oli vastav osakaal 14% (Joonis 32, Joonis 33).

Valveta väliparkla parkimiskoha eest oli kolmandik autoomanikke valmis maksma kuni kümme eurot ning 15% 11-20 eurot kuus ning sellest enam olid valmis maksma väga vähesed (5%) (Joonis 32).

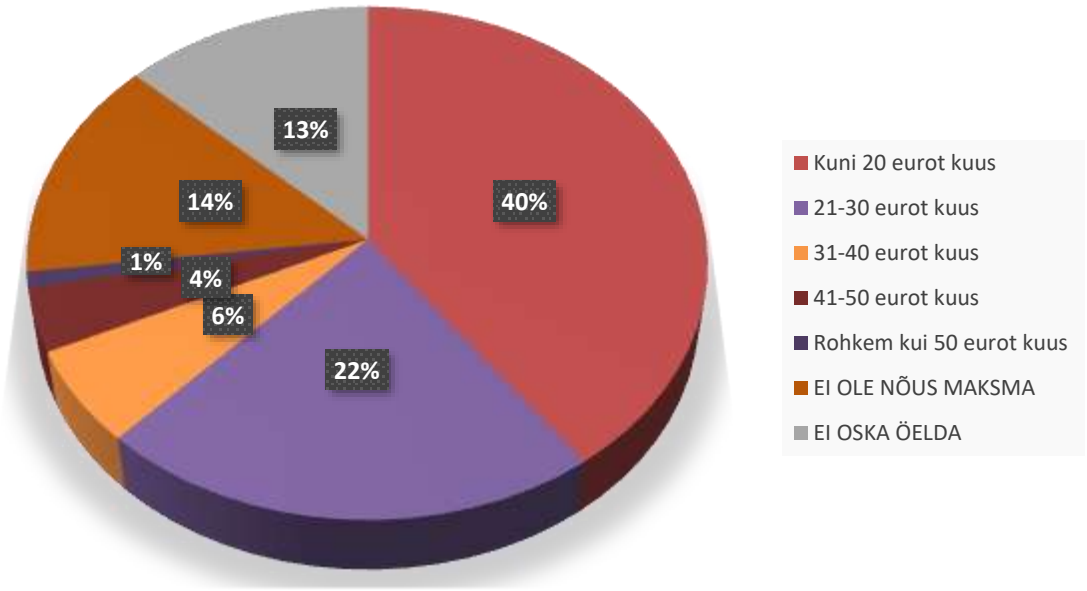

Joonis 32. Kui palju on autoomanikud nõus maksma ühes kuus parkimiskoha eest valveta väliparklas, mis asub kodust kuni 250 m kauguses.

Valmisolek maksta kodulähedase valveta väliparkla parkimiskoha eest on kõige kõrgem kesklinnas, kus 31% autoomanikest on valmis maksma selle eest ühes kuus kuni kümme eurot, 21% 11-20 eurot ning veidi alla kümnendiku veelgi rohkem. Kõige väiksem huvi antud teenuse vastu on aga Pirital ja Nõmmel, kus 43% autoomanikest ei ole nõus selle eest üldse raha maksma.

Vanusegruppidest on valmis kodu lähedal asuva valveta väliparkla parkimiskoha eest enim maksma 15-29-aastased ning rahvuse lõikes veidi sagedamini eestlased. Meeste seas oli naistest rohkem nii neid, kes ei olnud nõus vastava teenuse eest üldse maksma kui ka neid, kes olid valmis panustama sellesse rohkem kui kümme eurot kuus.

Valvega parkimiskoha eest kodulähedases parkimishoones oli 40% autojuhidest valmis maksma kuni 20 eurot ning veidi üle viiendiku 21-30 eurot kuus, samas kui valmisolek maksta sellise võimaluse eest üle 30 euro kuus oli kokku vaid ligi kümnendikul autojuhtidest (Joonis 33).

Joonis 33. Kui palju on autoomanikud nõus maksma parkimiskoha eest valvega parkimishoones, mis asub kodust kuni 250 m kauguses.

Kodulähedase valvega parkimishoone parkimiskoha eest on kõige sagedamini nõus maksma kesklinna ja Kristiine ning kõige harvemini samuti Pirita ja Nõmme autoomanikud.

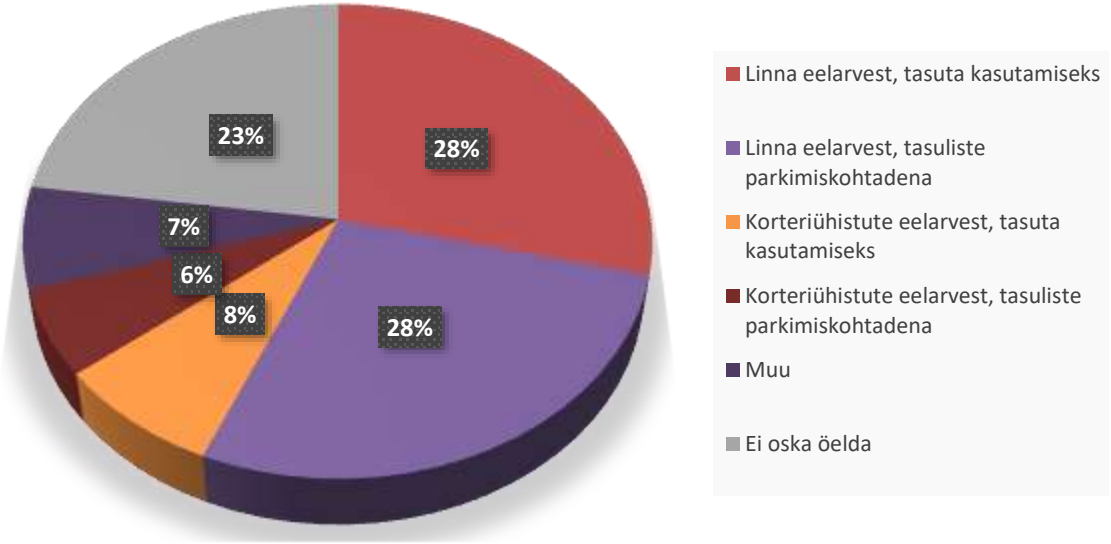
Valmisolek kodu lähedal asuva valvega parkimishoone eest maksta kahaneb vanuse kasvades. Naised on meestest sagedamini valmis maksma sellise võimaluse eest kuni 20 eurot kuus ning mehed jällegi enam suuremaid summasid. Mitte-eestlaste seas oli eestlastega võrreldes oluliselt suurem valmisolek maksta vastava teenuse eest kuni 20 eurot kuus ning eestlaste seas oli poole rohkem neid autojuhte, kes ei osanud oma maksmise valmidust hinnata.

9.3 Parkimisprobleemide lahendamise võimalused

Tallinna parkimisprobleemide lahendamise ühe võimalusena on räägitud kortermajade piirkondadesse täiendavate parkimiskohtade või parkimishoonete rajamisest. Vastajatelt uuriti, mil viisil võiks nende rajamist nende arvates eelkõige rahastada.

Tallinlaste arvates võiks kortermajade piirkondadesse täiendavaid parkimiskohti või -hooneid rajada eelkõige linna eelarvest, sealjuures oli võrdselt 28% ulatuses nii neid, kes sooviks rajatavaid parkimiskohti tasuta kasutamiseks kui tasuliste parkimiskohtadena (Joonis 34).

Korteriühistute eelarvest võiks täiendavaid parkimiskohti rajada nii tasuta kui tasuliste parkimiskohtadena vähem kui kümnendiku Tallinna elanike arvates. Ligi neljandikul tallinlastest puudus aga sel teemal seisukoht.

Joonis 34. Eelistused kortermajade piirkondadesse täiendavate parkimiskohtade või parkimishoonete rajamise rahastamise osas (%).

"Muu" vastuse andnud põhjendasid seda enim asjaoluga, et finantseerimine peaks olema jagatud pooleks linna ja korteriühistu vahel (71 korral) ning kortermajad peaksid ise selle probleemi lahendama, kuna nad on omanikud (3 korral). Lisaks mainiti, et "Pargi ja Reisi" süsteemi tuleks edasi arendada ning see on kokkuleppe küsimus.

Täiendavate nii tasuta kui tasuliste parkimiskohtade või –hoonete rajamist linna eelarvest toetasid sagedamini kuni 44-aastased tallinlased ning vanuse kasvades suurenes nende osakaal, kellel puudus antud küsimuses seisukoht.

Eestlased pooldasid rohkem täiendavate parkimisvõimaluste loomist linna eelarvest tasuta parkimiskohtadena, samas kui mitte-eestlased toetasid enam linnaeelarve vahenditest tasuliste parkimiskohtade loomist.

Mehed pooldasid naistest enam linna eelarvest tasuliste parkimiskohtade loomist.

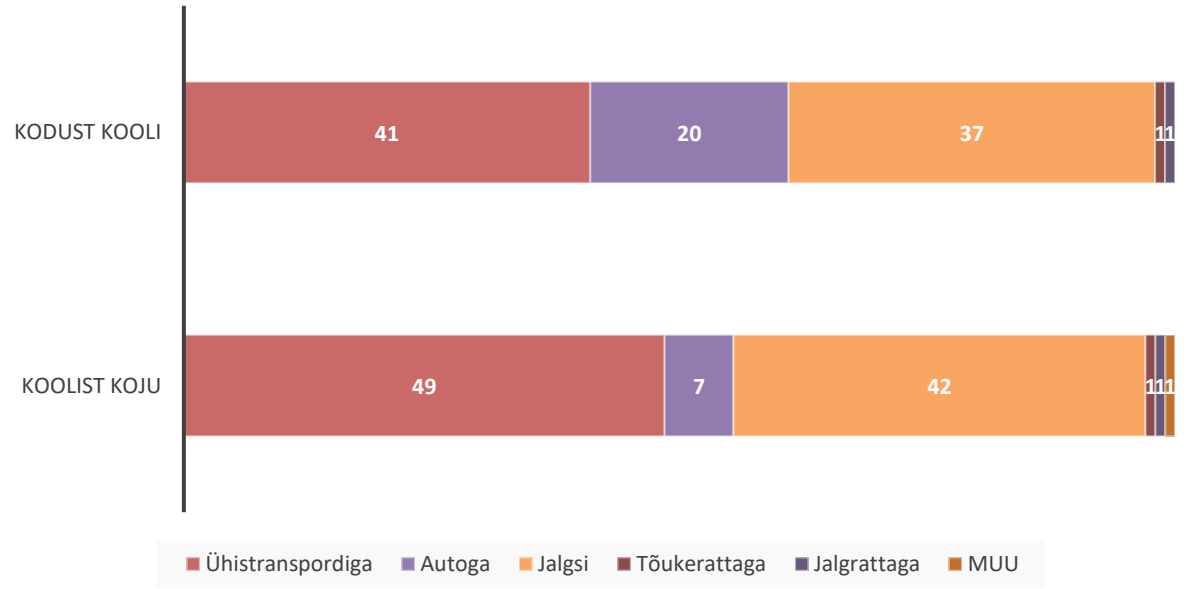
Autoomanikud toetasid mitte autot omavatest tallinlastest sagedamini kõiki kortermajade piirkondadesse täiendavate parkimiskohtade või parkimishoonete rajamise rahastamise võimalusi, samas kui 40% mitte autot omavatest pealinlastest puudus antud küsimuses seisukoht.

Linnaosade lõikes eelistused kortermajade piirkondadesse täiendavate parkimiskohtade või parkimishoonete rajamise rahastamise osas oluliselt ei erinenud.

10. Laste transportimine

7-14-aastaseid lapsi oli viiendiku vastajate leibkondades. Kõigilt neilt uuriti, milline on praegusel ajal nende 7-14-aastase laste peamine liikumisviis kodust kooli ja koolist koju.

Ilmnes, et koolis käiakse mõlemal suunal kõige sagedamini ühistranspordiga, sealjuures kasutatakse seda veidi sagedamini koolist koju tulles kui kooli minnes (Joonis 35). Teine peamine koolitee läbimise viis on jalgsi minek, mis oli samuti enam levinud koolist koju tuleku puhul. 7-14-aastase lapse autoga kooli sõidutamine oli oluliselt sagedasem kui laste autoga koolist koju toomine – kui kooli sõidutati autoga viiendikku lastest, siis koju tuli sel viisil vähem kui kümnendik.

Joonis 35. 7-14-aastaste laste peamine liikumisviis kodust kooli ja koolist koju (%).

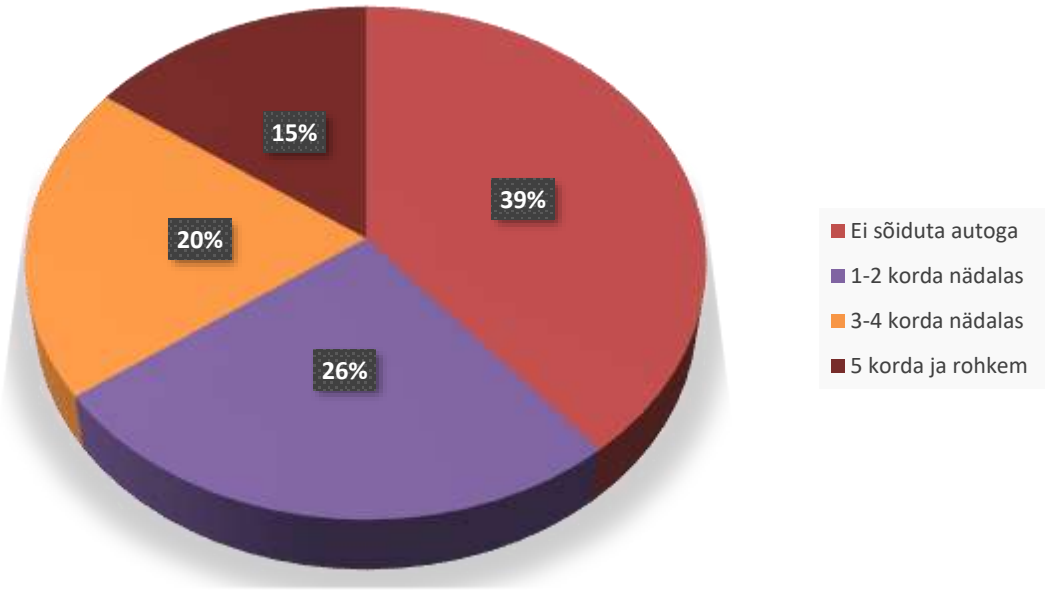
Erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide võrdlusest ilmnes kodust kooli liikumisel oluline erinevus lähtuvalt vastaja vanusest ning koolist koju liikumise puhul esinesid erinevused linnaosade vahel.

Kodust kooli liiguvad sagedamini autoga ja harvemini ühistranspordiga noorima vanusegrupi leibkondade lapsed, mis tuleneb ilmselt asjaolust, et nendes peredes on ka väiksemad lapsed.

Ühistranspordiga lähevad koolist koju kõige sagedamini Nõmme (61%) ja Kristiine (60%), autoga Pirita (31%) ja Haabersti (18%) ning jalgsi kesklinna (51%), Lasnamäe (49%) ja Mustamäe (47%) linnaosa 7-14-aastased lapsed.

Lisaks koolis käimise viisile uuriti uuringus osalenud 7-14-aastaste laste vanematelt, kui mitu korda nädalas sõidutavad nad oma lapsi autoga väljaspool kooli asuvatesse huviringidesse ja trennidesse.

Huviringides või trennides käis ligi 90% lastest. Pea 40% neist huviringidesse ega trennidesse autoga ei sõidutata (Joonis 36). Ligi neljandikku lapsi sõidutatakse autoga huviringi või trenni ühel kuni kahel korral, viiendikku kolm kuni neli korda ning 15% viis ja rohkem kordi nädalas.

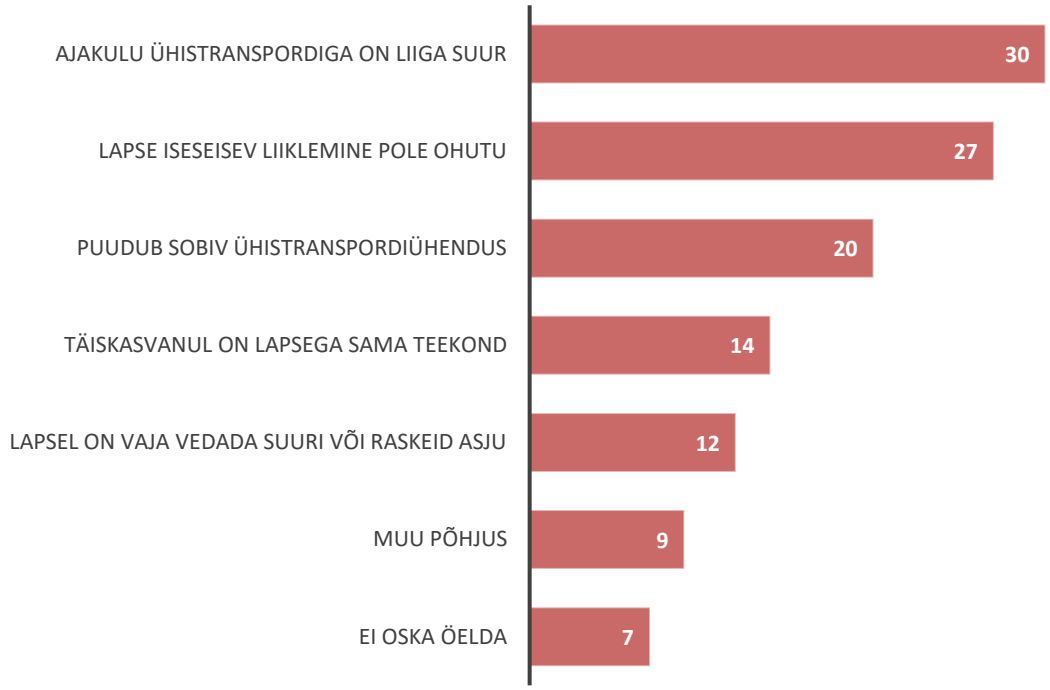
Joonis 36. 7-14-aastaste laste väljaspool kooli asuvatesse huviringidesse ja trennidesse autoga sõidutamise sagedus (% trennis käivatest lastest).

7-14-aastaste laste väljaspool kooli asuvatesse huviringidesse ja trennidesse autoga sõidutamise sageduse osas ei ilmnenud olulisi erinevusi vastajate linnaosa, soo, rahvuse ega vanuse osas.

Vanematelt, kelle 7-14-aastane laps käis koolis või huviringis peamiselt autoga, uuriti ka selle peamist põhjust (kuni 2 põhjust).

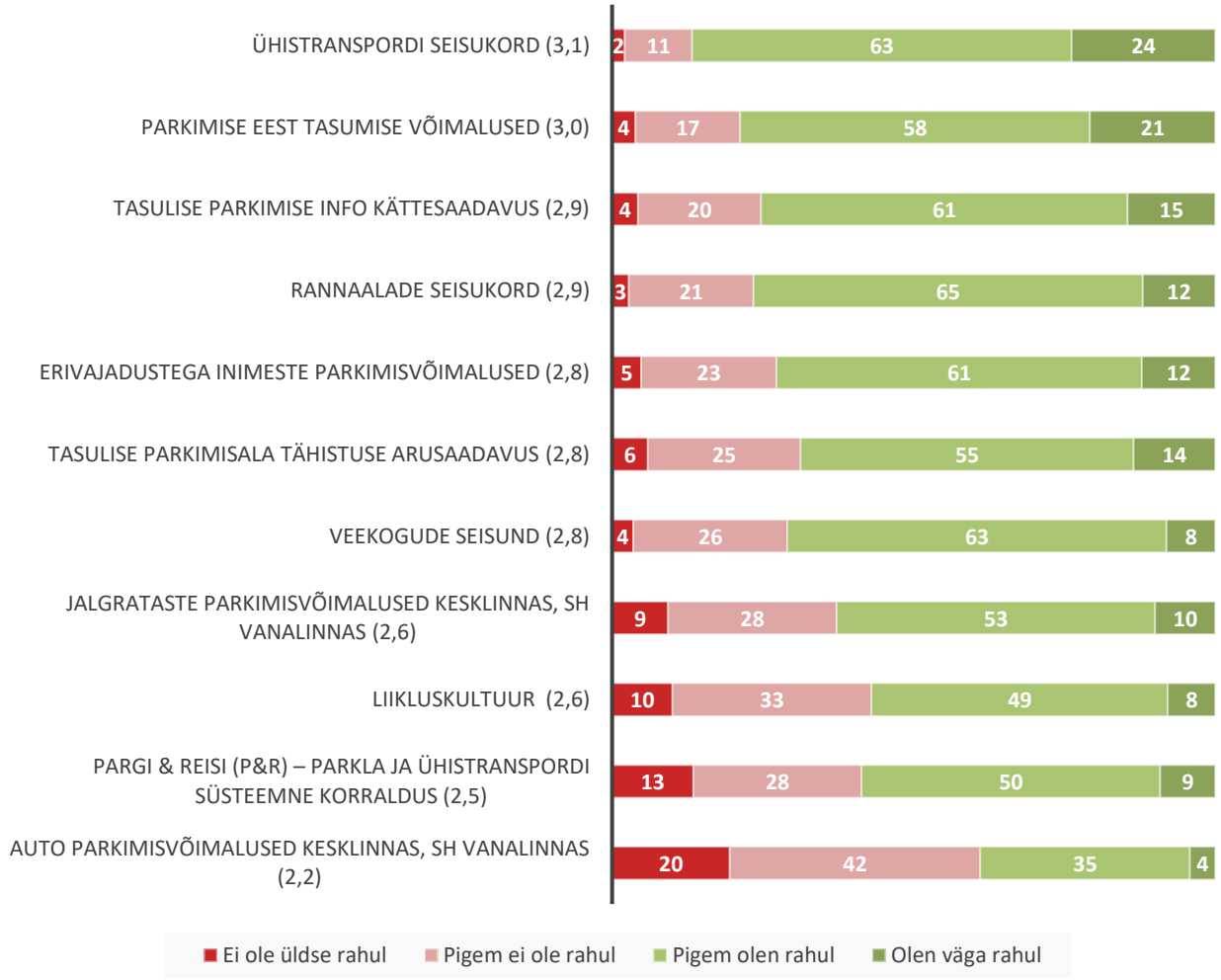
Kõige sagedasemad põhjused lapse kooli ja/või huviringidesse autoga sõidutamiseks oli liiga suur ajakulu ühistranspordiga minekul (30%), arvamus, et lapse iseseisev liikumine pole ohutu (27%) ning sobiva ühistranspordiühenduse puudumine (20%) (Joonis 37).

Muude laste autoga sõidutamise põhjustena toodi kõige sagedamini välja, et laps on veel väike või tegemist on erivajadusega lapsega. Lisaks põhjendati autoga sõidutamist sellega, et kuna isal on vaba päev, siis ta tegeleb sellega, last sõidutatakse autoga tema enda soovil ning pärast trenni on lapsed higised ja võivad ise õues liigeldes haigestuda.

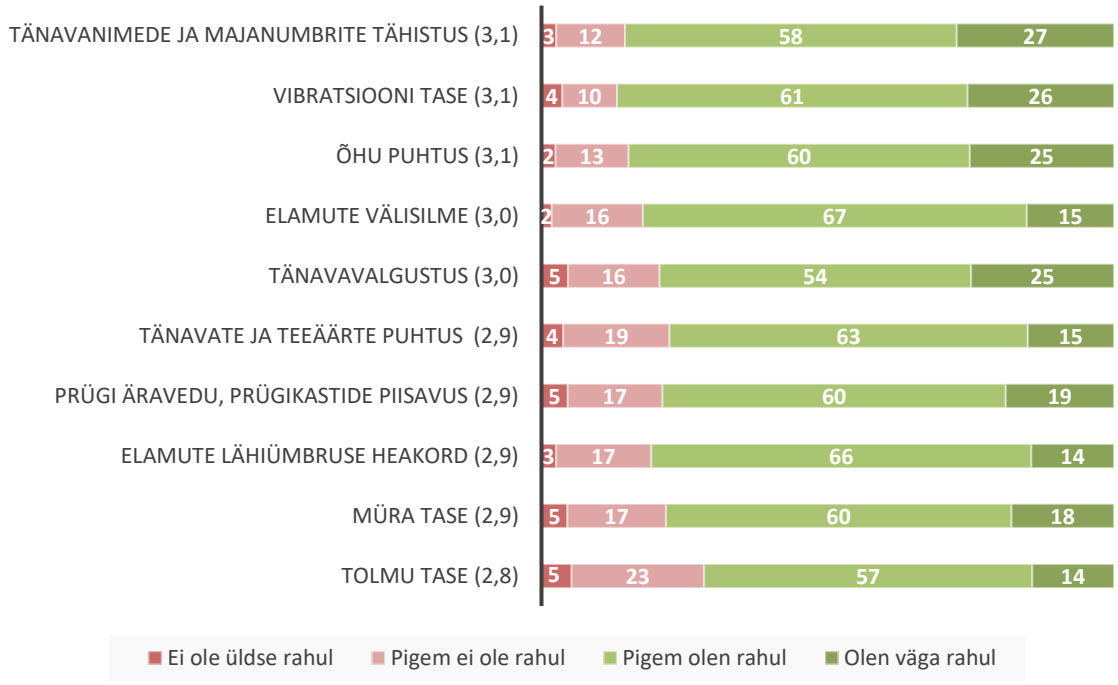

Joonis 37. Peamine põhjus, miks lapsi sõidutatakse kooli ja/või huviringidesse ja trennidesse autoga.

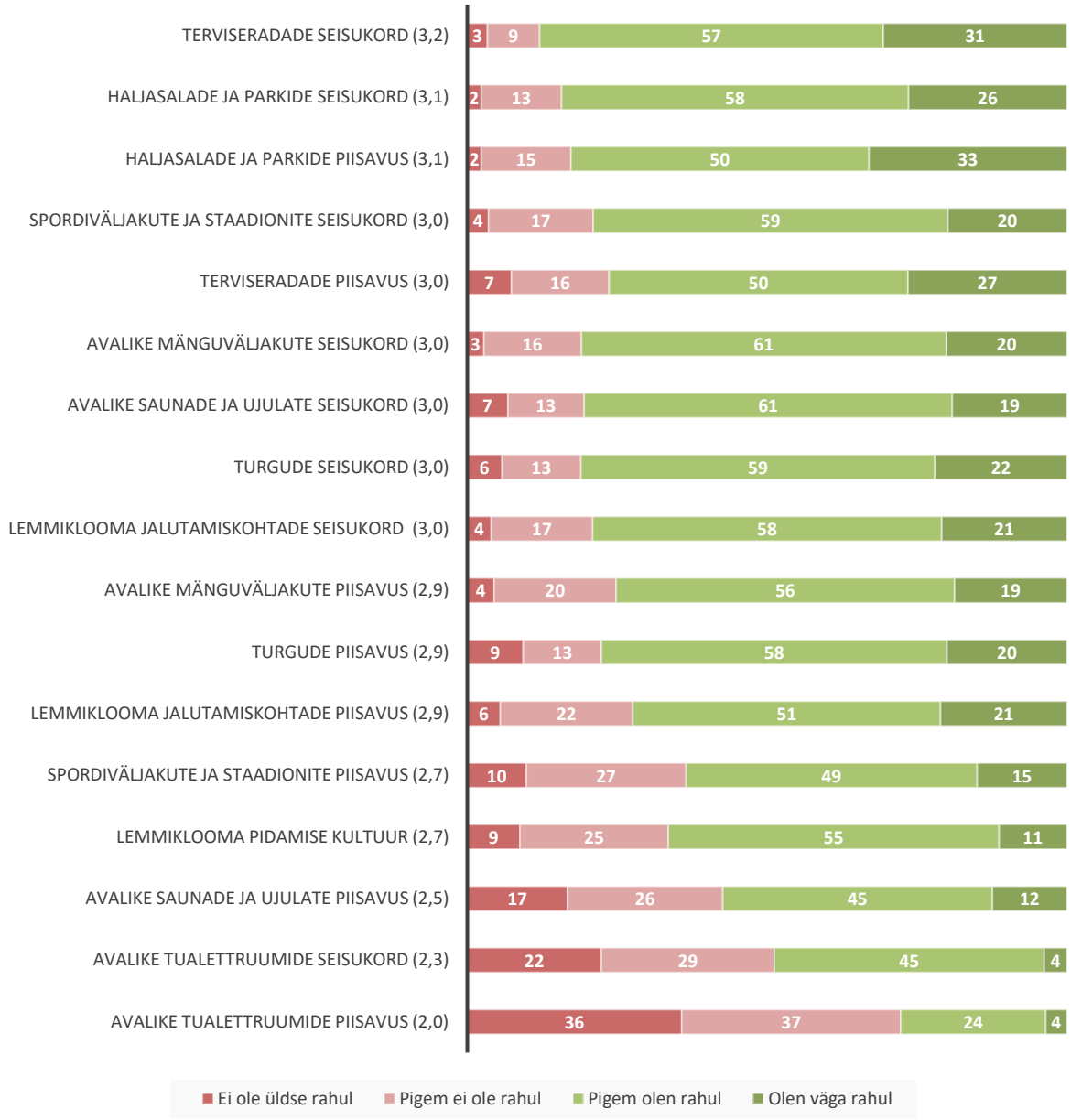
LISA

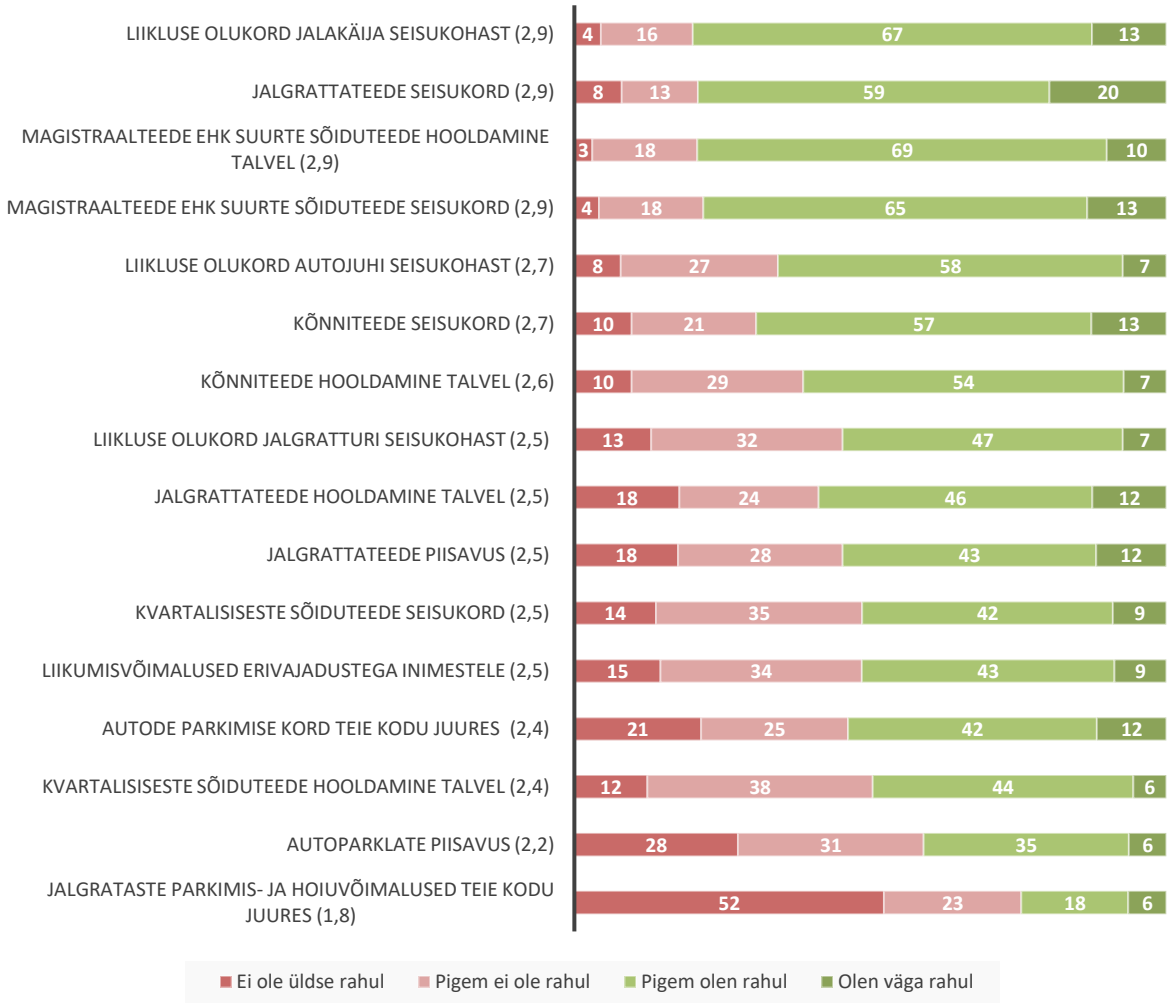
*Joonis 1. Rahulolu **Tallinna linna** erinevate elukeskkonna valdkondadega (N= kõik vastajad v.a. "ei oska öelda" variandi valinud vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").*

*Joonis 2. Rahulolu **oma linnaosa** olmekeskkonna (N= kõik vastajad v.a. "ei oska öelda" variandi valinud vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").*

Joonis 3. Rahulolu oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega (N= kõik vastajad v.a. "ei oska öelda" variandi valinud vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

Joonis 4. Rahulolu oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega (N= kõik vastajad v.a. "ei oska öelda" variandi valinud vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

*Tabel 1. Rahulolu **Tallinna linna elukeskonna erivaldkondadega** (N= kõik vastajad v.a. "ei oska öelda" variandi valinud vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul")*

	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	Erinevus
Ühistranspordi seisukord	89	86	87	+1%
Parkimise eest tasumise võimalused	80	79	79	0%
Rannaalade seisukord	79	77	77	0%
Tasulise parkimise info kättesaadavus	73	69	75	+6%
Erivajadustega inimeste parkimisvõimalused	75	70	73	+3%
Veekogude seisund	-	70	71	+1%
Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavus	68	68	69	+1%
Jalgrataste parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	57	55	63	+8%
Pargi & Reisi (P&R) süsteemne korraldus	84	60	59	-1%
Liikluskultuur	67	55	57	+2%
Auto parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	37	35	39	+4%

*Tabel 2. Rahulolu **oma linnaosa olmekeskkonnaga** 2015-2017 aastate võrdluses (%;N= kõik vastajad, vastajate osakaal, kes on „Väga rahul" või „Pigem rahul")*

	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	Erinevus
Õhu puhtus	80	86	85	-1%
Tolmu tase	73	71	72	1%
Müra tase	74	76	78	2%
Vibratsiooni tase	82	86	87	1%
Tänavanimede ja majanumbrite tähistus	84	84	85	1%
Tänavavalgustus	70	82	79	-3%
Elamute välisilme	86	80	82	2%
Elamute lähiümbruse heakord	79	79	81	2%
Prügi äravedu, prügikastide piisavus	79	82	79	-3%
Tänavate ja teeäärte puhtus	74	75	78	3%

*Tabel 3. Rahulolu **oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega** 2015-2017 aastate võrdluses (%;N= kõik vastajad, vastajate osakaal, kes on „Väga rahul" või „Pigem rahul")*

	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	Erinevus
Haljasalade ja parkide piisavus	79	82	83	+1%
Haljasalade ja parkide seisukord	82	83	84	+1%
Lemmiklooma jalutamiskohtade piisavus	66	69	72	+3%
Lemmiklooma jalutamiskohtade seisukord	66	74	79	+5%
Lemmiklooma pidamise kultuur	55	64	66	+2%
Avalike tualettruumide piisavus	32	26	28	+2%
Avalike tualettruumide seisukord	50	42	49	+7%
Turgude piisavus	69	78	78	0%
Turgude seisukord	70	73	81	+8%
Avalike saunade ja ujulate piisavus	52	60	57	-3%
Avalike saunade ja ujulate seisukord	83	77	80	+3%
Avalike mänguväljakute piisavus	74	75	75	0%
Avalike mänguväljakute seisukord	81	79	81	+2%
Terviseradade piisavus	73	76	76	0%
Terviseradade seisukord	84	85	88	+3%
Spordiväljakute ja staadionite piisavus	60	64	64	0%
Spordiväljakute ja staadionite seisukord	75	73	79	+6%

*Tabel 4. Rahulolu **oma linnaosa teede olukorra ja liikumisvõimalustega** 2015-2017 aastate võrdluses (%;N= kõik vastajad, vastajate osakaal, kes on „Väga rahul" või „Pigem rahul").*

	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	Erinevus
Liikumisvõimalused erivajadustega inimestele	57	53	51	-2%
Jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused Teie kodu juures	33	28	24	-4%
Autoparklate piisavus	47	45	41	-4%
Kvartalisiseste sõiduteede hooldamine talvel	54	45	50	+5%
Autode parkimise kord Teie kodu juures	47	58	54	-4%
Kvartalisiseste sõiduteede seisukord	54	49	51	+2%
Jalgrattateede piisavus	63	57	55	-2%
Jalgrattateede hooldamine talvel	58	55	59	+4%
Liikluse olukord jalgratturi seisukohast	64	56	55	-1%
Kõnniteede hooldamine talvel	49	55	61	+6%
Kõnniteede seisukord	63	70	69	-1%
Liikluse olukord autojuhi seisukohast	74	63	66	+3%
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord	82	76	78	+2%
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede hooldamine talvel	80	75	79	+4%
Jalgrattateede seisukord	78	77	79	+2%
Liikluse olukord jalakäija seisukohast	80	76	80	+4%